

ЗА ВУГІЛЛЯ РОЗРАХОВУЄМОСЯ ЛЮДСЬКИМИ ЖИТТЯМИ

Фото УНІАН.

Фото Сергія ТКАЧЕНКА (Українформ).

Голова Верховної Ради України направив телеграму-співчуття директору ДП «Вугільна компанія «Шахта Краснолиманська» Зіновію Пастернаку у зв'язку з аварією на шахті

«У Верховній Раді з болем зустріли звістку про аварію на шахті із людськими жертвами. Це велика втрата для всієї України. Прошу передати глибокі співчуття сім'ям, трудовому колективу шахти у зв'язку з втратою рідних і близьких їм людей. Ми ніколи не забудемо шахтарів, які своєю справді героїчною працею несли людям тепло і світло. Держава надасть постраждалим і сім'ям загиблих усю необхідну допомогу і вживе заходів, щоб запобігти таким випадкам у майбутньому».

У НОМЕР

Дипломати й екскаватори працюють одночасно

Україно-румунські консультації з приводу відновлення на території України каналу Дунай—Чорне море закінчилися невдачею. Українські та румунські урядовці розійшлися, так і не досягнувши компромісу у справі відновлення каналу. Так, румуни й далі закликають до призупинення відновлювальних робіт та проведення міжнародної екологічної експертизи. (Закінчення на 6-й стор.).

Цінова ініціатива

БАТ «Вінницяхліб», яке випікає 70 відсотків хлібобулочних виробів на ринку області, знизило ціни на основні види хліба: на п'ять копійок подешевшали буханці «Староміського» (тепер він коштує 1,48 грн.), «Дарницького» (1,46 грн.) та хліб звичайний (1,54 грн.). Хлібопекарі відгукнулися на ініціативу облдержадміністрації переглянути ціни з урахуванням зниження

вартості борошна. Хоча, за словами голови правління БАТ «Вінницяхліб» Віктора Ляховецького, цей крок дався нелегко, адже підприємство працює з мінімальним рівнем рентабельності. Водночас хлібопекарі обіцяють, що хліб і хлібобулочні вироби стануть іще дешевші, коли пекарні почнуть отримувати борошно із зерна нового врожаю, повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК.

Кількість телеглядачів подвоїлася

Нова телевізійна передавальна станція почала діяти в Ізмаїлі. Вона дає можливість удвічі розширити коло телеглядачів у Придунав'ї. Водночас до трьох ефірних телепрограм, що їх транслювала стара станція, долучаються ще п'ять. До того ж якість зображення значно поліпшилася. Усунуто парадоксальну ситуацію, коли в деяких місцях регіону було легше «впіймати» котрусь із румунських телепередач, ніж київську чи одеську, передає наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

Сьогодні в Донецькій області ховають гірників, котрі загинули на шахті «Краснолиманська». Церемонія поховання відбудеться одразу в кількох містах. У понеділок вибух на глибині 997 метрів, що став трагічним не тільки для галузі (у країні оголошено жалобу за загиблими), забрав життя 31 гірника. Ще п'ятеро числяться зниклими безвісти. Більш як тридцять дітей залишилися сиротами. Найстарший зі скорботного списку загиблих і зниклих безвісти 1955 року народження, наймолодший — 1983-го. (Закінчення на 3-й стор.).

Що змушує шахтарів спускатися у вибій?

БЛІЦОПИТУВАННЯ

Микола Гусев, диспетчер шахтоуправління ім. 1 Травня ДХК «Шахтарськантрацит», колишній шахтар, 36 років «підземного» стажу, Донецька область:

— Заробіток, адже треба сім'ю годувати, дітей вивчити. Селища гинуть без вугілля взимку. Більшість з нас — гірники, тож немає де влаштуватися в нашому краї, і ми усвідомлюємо, що повинні давати країні вугілля.

Георгій Кириєнков, заступник начальника вибухових робіт шахти ім. Рум'янцева ДП ВО «Артемвугілля», Донецька область:

— Безвихідь в усьому — в зарплаті, у життєвих перспективах. Сьогодні

шахтарі — це ті, що працювали ще за радянських часів. Молодь сюди майже не йде. Щоб узяти вугілля, потрібно вкласти — у відновлення фонду, розвиток горизонту. А ми досі працюємо на обладнанні, яке вже тричі виробило свій ресурс.

Геннадій Гончаренко, директор шахти ім. Леніна Криворізького залізорудного комбінату, Дніпропетровська область:

— Романтика. Гірники — це особлива каста сильних духом, відважних людей, що знають про труднощі і небезпеку. Не кожний зможе працювати на глибині 1,5 км. Якщо дотримуватися правил техніки безпеки, то в шахті не страшніше, ніж на поверхні.

Розпитувала Людмила ОПАНАСЕНКО.

Коротко про важливе

Учора

■ У Києві відкрито Громадський центр соціальних послуг дітям, молоді та сім'ям, яких торкнулася проблема ВІЛ/СНІД.

Сьогодні

■ У столиці розпочнеться Міжнародний булгаковський фестиваль.

Завтра

■ Відбудеться VIII сесія загальних зборів Академії мистецтв України.

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНЬКОГО.

АКЦІЯ

Відбулася акція «Гуртом збудуємо майбутнє» на підтримку перших в Україні міні-гуртожитку та денного центру для дорослих інвалідів з розумовою відсталістю на столичній вулиці Сиваській. У рамках цієї акції волонтери з різних країн світу впорядковували території міні-гуртожитку та денного центру і ремонтували будинки.

ВИБОРИ-2004

Дванадцять, але не апостолів, а претендентів

Центральна виборча комісія України зареєструвала кандидатами у Президенти ще двох претендентів на посаду глави держави — лідера Організації українських націоналістів в Україні **Романа КОЗАКА (знімок ліворуч)** та лідера громадської організації «Братство» **Дмитра КОРЧИНСЬКОГО (знімок праворуч)**. Як повідомили «ГУ» в прес-службі ЦВК, Центрвиборчком направив програмні документи народного депутата України, самовисуванця Володимира Нечипорука до Верховного Суду для перевірки на відповідність Конституції та законам України. Крім того, ЦВК відмовила у реєстрації приватному підприємцю з Харківщини, самовисуванцеві Сергію Тахмазову у зв'язку з неналежним оформленням документів та

невнесенням грошової застави. Загалом уже висунуто кандидатами у Президенти 19 осіб, із них зареєстровано 12. Це Віктор Ющенко, Віктор Янукович, Петро Симоненко, Олександр Мороз, Наталя Вітренко, Анатолій Кінах, Олександр Базиліук, Олександр Ржавський, Олександр Яковенко, Богдан Бойко, Роман Козак, Дмитро Корчинський. П'ятьом претендентам відмовлено у реєстрації.

Висування кандидатів у Президенти завершується 27 липня, термін подання документів до ЦВК на реєстрацію — 1 серпня, подання повторної заяви про реєстрацію з виправленням документів — 3 серпня, реєстрація кандидатів — 6 серпня.

Вл. інф.

АКТУАЛЬНО

Голосуватимуть усі?

Як стверджують у МЗС, обирати майбутнього президента зможуть і українські заробітчани, які перебувають за кордоном. За різними оцінками, їх від 5 до 7 мільйонів. Як заявив на черговому брифінгу речник МЗС України Маркіян Лубківський, проголосувати зможуть навіть нелегали. Щоправда, таке право за законом мають лише ті, хто перетнув український кордон на законних підставах.

«Усі, хто є громадянами України і перебувають за кордоном, зможуть вільно прийти до посольства чи консульської установи, де відкрито дільницю, і проголосувати. Ці люди, які працюють за кордоном, жодним чином не порушували законодавства України. Відповідно, до них не будуть застосовуватися жодні санкції», — пообіцяв речник МЗС.

Щоб проголосувати за кордоном,

треба принаймні подбати про те, щоб ваше прізвище внесли до списків виборців. Автоматично до них потраплять лише ті, хто перебуває на консульському обліку в українських дипломатичних представництвах. Решті, як повідомили в Комітеті виборців України, доведеться заздалегідь звернутися до закордонної виборчої комісії і написати заяву про включення до списків виборців. При цьому необхідно мати документ, що посвідчує особу громадянина і підтверджує українське громадянство (у більшості випадків — внутрішній або закордонний паспорт). Утім, було б дуже наївно припускати, що тонкощі виборчої процедури хвилюють усіх наших трудових мігрантів. З огляду на низьку поінформованість нелегалів про свої права та побоювання репресій, навряд чи всі вони 31 жовтня з'являться на виборчих дільницях.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про позику (проект «Україна — розвиток через Інтернет») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку

Верховна Рада України постановляє: Ратифікувати Угоду про позику (проект «Україна — розвиток через Інтернет») між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку, підписану 1 жовтня 2003 року в м. Києві, України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 1 липня 2004 року. № 1979-IV.

Згуртовані дії вирішують проблеми

Депутати ВР Автономної Республіки Крим вирішили витратити надані у вигляді субвенції 120 млн. грн. на посилення соціального захисту жителів. Гроші насамперед дістануться бюджетникам. Буде збільшено соціальні виплати вчителям, працівникам культури й охорони здоров'я, мінімальні зарплати, стипендії, субсидії на комунальні платежі. Депутати також передбачили 1,1 млн. на утримання острова Тузла.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Волинь відзначила 60-річчя визволення

21 липня 1944 року в Шацькому районі було визволено від фашистських загарбників останні населені пункти краю

Учора область урочисто відзначила 60-річчя цієї знаменної дати. Розпочалися торжества прийомом учасників бойових дій головами обласної ради Василем Дмитруком та обласної держадміністрації Анатолієм Французом. Багатьох колишніх фронтовиків відзначено державними нагородами, пам'ятними знаками на честь цієї знаменної дати.

«Більш як тисячу днів і ночей знемагала волинська земля під фашистським чоботом. Кулею і вогнем загарбники хотіли примусити волинян скоритися, та не змогли зламати їх волелюбний дух.

Ніколи нащадки не забудуть тих трагічних і героїчних днів, кожну годину яких оплачено тисячами людських життів. Ми пам'ятаємо трагедію Кортеїс, пам'ятаємо подвиг героїв-учасників Рівненсько-Луцької, Львівсько-

Сандомирської, Ковельської операцій, пам'ятаємо 200 тисяч замордованих мирних громадян та понад 25 тисяч воїнів, які сплять вічним сном на волинській землі. Вічна шана і пам'ять тим, хто загинув у боях за свободу і незалежність Вітчизни...

У цей святковий день бажаю вам, дорогі волиняни, міцного здоров'я та бадьорості духу, доброї настрою та родинного благополуччя. Хай спокій і злагода завжди будуть у

ваших оселях», — говорить у привітанні Голови Верховної Ради України Володимира Литвина.

На адресу ветеранів війни, жителів Волинської області також надійшли вітання від Президента України Леоніда Кучми, Надзвичайного і Повноважного Посла Росії в Україні Віктора Черномірдіна.

Майже півроку тривали визвольні бої на території Волинської області. Першим містом, звідки 1 лютого 1944 року вигнано загарбників, були Ківерці, 2 лютого визволили Луцьк, 6 липня — Ковель, а 20—21 липня 1944 року радянські війська вийшли до державного кордону на всій території області.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Побили вікна штабу

Уночі 20 липня було вчинено напад на офіс виборчого штабу «Нашої України» в Херсоні.

Невідомі побили вікна, розмалювали фарбою стіни всередині приміщення, обклеїли їх листівками. Штаб розташований у центрі міста, на площі Свободи, в будинку по сусідству з облдержадміністрацією. Неподалік і райвідділ міліції. Утім, правоохоронці, за словами керівника штабу Валерія Третякова, не відразу прийняли заяву про скоєне, зволікали і з оглядом місця події.

Алла БРУСИЛОВА.

На знімку: розбиті вікна.

Фото

Володимира КОСЮКА.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Приватизація з реструктуризацією

Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки розглянув проект закону про внесення змін до Закону «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації». Законопроектом пропонується включити до переліку 109 та виключити 274 об'єкти права державної власності, що не підлягають приватизації. Підтримуючи запропоновані зміни, члени комітету наголосили на тому, що НЕК «Укренерго» не слід виключати з переліку об'єктів, які не підлягають приватизації. Зазначалося також, що корпоратизація та приватизація великих підприємств здійснюватиметься за індивідуальними планами з проведенням реструктуризації. Особливо це стосується стратегічно важливих об'єктів.

Житлово-комунальна сфера без збитків

Комітет з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій рекомендував парламенту підтримати проект закону про внесення змін до статті 9 Закону України «Про ціни і ціноутворення» (стосовно компенсації втрат доходів підприємств житлово-комунального господарства). Зміни передбачають порядок запровадження компенсації втрат доходів підприємств житлово-комунального господарства у разі затвердження тарифів на послуги для населення нижчими від економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво.

На засіданні комітету йшлося про те, що сьогодні на ринку житлово-комунальних послуг склалася ситуація, коли підприємства цієї сфери не здатні надавати населенню якісні послуги. Через зростання неплатежів населення та за відсутності практики компенсації втрат доходів підприємств житлово-комунального господарства з бюджетів, діяльність таких підприємств є збитковою, а цей ринок стає непривабливим для приватних інвесторів. Встановлення місцевими органами влади необґрунтовано низьких тарифів на житлово-комунальні послуги також справляє негативний вплив на розвиток житлово-комунальної сфери. З огляду на це загальна ідея законопроекту, вважають народні депутати, може бути підтримана.

Забезпечити законні права

Прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення рекомендував парламенту Комітет з питань європейської інтеграції. Автор законопроекту народний депутат Андрій Шкіль пропонує скасувати адміністративний арешт, який є одним з видів адміністративного стягнення, що, на думку автора, сприятиме дотриманню законних прав та інтересів громадян під час провадження у справах про адміністративні правопорушення. Народні депутати відзначили, що положення законопроекту регулюються та відповідають Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року та Хартії Європейського союзу про основні права 2000 року.

За повідомленням інформаційного управління апарату Верховної Ради України.

За вугілля розплачуємося людськими життями

(Початок на 1-й стор.).

Рятувальники на час підписання номера не припиняли спроб знайти п'ятьох гірників. Марно. Пошукові роботи ускладнює суцільна задимленість виробки, де, мабуть, і перебувають зниклі гірники.

Загальна сума компенсацій родинам загиблих, за запевненнями

заступника міністра фінансів Сергія Макадаря, становитиме майже 6 мільйонів гривень. Їх виплатять із коштів Фонду соціального страхування у разі нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань. Хоча жодними грошима не виміряти горе і страждання.

Коли верстався номер, стало відомо, що пожежу в лаві вдалося

локалізувати. Очікують, що на сьогодні її остаточно погасять. Тоді в шахту зможе спуститися експертна комісія, яка має з'ясувати причину вибуху. Попередньо оцінено збитки, яких унаслідок вибуху зазнало підприємство. З урахуванням відновлення працездатності шахти вони становлять 20 мільйонів гривень.

За повідомленням прес-служби депутатської фракції політичної партії «Трудова Україна» у Верховній Раді, народні депутати України, члени фракції висловлюють глибокі співчуття рідним і близьким шахтарів, які загинули внаслідок трагедії, що сталася на ДП «Вугільна компанія «Краснолиманська», і перераховують їх родинам свій триденний заробіток.

***

У зв'язку з трагічними подіями на шахті «Краснолиманська» телеграми співчуття українському Президенту і Прем'єр-міністру надіслав і Президент Росії. Володимир Путін попросив передати слова підтримки рідним і близьким загиблих і потерпілих. Він наголосив, що трагедія на шахті сприймається в Росії «як наша загальна біда».

Список загиблих та незнайдених гірників на шахті «Краснолиманська»

Бартус Андрій, 1967 р. н.
Бісеров Сергій, 1967 р. н.
Бородавка Олексій, 1955 р. н.
Бородин Олександр, 1967 р. н.
Борушнов Сергій, 1971 р. н.
Булмасов Володимир, 1958 р. н.
Булмасов Юрій, 1967 р. н.
Волобуєв Максим, 1983 р. н.
Востріков Павло, 1969 р. н.
Грабовський Євген, 1980 р. н.
Денисов Роман, 1969 р. н.
Єнухян Гегам, 1976 р. н.
Забіяка Віктор, 1979 р. н.
Завгородній Андрій, 1968 р. н.
Ісаков Віталій, 1973 р. н.
Коржов Микола, 1968 р. н.
Корлотян Костянтин, 1959 р. н.
Костенко Олександр, 1972 р. н.
Куделько Олександр, 1973 р. н.
Куший Дмитро, 1974 р. н.
Леонов Павло, 1974 р. н.
Лісов Анатолій, 1973 р. н.
Маротик Роман, 1977 р. н.
Муравйов Сергій, 1958 р. н.
Остапенко Олександр, 1960 р. н.
Остапенко Роман, 1983 р. н.
Потапов Сергій, 1966 р. н.
Приходько Олег, 1969 р. н.
Пронін Сергій, 1981 р. н.
Родіонов Володимир, 1960 р. н.
Серчин Олексій, 1979 р. н.
Тарасюк Сергій, 1975 р. н.
Харченко Олександр, 1977 р. н.
Черкасов Анатолій, 1974 р. н.
Якімов Володимир, 1977 р. н.
Янжула Олександр, 1975 р. н.

Реквізити обласного благодійного фонду «Донецький рятувальник», куди юридичні та фізичні особи можуть перерахувати кошти для надання фінансової допомоги сім'ям загиблих

Розрахунковий рахунок № 26008301750180 у філії головного управління Промінвестбанку в Донецькій області, МФО 334635, код ЄДРПОУ 25902560.

Кажуть, минулих парламентських виборів нинішній гість, як і його відомий

«Салат» з локшини

На прес-конференції, що відбулася на початку тижня в Києві, президент російського Фонду ефективної політики Гліб Павловський (на знімку) презентував не тільки новину про відкриття в українській столиці свого клубу — «неурядової організації, яка запрошуватиме різних осіб з Росії — державних, недержавних, культурних», а й торкнувся теми «набігів» на нашу передвиборчу землю осіб, запрошених українськими «клубами». Йдеться про легіонерів-політтехнологів з-за Хутора Михайлівського, які перед черговим актом волевиявлення «окупують» штаби деяких кандидатів, наче біло-синюваті тіла курортників гальку літнього кримського берега.

колега Марат Гельман, також не цурався запрошення «внести домашнього затишку в суворий інтер'єр жорсткого життя» одного

партійного лідера. Стругання салатів для коханої жінки перед телевізійною камерою, поза сумнівом, зворушило тоді серця гля-

дачів, звиклих бачити, як той лідер «кришить» у «кнопці» своїх опонентів. Хоча не настільки, щоб дружно голосувати за партію галантного кавалера. Вона з допомогою навіть «політичних ефектів» ледве дотягнула до останнього місця в переліку переможців забігу.

Кому сьогодні знадобилися послуги російських політичних технологів? Якщо вірити панові Павловському (що було б, по-годьтеся, трохи наївно),

не кандидатів від владного табору. В контексті вищенаведених спогадів прихильники цього кандидата можуть розслабитися: їм не загрожує «результативність» фахівців з ефективної політики. Та й узагалі, як стверджує Гліб Павловський, сьогодні на українській території десантуються не зірки, а метеори другого ешелону, які «продають» відпрацьовані прийоми, щоб одержати прибутки». І, за його спостереженням, продають не фавориту влади, а ... опозиції. Які «довірливі» покупці водяться в нашій країні!

Мабуть, пан Павловський начитався «темників», в існуванні яких чомусь сумнівається: багатий досвід йому підказує, що це не інструкції Банкової, а творчий продукт «Української правди» та низки опозиційних видань». Навіть «аналітики» АП були змушені зізнатися, що «провадять рекомендаційну політику», а московська «зірка» плутає в наших «хахшах». Напевно, справді «салати» з локшини — це вершина їхніх, як зазначив сам гість, «злегка піратських» фантазій?

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото УНІАН.

САМОВРЯДУВАННЯ

Сироти постраждали через недбалість посадових осіб

Кримінальну справу за фактом службової недбалості посадових осіб виконкому Павлівської сільської ради Васильківського району порушила прокуратура Дніпропетровської області. Як повідомляє прес-служба прокуратури, зроблено це за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 367 Кримінального кодексу України, — службова недбалість, що спричинила тяжкі наслідки і карається позбавленням волі на строк від 2 до 5 років з заборорою права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років та зі стягненням від 100 до 250 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Службові особи виконкому Павлівської сільської ради ще в травні 2001 року влаштували двох неповнолітніх сиріт до дитячого садка з інтернатною групою, проте зовсім не подбали про захист їхніх особистих та майнових інтересів. Не було призначено опіки над спадковим майном, що залишилося після смерті матері цих дітей. Досі не оформлено й спадщину на земельний пай, підтверджений сертифікатом, та не здійснено державної реєстрації прав неповнолітніх сиріт на нерухоме майно.

Через таку недбалість уже впродовж трьох років земельним паєм безплатно користується селянсько-фермерське господарство «Павлівське», а діти-сироти не мають права на спадщину і не отримують орендної плати за користування земельною ділянкою. Загалом гарантованим законом правам та майновим інтересам неповнолітніх заподіяно шкоду в розмірі 61568 гривень.

Кримінальну справу для провадження досудового слідства передано прокурору Васильківського району. Отож, повідомляє насамкінець прес-служба облпрокуратури, ведеться слідство. А ми від себе, як коментар, мусимо додати, що проблема виконавської дисципліни посадовців місцевих органів влади справді є, вона дуже гостра та актуальна. І давно час притягувати й до кримінальної відповідальності тих, хто її не шанує. А як інакше, коли по-доброму не хочуть розуміти і справлятися зі своїми службовими обов'язками?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Любомир Буняк: «МІСТО — ЦЕ ЙОГО МЕШКАНЦІ»

Наступного року Львів відзначатиме 750-літній ювілей. Цю дату святкуватимуть на державному рівні, адже йдеться про столицю Західної України, наголосив у розмові з кореспондентом «Голосу України» міський голова Любомир Буняк.

— Любомире Костянтиновичу, як відомо, ювілейні дати — традиційний привід для оновлення міст. Що зміниться в нашому древньому Львові?

— Святкування відбувається не лише в рамках міста чи регіону. Це подія загальнодержавного значення. Верховна Рада ухвалила рішення про виділення 114 мільйонів гривень, які будуть витрачені передусім на збереження історичного середовища, архітектурних ансамблів, котрі охороняються ЮНЕСКО. А міська влада зробить все для збереження архітектури, поліпшення стану доріг. У комунальній сфері поліпшиться тепло- і водопостачання. Воно має бути таким, як це личить європейському місту. Сьогодні львівські трамваї — це музейні експонати, і вони потребують заміни. Ми б хотіли переказати трамвайнні колії, зробити їх безшумними, щоб вібрація не руйнувала місто.

— Чи складено вже програму конкретних дій стосовно оновлення обличчя міста, реконструкції конкретних об'єктів? Яку участь у підготовці до ювілею візьмуть самі львів'яни, зокрема підприємці?

— Ми знаємо найважливіші напрями робіт великого масштабу. Цього року плануємо завершити ремонт вулиці Дорошенка, оновити фасади на центральних вулицях. Згодом завершимо реконструкцію палаців Потоцьких і Бандієллі. Кошти виділятимуть і з міського бюджету, який цього року, можливо, буде й перевиконано. Традиційно допоможуть місту промисловці та підприємці. День міста ми зазвичай святкуємо на їхні кошти, не витрачаючи жодної копійки з бюджету.

Але окрім суто господарської, підготовка до ювілею має й гуманітарний аспект. Європейське місто розпочинається із вчинку окремої людини. Я цьому надаю великого значення і прошу наших вчителів виховувати у ді-

тей любов до Львова. Я гадаю, що львів'яни повинні показати всій Україні, як треба будувати Українську державу. Ми були в авангарді руйнування Радянського Союзу, але відомо, що руйнувати завжди легше, аніж будувати. Маємо творити не лише матеріальне, а й духовне — на засадах добра, справедливості, рівності перед законом, злагоди. Місто стане європейським тоді, коли рівень свідомості громадян буде високоцивілізованим. Наприклад, учора я був у Шевченківському гаю, і мені стало трохи соромно за нас, галичан. Помітив, що дехто вважає: випивши пиво, пляшку можна кинути в озеро. Місто — це насамперед люди, бо його красу творить не тільки архітектура, а й культура громадян. Про це треба постійно пам'ятати і говорити.

— Остання перед літніми канікулами сесія була на диво толерантною, діловою. Хоча «грозові розряди» ще не

всучли — ініціатори референдуму за проголошення недовіри міському голові не склали зброї...

— Мені здається, що в місті іншою стала ідеологія та атмосфера попри спрямовані на дестабілізацію потуги деяких осіб. Я не звертаю на це уваги. Хотів би повернути довіру громади Львова до влади. Влада має бути народною і діяти в інтересах громади.

— На цій позитивній ноті, Любомире Костянтиновичу, ми поки що завершимо розмову, зичимо всім львів'янам любові до рідного міста, бажання засукати рукава і долучитися до великої толоки.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

На знімку: міський голова Львова Любомир Буняк.

Старенькі «Ниви» збирають те, що не «змолотила» негода

ВРОЖАЙ-2004

Через негоду Тернопільщина розпочала жнива дещо пізніше, ніж очікувалося. Тож тепер доводиться братися за всі культури одразу: ріпак, горох, ячмінь, озима пшениця... Навантаження на комбайн велике — більш як 200 гектарів.

Якщо врахувати, що 80 відсотків збиральної техніки — старенькі «Ниви», що відпрацювали свій ресурс, то можна уявити, які непрості цьогорічні жнива. Уклали угоди про залучення техніки з інших областей, але й тут негода внесла корективи: жнива у південних областях йдуть паралельно із західними, тож розрахову-

вати доводиться переважно на себе.

Незважаючи на стихію, збирати є що. За словами першого заступника голови облдержадміністрації Володимира Гладуна, окремі площі озимої пшениці обіцяють більш як 60 центнерів з гектара. Але, звісно, мільйон тонн зернових, який розраховували зібрати в області, відміня-

ється. Стихія, що 10 липня пронеслася над більшістю районів, «змолотила» 32 тисячі гектарів посівів, із них 14 тисяч — пшениці так, що де-не-де поля стоять чорні. Зерна тепер планують взяти у межах 880 тисяч тонн.

Допомога уряду (принаймні так обіцяють) полягатиме в тому, що державі закупить 22 тисячі тонн пшениці за ціною 800 гривень за тону (на ринку вона нижча), щоб селяни якнайшвидше отримали реальні кошти.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

КРИМІНАЛ

Гроші? Не схоже...

Коли продавиця здавала виручку господарці торгової точки, та виявила серед купюр фальшивку. Прийняла єдино правильне в такій ситуації рішення: звернулася з заявою до лінійного відділу міліції станції Коростень. Кіоскерка згадала юних покупців — нечасто в такому віці розраховуються за покупки стогриневими банкнотами. Це й підказало правоохоронцям, що «ниточку» треба шукати в школі.

Як з'ясувалося під час розслідування, історія почалася з потяга, яким жителька Росії їхала до сестри в Коростень. У вагоні їй запропонували обміняти гроші. Як дуже часто буває в подібних випадках, потім вона гірко каялася. Ті папірці не давали спокою племінниці гості. Прихопивши «двадцятку», принесла друзям. Разом влаштували «екзамен»: саморобка, виготовлена за допомогою високоякісного принтера, пройшла його в кіоску. Згодом купували солодощі і розміняли на справжні гроші й «сотку».

До не дуже веселої історії про дії неповнолітніх залишається додати тільки такий штрих: одна з її учасниць, якій ще тільки сімнадцятий пішов, уже встигла до цього заробити умовний строк за крадіжку...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

ФОТОФАКТ

У Глухові по вулиці Путивльській, 100 вибухнув газ. На місці події працює оперативно-слідча група співробітників міліції та управління МНС України в

Фото Центру пропаганди управління МНС України в Сумській області

Сумській області, яка з'ясовує причини та обставини події. Потерпілого — 69-річного батька господаря квартири, в якій стався вибух, з важкими опіками госпіталізовано до реабілітаційного відділення Глухівської ЦРЛ.

ДОЛЯ

104 роки — не межа

Рекорд у Славутському районі поставила Мар'яна Ходаківська, відзначивши сто четвертий день народження. Привітати іменинницю зібрались не тільки близькі та родичі, а й районне керівництво. Довгожителами край особливо не здивуєш. Того дня сотий рубіж переступили Надія Кривенюк із Миньківців та Любова Подзерук із Колом'я. До дев'яностолітніх земляків, а таких у районі шістдесят сім чоловік, вони з повним правом можуть ставитись як до «молодого» покоління. Хоча і останнім довелося пережити ще першу світову війну і революцію.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ФОТОФАКТ

Особовий склад аварійно-рятувальної служби МНС провів практичні заняття на полігоні Східного регіонального загону в Полтавській області.

Фото прес-служби МНС України /Укрінформ/.

Перемога противників підривання снарядів поблизу осель

ВЕРДИКТ

різькій області Юлія Ба-ришева.

Місцеві жителі давно вже протестували проти підривання снарядів поблизу їхніх сіл, проводили з цього приводу сходи. Водночас військові запевняли, що ні снаряди, ні осколки сипатися на голови не будуть. Але 15 липня під час планових підривань снарядів один з осколків долетів до села Троїцьке і впав на вули-

ці. На щастя, двоє чоло-віків встигли відскочити і залишилися живими і неущокоженими.

З того дня утилізацію припинили, а на місце події виїжджала комісія на чолі із заступником голови Запорізької обласної держадміністрації Олександром Сіном. Во-на після зустрічей з меш-канцями сіл і відвідин кар'єру ініціювала ви-шезгадане рішення.

Олександр ВОРОТИЛОВ.
Запорізька область.

Краще пізніше, ніж ніколи

Сім років тому приміщення, виробни-чі потужності та інше майно колишньо-го провідного в масштабах усього Радян-ського Союзу Державного науково-дос-лідного проектно-конструкторського і технологічного інституту механізації в чорній металургії було продано новоут-вореному акціонерному товариству НДІ «Чорметмеханізація». Але тільки тепер з'ясувалося, що понад два мільйони гри-вень, у які оцінили комплекс спеціаліс-ти компанії «Дніпро-експерт», — це, м'яко кажучи, замало. Насправді інсти-тут коштував щонайменше на 10 мільйо-нів дорожче. Тому навздогін обласна прокуратура порушила кримінальну справу.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Без квитка, але не «заєць»

Проїзд в одному з трамваїв комунально-го підприємства «Одесміськелектротранс» тепер можна сплачувати в безготівковій формі. Новинкою мають змогу скориста-тися передусім 24 тисячі власників пласти-кових «соціальних карт», що видають ма-лозахищеним категоріям населення. Решті пасажирів доведеться заздалегідь купувати в кіосках електронні картки, що поступово замінять отримувані від кондукторів зви-чні паперові квитки. Спеціальний пристрій, здатний зчитувати інформацію з пластико-вих карт, встановлено й на модернізовано-му тролейбусі. Нову систему оплати проїз-ду після відповідного випробування намі-чено впровадити на всіх маршрутах місь-кого електротранспорту.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ІВАНЧЕНКО Роман Григорович

Пішов із життя письменник, літературознавець, журналіст. Для багатьох — він ще й учи-тель. Для всіх, хто його знав, Роман Григорович залишиться Людиною з великої літери.

Душевна доброта, виняткова толерантність та інтеліген-тність виокремлювали його з-поміж інших за будь-яких об-ставин.

Ми втратили великого по-борника українського духу, патріота.

Щирі співчуття дружині Га-ліні Пилипівні, усім рідним.

Колеги, друзі, учні.

ФОТОФАКТ

У місті Комсомольську Полтавської області в рамках V Міжнародного фестивалю «Калинове літо на Дніпрі» своє мистецтво продемонстрували танцювальні колективи п’яти континентів. Україну представляв лауреат Усеукраїнського конкурсу фольклорних колективів полтавський ансамбль пісні і танцю «Джерело» з Гадяцького училища культури імені І. Котляревського. Учасники фестивалю виступали з концертами в цехах Полтавського гірничо-збагачувального комбінату, у таборах відпочинку для дітей, у міській лікарні, інших організаціях, просто на вулицях міста. Вечірні загальні концерти відбувалися на сцені міського палацу культури.

На знімку: виступає фольклорний колектив із Таїланду «Наххон Ратхасима Раджабхат».

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (УКРІНФОРМ).

ФЕСТИВАЛІ

Фольклорна мозаїка Луцька

У Луцькому замку, пам’ятці архітектури XIV століття, урочисто відкрито 9-й міжнародний фестиваль «Поліське літо з фольклором». Йому передували святкове богослужіння в кафедральному Свято-Покровському соборі і марш-парад учасників фестивалю вулицями обласного центру.

Протягом п’яти днів вулиці та площі Луцька стануть сценічними майданчиками для фольклорних колективів Англії, Алжиру, Індії, Іспанії, Польщі, США, Таїланду, Туреччини, України.

Завершиться фестиваль розмаїтою мозаїкою на Театральному майдані, прощальним маршем-парадом і гала-концертом на стадіоні «Авангард». А ввечері над Луцьком спалахне різнобарвними вогнями святковий феєрверк.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

ТРАГЕДІЇ

Дорогою на заробітки

У Польщі вбитими знайдено трьох осіб, серед яких дві українки. 39-річна Марія Шутак та 48-річна Марія Пелешата — вихідці з Буковини. Третій загиблий, чоловік, за попередньою інформацією, мешкав у Тернопільській області. Відомо, що всі троє відбули до Польщі у березні цього року на підставі офіційної польської візи. Жінки, свідчать родичі загиблих, мали намір дістатися до Італії, нелегально перетнувши німецько-польський кордон.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

АКТУАЛЬНО

Чи ростуть на липі гроші?

У Житомирському закритому акціонерному товаристві «Ліктрави» в розпалі сезон заготівлі сировини. Це підприємство названо серед ста кращих платників податків України — його невеликий колектив сплатив торік до бюджету 2 мільйони 633 тисячі гривень податків. Є й особлива графа: ЗАТ перерахувало до місцевого бюджету 145 тисяч гривень податку з доходів громадян, котрі на підприємстві... не працюють. Ідеться про тих, хто, проживаючи в різних районах, заготовляє лікарську сировину. Така праця і для здоров’я корисна, і сімейний бюджет поповнює. Цього року, хоч ставка оподаткування доходів фізичних осіб і зменшилася, заготівельники вже забезпечили майже половину торішнього надходження прибуткового податку. Тож гроші справді ростуть і на липі, і на лузі...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

КАДРИ

На «Славутичі» зміна керманича

Юрія Вертопрахова, який до цього керував пивзаводом «Золотий Урал» у Челябінську (Росія), призначено новим головою правління БАТ ПБК «Славутич». Петро Перетятко став президентом компанії, його також обрано заступником голови спостережної ради. Тепер він разом з членами цієї ради визначатиме стратегічні напрямки розвитку і здійснюватиме контроль операційної діяльності групи підприємств Baltic Beverages Holding в Україні. До неї входять відкриті акціонерні товариства Пивобезалкогольний комбінат «Славутич», «Львівська броварня», «Славуцький солодовий завод» і Київський пивзавод «Славутич».

Олександр ВОРОТИЛОВ.

Запорізька область.

КРИМІНАЛ

На ЧАЕС «закопали» 2,5 мільйона

Прокуратура Чернігівської області передала до суду карну справу, порушену за фактом розкрадання майна Чорнобильської атомної електростанції на суму майже 2,5 мільйона гривень. Про це повідомив на прес-конференції прокурор області Микола Лісовий. Шляхом фальсифікації документів приватне підприємство «Автодор-екологія» списало кошти ніби на будівництво. Насправді їх украли. Нині директора ПП «Автодор-екологія» арештовано, а з керівників кількох підрозділів ЧАЕС взято підписку про невинізд.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

З МИРУ ПО НИТЦІ

Від кожного — по однокденному заробітку

У Баштанці протягом трьох місяців зібрали 50 тисяч гривень для придбання фіброгастроскопа для районної лікарні. 211 організацій, підприємств і окремих фізичних осіб перерахували для цієї мети свої однокденні заробітки. Найбільшу суму — шість тисяч гривень — надало ЗАТ «Баштанський сирзавод». А ініціював акцію голова райдержадміністрації Володимир Артеменко. З придбанням сучасного апарату медики Баштанської лікарні значно поліпшать діагностику і лікування хвороб шлунково-кишкового тракту.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

ПЕРСПЕКТИВИ

Туристи на Зміїному

Голова Одеської облдержадміністрації Сергій Гриневецький підписав розпорядження, яким дав путівку в життя програми розвитку туризму на острові Зміїний — унікальному куточку України. Передбачено спорудження готельного комплексу, відкриття музейних експозицій, налагодження морського сполучення з материком тощо. На Зміїному розвиватиметься кілька видів туризму, які, вважають фахівці, сподобаються багатьом вітчизняним та зарубіжним шанувальникам подорожей: підводний, орнітологічний, історичний, археологічний.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

У санаторій везли... горілку

За офіційними документами, котрі були пред’явлені співробітникам Подільської регіональної митниці та міліції, вантаж, а саме — ліжка і постільна білизна, призначався одному з подільських санаторіїв. А насправді у вантажівці під прикриттям цього товару було більш як 26 тонн горілки німецького виробництва. Контрабанда вартістю понад чверть мільйона гривень до місця призначення не дійшла — і горілку, і автомобіль вилучено. Порушено кримінальну справу.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Удень своєї загибелі киянка пішла на вокзал з метою знайти чергового квартиранта.

48-річна жінка мешкала на першому поверсі в трикімнатній квартирі з уже дорослими дітьми. Здавання однієї кімнати було гарною підмогою. Заможною цю сім’ю не назвеш — син-наркоман виносив із квартири все, до останньої копійки. Але про це зловмисник не знав і міркував по-своєму — коли здає житло, та ще й нелегально, отож десь у схованці неодмінно ховає кругленьку суму.

Ввійшовши до квартири, злодій уп’явся в шию жінки і почав вимагати гроші. Весь час, протягом якого чоловік душив господарку квартири, її син стояв осторонь і... спос-

Убивця під маскою квартиронаймача

терігав. Заступитися за матір побоювся. Щоправда, здогадався зателефонувати до міліції і повідомити про те, що відбувається.

У цей час, кинувши на підлогу обм’якле тіло, «квартирант» уже шукав гроші. Але всі його зусилля виявилися марні. Розлютившись, чоловік увірвався до однієї з кімнат, де спала після роботи дочка вбитої. Накинувшись на дівчину, спробував позбутися її як непотрібного свідка. Але, на щастя, до другого вбивства не дійшло. Приїхала міліція. Зловмисник побіг на кухню і вистрибнув у

вікно, але його затримали співробітники Дарницького районного управління міліції.

Під час слідства з’ясувалося, що 23-річний хлопець приїхав у столицю з Хмельницької області на заробітки, уже два місяці знімав житло в Солом’янському районі. Працював на будівництві. Грошей не вистачало, ось і з’явився план розбагатіти.

За цим фактом порушено кримінальну справу. Ведеться слідство.

Марина КОТЕНКО,
Тетяна МАЛЬКО,
ЦГЗ ГУМВС України
в м. Києві.

Знахідки

ВІДЛУННЯ ВІЙНИ

Мінометний снаряд калібру 50 мм знайшли 16 липня два школярі з села Ставного на березі Ужа неподалік однієї з церков. За свідченнями істориків, у цих місцях під час війни пролягала оборонна «лінія Арпада».

Піротехніки військової частини МНС України міну, розліт осколків якої до 500 метрів, вилучили і знешкодили на військовому полігоні поблизу села Оріховиці Ужгородського району.

Того дня надійшло повідомлення з села Сіль цього району. Під час земляних робіт для місцевого відділення «Укртелекому» робітники виявили щось схоже на снаряди. Прибувши на місце, через яке теж пролягала «лінія Арпада», цього разу сапери виявили цілу яму з відстріляними гільзами снарядів принаймні двох німецьких гармат.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Великобerezнянський район
Закарпатської області.

«лінії Арпада»

Фото Центру громадських зв'язків УМНС України в Закарпатській області.

Підготовка до знешкодження міни, знайденої в селі Ставному.

Садисти в погонах на лаві підсудних

СВАВІЛЛЯ

Майже добу двоє оперуповноважених Зарічного райвідділу міліції міста Суми Сергій Д. та Анатолій В. незаконно утримували у відділенні 18-річного Максима Ш. І не тільки утримували.

На відмову юнака зізнатись у злочині, якого він не скоював, правоохоронці вирішили вибити з нього «зізнання» езуїтськими методами. Закувавши в наручники, підвісили до дверей і шосили почали вибивати «правду» із затриманого. Потім на-

діли на нього протигаз і періодично перекривали клапан доступу кисню. Коли й це не подіяло, розлючені опери придурили чергову езуїтську «забаву»: під’єднали до тіла підозрюваного дві клеми й пропустили через нього електричний струм.

А коли шестигодинне знущання бажаних наслідків не принесло, садисти в міліцейських погонах спокійно розійшлися по домівках «на вечерю», залишивши знесилоного Максима під вартою. Випустили хлопця лише наступного дня.

І хоча на суді обидва інквизитори спочатку геть відкидали пред’явлені їм звинувачення, проте пізніше, під тиском незаперечних доказів, частково

зізналися в своїх злочинних діяннях. Однак відбулися вони легким покаранням. Суд, врахувавши, що правоохоронці відшкодували потерпілому завдану шкоду, ніколи раніше не притягувалися до кримінальної відповідальності та позитивні характеристики з місця роботи, засудив обох умовно з випробувальним терміном на один рік, повідомили у прокуратурі Зарічного району Сум.

РОЗДУМИ ПРО...

600 сторінок, присвячених «Аль-Каїді». І не тільки

У разі перемоги Буша на виборах наступною мішенню США стане Іран?

Сьогодні в США оприлюднять доповідь комісії з розслідування обставин трагедії 11 вересня. А за кілька днів до цієї події інформацію, яка містилася в ньому, «злили». Мета — довести думку громадськості до потрїбної кондиції.

Одразу два провідні американські тижневики — «Тайм» і «Ньюсуїк» — опублікували сенсаційні дані про те, що найменше вісім майбутніх викрадачів літаків у період з жовтня 2000 року по лютий 2001 року з відома іранських спецслужб побували на території Ірану.

Дотепер спостерігачі у зв'язку з роботою комісії запитують себе, чи був зв'язок між «Аль-Каїдою» і режимом Саддама Хусейна. Чи виправдана була війна проти Іраку? Відповідь напрошувалася негативна. І, зважаючи на все, так воно і вийшло. Комісія не дійшла висновку про причетність режиму Хусейна до терактів 11 вересня. Але зробила інший висновок. Його можна було б назвати сенсацією, якби члени комісії вже протягом декількох тижнів не натякали на те, що в їхній доповіді міститиметься несподівана інформація про іранські зв'язки.

Так, вже в червні голова комісії Томас Кін заявив, що «Аль-Каїда» «має набагато більше активних контактів, наприклад, з Іраном і Пакистаном, ніж з Іраком»... Таким чином, за даними комісії, Тегеран наприкінці 2000 року, після вибуху американського есмінця Cole, пропонував Усамі бен Ладену координувати дії проти США, але бен Ладен відмовився від допомоги Ірану, не бажаючи спричинити невдоволення своїх прихильників у Саудівській Аравії. Проте співробітництво між іранськими спецслужбами і «Аль-Каїдою» нібито мало місце. Так, за даними американців, іранські прикордонники одержали вказівки від влади не ставити штампів в паспорти бойовиків «Аль-Каїди», котрі перетинають кордон Ірану (мабуть, для того, щоб згодом у разі в'їзду в США це не викликало зайвих підозр). Крім того, як повідомляють американські тижневики, з вересня 2001 року Вашингтон веде безуспішні переговори з Тегераном, домагаючись видачі чи висилки бойовиків «Аль-Каїди», які переховуються в Ірані. Серед них, за даними США, багато членів керівництва «Аль-Каїди», зокрема син Усами бен Ладена Саад.

Не можна сказати, що Тегеран був шокований статтями в американській пресі. Вустами свого офіційного представника МЗС Хаміда Реза Асефі Іран спростував будь-яку причетність влади і спецслужб до дружби з терористами. «У нас довгі кордони, і їх неможливо сповна контролювати», — заявив пан Асефі. — І цілком природно, що протягом п'яти чи шести місяців п'ять чи шість чоловік могли вислизнути з-під нашої уваги. Те саме відбувається і на кордоні між Мексикою і США». Водночас пан Асефі повідомив, що після 11 вересня 2001 року Іран посилив контроль на своєму кордоні, а те, про що повідомляють у журналах, «сталось до 11 вересня, а хто міг знати, що станеться 11 вересня?». Крім того, офіційний представник іранського МЗС нагадав про недавню велику операцію Ірану проти бойовиків «Аль-Каїди». А за останні два роки в Ірані було заарештовано чи вислано з країни сотні підозрюваних у зв'язках з «Аль-Каїдою»: «Іран на ділі довів, що виступає проти тероризму й екстремізму». При цьому Тегеран зазначив, що уряд США, спотворюючи факти, не зможе змусити народ забути того факту, що Білий дім є творцем «Аль-Каїди»...

Про те, що повідомлення, які з'явилися у провідних американських журналах, так чи інакше пов'язані з виборчою кампанією, що набирає сили в США, каже багато хто. А аналітики давно пророкували, що з наростанням труднощів в Іраку і ближче до виборів США знайдуть нового козла відпущення. Але вибори виборами, а Ізраїль тим часом уже провів навчання із здійснення ударів по іранських ядерних реакторах. Такий удар стане можливим, якщо Росія постачить Ірану уранові стрижні. Стрижні нині перебувають в одному з російських портів і, як очікується, їх буде доставлено в Бушер наприкінці наступного року після відповідних фінансових домовленостей. Вашингтон при цьому не збирається перешкоджати нанесенню Ізраїлем удару по Ірану...

Яна СТАДІЛЬНА.

Х. Асефі: заяви США про причетність Ірану до 11 вересня — фабрикація і вигадка.

Фото АП.

Дипломати й екскаватори працюють одночасно

(Початок на 1-й стор.).

Зокрема, під час брифінгу за результатами консультацій генеральний директор з юридичних питань міністерства закордонних справ Румунії Космін Дінеску звинуватив український уряд у тому, що той не надав завчасно інформації про заплановані роботи. Водночас посол з особливих доручень українського зовнішньополітичного відомства Леонід Осаволук заявив, що одразу після старту відновлюва-

них робіт уряд надав румунам відповідні документи. «Усі матеріали, які потрібні румунській стороні, Україна готова надати, — відзначив Леонід Осаволук, — проблема полягає в тому, щоб румунська сторона визначилася, яку саме інформацію вона хоче отримати». Власне, тільки тепер, за місяць до завершення першого етапу робіт з відновлення каналу, румунський уряд визначився, які саме документи хоче отримати.

Козирною картою Бухареста у цій справі залишається можлива шкода, яку може завдати довкіллю відновлення каналу. А українські урядовці вбачають у такій турботі румунських колег про довкілля насправді піклування про власну монополію на прохід з Дунаю до Чорного моря. Нині роботи з відновлення каналу тривають, а дипломати двох країн домовляються про наступний раунд консультацій.

Тим часом Всесвітній

фонд дикої природи (WWF) уже висловив протест проти відновлення суднохідного каналу на території державного біосферного заповідника «Дунайські плавні». WWF вимагає негайного припинення робіт, а також відновлення дискусії про проект будівництва. Згідно із заявою WWF, запропоновані екологами альтернативні, менш руйнівні для природи проекти будівництва каналу, були знехтувані.

Тетяна ПАСОВА.

Мільйони людей лишилися без домівки

Фото АП.

Зливні мусонні дощі стали причиною найбільшої протягом останніх 50 років повені в індійському штаті Ассам. На думку фахівців, найближчими днями кількість руйнувань унаслідок небезпечного природного явища може зрости. Вже нині майже 3,7 млн. людей були змушені залишити свої будинки. За різними даними, загинуло близько 100 осіб.

Заборона

Саудівська поліція почала конфісковувати мобільні телефони з умонтованими відеокамерами, якщо власники використовують їх у громадських місцях. Наприклад, у лікарні Эр-Ріяда влада наказала відбирати будь-які телефони з камерами, використовуваними усередині лікарні. Також телефони конфісковують в аеропортах і... на весіллях.

Стільникові телефони з умонтованими камерами заборонені в Саудівській Аравії, проте раніше влада допускала їх використання. Зміни відбулися після розповсюдження відеозапису, зробленого з телефону, на якому було знято згальтвання. За обвинуваченням у причетності до злочину вже затримано трьох чоловіків.

Загадкова зустріч

Заплановану на 21 липня зустріч Володимира Путіна і Леоніда Кучми у Криму перенесено на пізніший термін. Про це президенти домовилися під час телефонної розмови, що відбулася у вівторок. Як повідомляє сайт російського президента, розмову ініціювала московська сторона. Під час бесіди Путін висловив співчуття у зв'язку з трагедією на шахті «Краснолиманська».

Цікава деталь. Заздалегідь про майбутню зустріч у верхах громадськість не було поінформовано. Про те, що Путін збирався приїхати до

Криму, журналісти довідалися з повідомлень про вищезгадану телефонну розмову двох президентів. Було анонсовано тільки приїзд у вівторок російської делегації у складі губернаторів та депутатів Держдуми на чолі з керівником адміністрації президента Дмитром Медведевим. Як повідомили кореспондентів «ГУ» в російському посольстві, делегація не приїде у зв'язку з «обстановкою в Україні», пов'язаною з пожежею на шахті «Краснолиманська».

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Дружба з Росією закінчується там, де йдеться про національні інтереси Грузії

КОНФЛІКТ

Виступаючи на першому засіданні Верховної Ради Аджарії нового скликання, Михайло Саакашвілі заявив про готовність денонсувати угоди щодо Цхінвальського регіону.

«Якщо в рамках цих угод, підписаних Едуардом Шеварднадзе, на території Цхінвальського регіону не можна підняти грузинський прапор, то я готовий вийти і денонсувати ці угоди», — сказав він. Саакашвілі заявив також про те, що не має наміру виводити блокпости й підрозділи внутрішніх військ МВС із грузинських сіл південної Осетії. «Ми пам'ятаємо, до чого призвело виведення військ із Гаг-

ри та Сухумі... Якщо ми виведемо свої підрозділи, командуючому російськими миротворцями в зоні конфлікту генералу Набздорову нічого не залишається, як зафіксувати кордон, аналогічний тому, що на річці Інгури» (між Абхазією та рештою Грузії — Т. Л.).

Крім цього, Саакашвілі звинуватив російську військову розвідку в активній діяльності в Цхінвальському регіоні: «У нас є аудіо- та віде-

освідчення, є всі документальні матеріали того, що в Цхінвальському регіоні працюють співробітники російської військової розвідки. У нас є докази того, що саме співробітники російської розвідки організували і провели операцію щодо затримки майже 40 грузинських поліцейських. Більше того, саме вони організували показове колінопреклоніння полонених грузинських поліцейських на площі в Цхінвалі». За його словами, «грузино-російські відносини мають ґрунтуватися на взаємоповазі: «Ми вітаємо російські інвестиції в грузинську економіку. Ми готові тісно співробіт-

ничати з Росією в боротьбі з тероризмом, співробітничати в міжнародних організаціях. Але наша дружба і межа наших поступок закінчується там, де йдеться про національні інтереси Грузії та її територіальну цілісність».

Президент Грузії запропонував призначити главою уряду Аджарії свого близького друга Левана Варшаломідзе. Головою Верховної ради автономії обрано колишнього члена грузинського парламенту, представника правлячої партії «Єдиний національний рух» Михайла Махарадзе.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ. Тбілісі.

Про транскордонне співробітництво

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади транскордонного співробітництва.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

транскордонне співробітництво — спільні дії, спрямовані на встановлення і поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України та територіальними громадами, відповідними органами влади інших держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством;

єврорегіон — організаційна форма співробітництва адміністративно-територіальних одиниць європейських держав, що здійснюється відповідно до дво- або багатосторонніх угод про транскордонне співробітництво;

суб'єкти транскордонного співробітництва — територіальні громади, їх представницькі органи, місцеві органи виконавчої влади України, що взаємодіють з територіальними громадами та відповідними органами влади інших держав у межах своєї компетенції, встановленої чинним законодавством та угодами про транскордонне співробітництво;

угода про транскордонне співробітництво — угода між суб'єктами транскордонного співробітництва, яка регламентує правові, організаційні, економічні та інші аспекти цього співробітництва;

учасники транскордонного співробітництва — юридичні та фізичні особи, громадські організації, що беруть участь у транскордонному співробітництві;

спільні проекти (програми) — комплекс заходів суб'єктів та учасників транскордонного співробітництва, спрямованих на розв'язання конкретних спільних завдань та задоволення інтересів територіальних громад;

проекти (програми) транскордонного співробітництва — комплекс заходів суб'єктів та учасників транскордонного співробітництва України, спрямованих на розвиток транскордонного співробітництва;

державна підтримка розвитку транскордонного співробітництва — сукупність рішень і дій організаційного, правового, фінансового характеру органів державної влади України, спрямованих на реалізацію проектів (програм) транскордонного співробітництва;

державна програма розвитку транскордонного співробітництва — комплекс заходів органів державної влади України, спрямованих на розвиток транскордонного співробітництва, які здійснюються з використанням коштів Державного бюджету України.

Стаття 2. Мета та принципи транскордонного співробітництва

Метою транскордонного співробітництва є розвиток соціально-економічних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших зв'язків між суб'єктами та учасниками транскордонного співробітництва на основі таких принципів:

повага до державного суверенітету, територіальної цілісності та непорушності кордонів держав;

урахування під час укладення угод про транскордонне співробітництво повноважень суб'єктів та прав учасників транскордонного співробітництва;

узгоджене усунення політичних, економічних, правових, адміністративних та інших перешкод для взаємної співпраці.

Стаття 3. Правова основа транскордонного співробітництва

Правовою основою транскордонного співробітництва є Конституція України, міжнародні договори України, що регулюють відносини у цій сфері, згода на обов'язковості яких надана Верховною Радою України, цей Закон та інші нормативно-правові акти.

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у цьому Законі, застосовуються правила міжнародного договору України.

Стаття 4. Мета та принципи державної політики у сфері транскордонного співробітництва

Метою державної політики у сфері транскордонного співробітництва є створення сприятливих умов для ефективної та взаємовигідної співпраці суб'єктів та учасників транскордонного

співробітництва України, підвищення соціально-економічного розвитку регіонів України та рівня життя населення.

Державна політика у сфері транскордонного співробітництва ґрунтується на принципах:

законності;

чіткого розподілу завдань, повноважень та відповідальності між суб'єктами транскордонного співробітництва України;

гармонізації загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів;

забезпечення рівних можливостей для регіонів України щодо співпраці в рамках транскордонного співробітництва;

розмежування відповідальності та повноважень між центральними та місцевими органами виконавчої влади з метою найбільш ефективного розв'язання проблем та завдань у сфері транскордонного співробітництва;

створення ефективних механізмів забезпечення умов для здійснення транскордонного співробітництва.

Розділ II. ОРГАНІЗАЦІЯ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Стаття 5. Сфери та організаційні форми транскордонного співробітництва

Транскордонне співробітництво в межах повноважень суб'єктів транскордонного співробітництва України може здійснюватися в економічній, соціальній, науково-технічній, культурно-освітній, екологічній та інших сферах, а також у питаннях надання взаємної допомоги у надзвичайних ситуаціях.

Транскордонне співробітництво може здійснюватися:

в межах створеного єврорегіону;

шляхом укладення угод про транскордонне співробітництво в окремих сферах;

шляхом встановлення та розвитку взаємовигідних контактів між суб'єктами транскордонного співробітництва.

Суб'єкти транскордонного співробітництва України відповідно до законодавства можуть обирати інші форми транскордонного співробітництва.

Стаття 6. Координація транскордонного співробітництва та контроль за додержанням законодавства з питань транскордонного співробітництва

Загальну координацію транскордонного співробітництва та контроль за додержанням законодавства з питань транскордонного співробітництва здійснює спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань економічної політики.

Інші центральні органи виконавчої влади беруть участь у координації та розвитку транскордонного співробітництва відповідно до їх компетенції.

Стаття 7. Повноваження суб'єктів транскордонного співробітництва України

Суб'єкти транскордонного співробітництва України в межах своїх повноважень та відповідно до законодавства України:

укладають угоди про транскордонне співробітництво і забезпечують їх виконання;

забезпечують виконання зобов'язань України за міжнародними договорами України про транскордонне співробітництво;

беруть участь у розробленні та реалізації спільних проектів (програм);

приймають рішення про вступ до відповідних міжнародних асоціацій, інших об'єднань;

вносять пропозиції щодо запровадження спеціального порядку пропуску через державний кордон;

вносять у разі потреби в установленому порядку пропозиції щодо внесення змін до актів законодавства з питань транскордонного співробітництва.

Стаття 8. Угоди про транскордонне співробітництво

Суб'єкти транскордонного співробітництва України в межах своїх повноважень та відповідно до законодавства можуть укладати угоди про транскордонне співробітництво.

Угоди регламентують правові, організаційні, економічні та інші аспекти співробітництва.

Суб'єкти транскордонного співробітництва України за запитами центральних органів виконавчої влади, до компетенції яких належать питання транскордонного співробітництва, надають інформацію щодо виконання угод про транскордонне співробітництво, а також про його результати.

Стаття 9. Органи транскордонного співробітництва

Угоди про транскордонне співробітництво можуть передбачати утворення органів транскордонного співробітництва.

Статус, функції, повноваження та джерела фінансування органів транскордонного співробітництва визначаються міжнародними договорами України про транскордонне співробітництво, угодами про транскордонне співробітництво, законодавством держав, на території яких вони розміщені, статутами цих органів.

У разі коли угодою про транскордонне співробітництво передбачається розміщення органів транскордонного співробітництва на території України, вони можуть утворюватися як юридичні особи. В окремих випадках їхні функції можуть покладатися на відповідні виконавчі органи місцевого самоврядування та структурні підрозділи місцевих органів виконавчої влади.

Орган транскордонного співробітництва виконує завдання, покладені на нього територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади, відповідно до його повноважень та у порядку, передбаченому законодавством України.

Розділ III. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Стаття 10. Принципи та форми державної підтримки

Основними принципами державної підтримки розвитку транскордонного співробітництва є:

об'єктивність, відкритість та економічна обґрунтованість відбору проектів (програм) транскордонного співробітництва для надання державної підтримки;

концентрація фінансових ресурсів на пріоритетних та найбільш обґрунтованих проектах (програмах) з метою досягнення максимального ефекту їх реалізації;

забезпечення умов для використання організаційних, фінансових, інституційних можливостей суб'єктів і учасників транскордонного співробітництва України у розробленні та здійсненні заходів щодо реалізації проектів (програм) транскордонного співробітництва;

недопущення використання цільової державної підтримки для фінансування поточних потреб соціально-економічного розвитку регіонів.

Державна підтримка розвитку транскордонного співробітництва передбачає:

визначення пріоритетних напрямів державної підтримки розвитку транскордонного співробітництва;

відбір проектів (програм) транскордонного співробітництва, які потребують державної підтримки;

розроблення та виконання державних програм розвитку транскордонного співробітництва;

надання правової, організаційної, методичної, інформаційної допомоги та підтримки суб'єктам і учасникам транскордонного співробітництва України.

Стаття 11. Державні програми розвитку транскордонного співробітництва

Державна фінансова підтримка може надаватися проектам (програмам) транскордонного співробітництва, які мають достатню аргументацію щодо ефективного розв'язання актуальних проблем і були відібрані на конкурсній основі за цілями, пріоритетами, необхідними ресурсами та тривалістю їх реалізації згідно з порядком, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Державні програми розвитку транскордонного співробітництва розробляються суб'єктами транскордонного співробітництва України, погоджуються із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань економічної політики, Міністерством фінансів України та Міністерством закордонних справ України, а також центральними органами виконавчої влади, до компетенції яких належать питання транскордонного співробітництва, та подаються в установленому законодавством порядку Кабінету Міністрів України.

Стаття 12. Функції центральних органів виконавчої влади у сфері державної підтримки транскордонного співробітництва

Центральні органи виконавчої влади, до компетенції яких належать питання транскордонного співробітництва, відповідно до законодавства:

надають правову, інформаційну, ме-

тодичну, організаційну підтримку суб'єктам і учасникам транскордонного співробітництва України;

розробляють порядок підготовки проектів (програм) транскордонного співробітництва та державних програм розвитку транскордонного співробітництва;

розробляють положення про проведення конкурсу проектів (програм) транскордонного співробітництва, які претендують на включення до державних програм розвитку транскордонного співробітництва;

проводять моніторинг виконання державних програм розвитку транскордонного співробітництва;

розглядають пропозиції суб'єктів транскордонного співробітництва України щодо включення проектів (програм) транскордонного співробітництва до державних програм розвитку транскордонного співробітництва;

здійснюють у межах своєї компетенції координацію та взаємне узгодження державних галузевих, регіональних програм і державних програм розвитку транскордонного співробітництва під час формування проекту Державного бюджету України на відповідний рік.

Стаття 13. Функції суб'єктів транскордонного співробітництва України у сфері державної підтримки розвитку транскордонного співробітництва

Суб'єкти транскордонного співробітництва України:

організують та координують роботу з підготовки та реалізації проектів (програм) транскордонного співробітництва;

беруть участь у розробленні спільних проектів (програм) та координують їх реалізацію;

розробляють або беруть участь у розробці державних програм розвитку транскордонного співробітництва;

забезпечують у межах своєї компетенції виділення в установленому порядку з місцевих бюджетів коштів на розвиток транскордонного співробітництва.

Розділ IV. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Стаття 14. Фінансове забезпечення транскордонного співробітництва

Видатки на реалізацію проектів (програм) транскордонного співробітництва здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів на відповідний рік, а також інших джерел, не заборонених законом. Для фінансування проектів (програм) транскордонного співробітництва може використовуватися міжнародна технічна допомога згідно із законодавством України.

Обсяги державної фінансової підтримки розвитку транскордонного співробітництва визначаються у законі про Державний бюджет України на відповідний рік згідно з державними програмами розвитку транскордонного співробітництва, затвердженими Кабінетом Міністрів України.

Обсяги коштів, що спрямовуються суб'єктами транскордонного співробітництва України на виконання державних програм розвитку транскордонного співробітництва, визначаються у відповідних місцевих бюджетах.

Заходи щодо виконання державних програм розвитку транскордонного співробітництва фінансуються за рахунок бюджетних призначень головних розпорядників коштів Державного бюджету України на відповідний рік.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом; прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації цього Закону.

3. Кабінету Міністрів України передбачити кошти на розвиток транскордонного співробітництва при розробці проектів Державного бюджету України на 2005 рік та на наступні роки.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
24 червня 2004 року.
№ 1861-IV.

«Про правові засади цивільного захисту»

Цей Закон визначає правові та організаційні засади у сфері цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного, природного та військового характеру, повноваження органів виконавчої влади та інших органів управління, порядок створення і застосування сил, їх комплектування, проходження служби, а також гарантії соціального і правового захисту особового складу органів та підрозділів цивільного захисту.

Розділ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів
У цьому Законі наведені нижче терміни живляються в такому значенні:
цивільний захист — система організаційних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, протиепідемічних та інших заходів, які здійснюються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підпорядкованими їм силами і засобами, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності, добровільними рятувальними формуваннями, що забезпечують виконання цих заходів з метою запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, які загрожують життю та здоров'ю людей, завдають матеріальних збитків у мирний час і в особливий період;
єдина державна система цивільного захисту населення і територій (далі — єдина система цивільного захисту) — сукупність органів управління, сил та засобів центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, на які покладається реалізація державної політики у сфері цивільного захисту;
підсистеми єдиної системи цивільного захисту — сукупність підпорядкованих спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади функціональних та територіальних органів управління, на які покладаються визначені законом завдання у конкретних сферах цивільного захисту;
служба цивільного захисту — державна служба особливого характеру, пов'язана із забезпеченням пожежної безпеки, запобіганням і реагуванням на інші надзвичайні ситуації техногенного, природного та військового характеру, ліквідацією їх наслідків, захистом населення і територій від їх негативного впливу;
оперативно-рятувальна служба цивільного захисту — спеціальне воєнізоване формування, на яке покладається захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного, природного і військового характеру, участь у заходах територіальної оборони, а також міжнародних рятувальних та інших гуманітарних операціях;
сили і засоби цивільного захисту — особовий склад і працівники органів та підрозділів цивільного захисту, добровільні рятувальні формування, пожежна та аварійно-рятувальна техніка, пожежно-технічне та аварійно-рятувальне обладнання, засоби пожежогасіння та індивідуального захисту, інше майно, призначене для гасіння пожеж, ліквідації наслідків аварій, повеней, землетрусів та інших катастроф техногенного, біологічного, радіаційного, хімічного або екологічного та військового характеру, мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи;
зона можливого ураження — окрема територія або об'єкт, на яких внаслідок надзвичайної ситуації техногенного, природного чи військового характеру виникає загроза життю або здоров'ю людей чи заподіяння матеріальних втрат;
ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій — проведення комплексу заходів, які включають аварійно-рятувальні та інші невідкладні роботи, що здійснюються в разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та військового характеру (далі — надзвичайні ситуації), і спрямовані на припинення дії небезпечних факторів, рятування життя та збереження здоров'я людей, а також на локалізацію зон надзвичайних ситуацій;
аварійно-рятувальні роботи — роботи, спрямовані на пошук, рятування і захист людей (включаючи надання їм невідкладної медичної допомоги), захист матеріальних і культурних цінностей та довілля під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, із залученням працівників, які мають спеціальну підготовку, засоби індивідуального захисту та оснащення;
першочергові заходи з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації — оперативне здійснення організаційно-технічних та інших невідкладних заходів, спрямованих на забезпечення мінімальних потреб жит-

тезабезпечення населення, яке постраждало внаслідок надзвичайної ситуації;
техногенна безпека — стан захищеності населення, території, об'єктів від негативних наслідків надзвичайних ситуацій техногенного характеру;
несприятливі побутові або нестандартні ситуації — ситуації, що виникають у побуті, невиробничій сфері, які не набули масштабу надзвичайної ситуації, але являють собою загрозу життю та здоров'ю людей чи заподіяння матеріальних збитків.
Стаття 2. Правова основа цивільного захисту
Правовою основою цивільного захисту є Конституція України, цей Закон, закони України «Про захист населення і території від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», «Про Цивільну оборону України», «Про правовий режим надзвичайного стану», «Про правовий режим воєнного стану», «Про аварійно-рятувальні служби», «Про пожежну безпеку», «Про об'єкти підвищеної небезпеки», «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи», міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства.
Стаття 3. Мета цивільного захисту
Цивільний захист здійснюється з метою:
реалізації державної політики, спрямованої на забезпечення безпеки та захисту населення і територій, матеріальних і культурних цінностей та довілля від негативних наслідків надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період;
подолання наслідків надзвичайних ситуацій, у тому числі наслідків надзвичайних ситуацій на територіях іноземних держав відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.
Стаття 4. Принципи цивільного захисту
Цивільний захист здійснюється на принципах:
гарантування державою громадянам конституційного права на захист життя, здоров'я та їх майна, а юридичним особам — права на безпечне функціонування;
добровільності при залученні людей до здійснення заходів у сфері цивільного захисту, пов'язаних з ризиком для життя і здоров'я;
комплексного підходу до вирішення завдань цивільного захисту;
створення системи раціональної превентивної безпеки з метою максимального можливого, економічно обґрунтованого зменшення ймовірності виникнення надзвичайних ситуацій і мінімізації їх наслідків;
територіальності та функціональності єдиної системи цивільного захисту;
мінімізації заподіяння шкоди довкіллю; гласності, вільного доступу населення до інформації у сфері цивільного захисту відповідно до законодавства.
Стаття 5. Завдання цивільного захисту
Основними завданнями цивільного захисту є:
збирання та аналітичне опрацювання інформації про надзвичайні ситуації;
прогнозування та оцінка соціально-економічних наслідків надзвичайних ситуацій;
здійснення нагляду і контролю у сфері цивільного захисту;
розроблення і виконання законодавчих та інших нормативно-правових актів, дотримання норм і стандартів у сфері цивільного захисту;
розроблення і здійснення запобіжних заходів у сфері цивільного захисту;
створення, збереження і раціональне використання матеріальних ресурсів, необхідних для запобігання надзвичайним ситуаціям;
розроблення та виконання науково-технічних програм, спрямованих на запобігання надзвичайним ситуаціям;
оперативне оповіщення населення про виникнення або загрозу виникнення надзвичайної ситуації, своєчасне достовірне інформування про обстановку, яка склалася, та заходи, що вживаються для запобігання надзвичайним ситуаціям та подолання їх наслідків;
організація захисту населення і території від надзвичайних ситуацій, надання невідкладної психологічної, медичної та іншої допомоги потерпілим;
проведення невідкладних робіт із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та організація життєзабезпечення постраждалого населення;

забезпечення постійної готовності сил і засобів цивільного захисту до запобігання надзвичайним ситуаціям та ліквідації їх наслідків;
надання з використанням засобів цивільного захисту оперативної допомоги населенню в разі виникнення несприятливих побутових або нестандартних ситуацій;
навчання населення способам захисту в разі виникнення надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуацій та організація тренувань;
міжнародне співробітництво у сфері цивільного захисту.
Розділ ІІ
ОСНОВНІ ЗАХОДИ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
Стаття 6. Основні заходи у сфері цивільного захисту
З метою ефективної реалізації завдань цивільного захисту, зменшення матеріальних втрат та недопущення шкоди об'єктам, матеріальним і культурним цінностям та довіллю в разі виникнення надзвичайних ситуацій центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, підпорядковані їм сили і засоби, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, добровільні рятувальні формування здійснюють оповіщення та інформування, спостереження і лабораторний контроль, укриття у захисних спорудах, евакуацію, інженерний, медичний, психологічний, біологічний, екологічний, радіаційний та хімічний захист.
Стаття 7. Оповіщення та інформування
Оповіщення та інформування у сфері цивільного захисту включають:
оперативне доведення до відома населення інформації про виникнення або можливу загрозу виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі через загальнодержавну, територіальні і локальні автоматизовані системи централізованого оповіщення;
завчасне створення та організаційно-технічне поєднання постійно діючих локальних систем оповіщення та інформування населення із спеціальними системами спостереження і контролю в зонах можливого ураження;
централізоване використання мереж зв'язку, радіомовлення, телебачення та інших технічних засобів передачі інформації незалежно від форми власності та підпорядкування в разі виникнення надзвичайних ситуацій.
Стаття 8. Спостереження і лабораторний контроль
Спостереження і лабораторний контроль включають:
створення і підтримання в постійній готовності загальнодержавної та територіальних мереж спостереження і лабораторного контролю;
організацію збирання, опрацювання та передачі інформації про стан довкілля, забруднення продуктів харчування, харчової сировини, фуражу, води радіоактивними, хімічними речовинами та інфекційними мікроорганізмами.
Стаття 9. Укриття у захисних спорудах
1. Для забезпечення укриття населення в містах, селах, селищах створюється фонд захисних споруд шляхом:
комплексного освоєння підземного простору населених пунктів для взаємопогодженого розміщення в ньому споруд і приміщень соціально-побутового, виробничого і господарського призначення з урахуванням необхідності пристосування і використання частини приміщень для укриття населення в разі виникнення надзвичайних ситуацій;
обстеження і взяття на облік підземних і наземних будівель та споруд, що відповідають вимогам захисту, споруд підземного простору населених пунктів, гірничих виробок і природних порожнин;
дообладнання з урахуванням вимог захисту підвальних та інших заглиблених приміщень;
будівництва заглиблених споруд, інших нерухомих об'єктів, пристосованих для виконання завдань цивільного захисту;
будівництва в період загрози виникнення надзвичайних ситуацій найпростіших сховищ та укриттів;
будівництва окремих сховищ і протирадіаційних укриттів.
2. Фонд захисних споруд у мирний час використовується для господарських, культурних і побутових потреб у порядку, який визначається спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту.
Стаття 10. Здійснення заходів з евакуації населення
1. В умовах недостатнього забезпечен-

ня захисними спорудами в населених пунктах, де розташовані об'єкти підвищеної небезпеки, а також в особливий період основним способом захисту населення є його евакуація і розміщення у зонах, безпечних для проживання.
2. Евакуації підлягає населення, яке проживає в населених пунктах, що знаходяться у зонах можливого катастрофічного затоплення, небезпечного радіоактивного забруднення, хімічного ураження, у районах виникнення стихійного лиха, аварій і катастроф, якщо виникає безпосередня загроза життю та здоров'ю людей.
3. У разі виникнення надзвичайної ситуації проводиться загальна або часткова евакуація населення тимчасового або безповоротного характеру.
4. Загальна евакуація населення в особливий період проводиться в окремих регіонах за рішенням Кабінету Міністрів України у разі:
небезпеки радіоактивного забруднення навколо атомних електростанцій (якщо виникає безпосередня загроза життю та здоров'ю населення, яке проживає в зоні ураження);
загрози катастрофічного затоплення місцевості з менш ніж чотиригодинним добінанням проривної хвилі;
виникнення загрози життю та здоров'ю населення, яке проживає в зоні виникнення надзвичайної ситуації військового характеру.
5. Часткова евакуація населення в разі виникнення або загрози виникнення надзвичайної ситуації на відповідній території проводиться за рішенням Кабінету Міністрів України, якщо інше не встановлено законом.
6. Під час проведення часткової або загальної евакуації не зайняте у виробництві та сфері обслуговування населення, студенти, учні навчальних закладів, вихованці дитячих будинків, пенсіонери та інваліди, які утримуються у будинках для осіб похилого віку, разом із викладачами та вихователями, обслуговуючим персоналом і членами їх сімей евакууються в першу чергу.
7. Евакуація населення з небезпечних районів проводиться пішки і шляхом вивезення основної його частини наявним транспортом.
8. З метою запобігання проявам паніки та недопущення загибелі людей під час евакуації забезпечуються:
планування евакуації населення; визначення зон, придатних для розміщення евакуйованого населення з потенційно небезпечних зон;
організація оповіщення керівного складу центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності та населення про початок евакуації;
управління проведенням евакуації;
створення мінімально необхідних умов для життєдіяльності евакуйованого населення;
навчання населення діям при проведенні евакуації.
Стаття 11. Інженерний захист території
З метою створення умов безпечного проживання населення на території з підвищеним техногенним навантаженням та ризиком виникнення надзвичайних ситуацій здійснюються заходи інженерного захисту території, які включають:
урахування під час розроблення генеральних планів забудови населених пунктів і ведення містобудування в умовах підвищеного ризику можливості виникнення надзвичайних ситуацій на окремих територіях та в регіонах;
здійснення контролю за раціональним розміщенням потенційно небезпечних об'єктів з урахуванням можливих наслідків надзвичайних ситуацій для безпеки населення і довілля в разі виникнення таких ситуацій;
будівництво споруд, будинків, інженерних мереж та транспортних комунікацій із заданими рівнями безпеки і надійності;
розроблення і запровадження заходів щодо безаварійного функціонування потенційно небезпечних об'єктів;
створення комплексних схем захисту населених пунктів та об'єктів від небезпечних природних процесів шляхом організації будівництва протизсувних, протиповеневих, протиселевих, протилавинних, протиерозійних та інших інженерних споруд спеціального призначення.
Стаття 12. Медичний захист населення та забезпечення епідемічного благополуччя в районах надзвичайних ситуацій
Для запобігання або зменшення ступеня ураження населення, своєчасного на-

дання допомоги постраждалим та їх лікування, забезпечення епідемічного благополуччя в районах надзвичайних ситуацій здійснюються такі заходи:

планування і використання існуючих сил та засобів закладів охорони здоров'я незалежно від форм власності та господарювання;

розгортання в умовах надзвичайних ситуацій необхідної кількості додаткових лікувальних закладів (пунктів);

своєчасне застосування профілактичних медичних препаратів та санітарно-епідеміологічних заходів;

контроль за якістю харчових продуктів і продовольчої сировини, питної води і джерел водопостачання;

завчасне створення і підготовка спеціальних медичних формувань;

накопичення медичних засобів захисту, медичного та іншого спеціального майна і техніки;

здійснення контролю за станом довкілля, санітарно-гігієнічною та епідемічною ситуацією;

навчання населення способами надання першої медичної допомоги та дотримання правил відповідної санітарії;

забезпечення недопущення впливу на здоров'я людей шкідливих факторів навколишнього середовища та наслідків надзвичайних ситуацій, а також умов для виникнення і поширення інфекційних захворювань;

санітарна охорона територій та об'єктів у зоні надзвичайної ситуації.

Стаття 13. Психологічний захист

Запобігання або зменшення ступеня негативного психологічного впливу на населення та своєчасне надання ефективної психологічної допомоги забезпечуються шляхом здійснення таких заходів:

планування діяльності та використання існуючих сил і засобів підрозділів психологічного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту; своєчасне застосування психопрофілактичних методів;

виявлення за допомогою психологічних та соціологічних методів чинників, що сприяють виникненню соціально-психологічної напруги;

використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення.

Стаття 14. Біологічний захист

Захист від біологічного зараження включає:

виявлення осередку біологічного зараження;

прогнозування масштабів розвитку наслідків біологічного зараження;

використання колективних та індивідуальних засобів захисту;

введення режимів карантину та обсервації;

знезаражування осередку біологічного зараження;

здійснення заходів екстреної та специфічної профілактики;

дотримання протиепідемічного режиму суб'єктами господарювання, лікувальними закладами і населенням.

Стаття 15. Екологічний захист

Екологічний захист включає здійснення природоохоронних заходів, спрямованих на:

захист родовищ (газових, нафтових, вугільних, торфових) від пожеж, затоплень і обвалів;

ліквідацію лісових пожеж та буреломів, сніголамів, вітровалів, техногенного впливу на лісові насадження, а також їх наслідків.

Стаття 16. Радіаційний і хімічний захист

1. Радіаційний і хімічний захист включає виявлення вогнищ радіаційного та хімічного забруднення та проведення його оцінки, організацію і здійснення дозиметричного і хімічного контролю, розроблення та запровадження типових режимів радіаційного захисту, забезпечення засобами радіаційного та хімічного захисту, організацію та проведення спеціальної та санітарної обробки.

2. Радіаційний і хімічний захист забезпечується шляхом здійснення таких заходів:

завчасне накопичення і підтримання в постійній готовності засобів радіаційного та хімічного захисту, обсяги і місця зберігання яких визначаються диференційовано відповідно до зон можливого ураження;

своєчасне впровадження засобів, способів і методів виявлення та оцінки масштабів і наслідків аварій, руйнувань на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах;

створення уніфікованих засобів захисту, приладів радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю;

надання населенню можливості придбання в особисте користування засобів радіаційного та хімічного захисту;

розроблення типових режимів радіаційного захисту населення і функціону-

вання об'єктів в умовах радіоактивного забруднення місцевості;

завчасне обладнання радіаційно та хімічно небезпечних об'єктів засобами для проведення спеціальної обробки одягу, майна і транспортних засобів, а також санітарної обробки населення, постраждалого внаслідок надзвичайної ситуації;

розроблення загальних критеріїв, методів та методик спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки.

Стаття 17. Захист населення від несприятливих побутових або нестандартних ситуацій

Захист населення від несприятливих побутових або нестандартних ситуацій включає:

здійснення заходів з виявлення і проведення оцінки таких ситуацій;

організацію і надання допомоги населенню;

розроблення типових рекомендацій щодо дій в умовах виникнення несприятливих побутових або нестандартних ситуацій;

проведення спеціальних аварійно-рятувальних робіт.

Розділ III ЄДИНА СИСТЕМА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 18. Структура єдиної системи цивільного захисту

Структуру єдиної системи цивільного захисту становлять центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування і створювані ними функціональні та територіальні підсистеми єдиної системи цивільного захисту.

Стаття 19. Функціональні підсистеми єдиної системи цивільного захисту

1. Функціональні підсистеми єдиної системи цивільного захисту створюються центральними органами виконавчої влади для організації роботи, пов'язаної із запобіганням надзвичайним ситуаціям та захистом населення і територій в разі їх виникнення.

2. Організація, завдання, склад сил і засобів, порядок діяльності функціональних підсистем єдиної системи цивільного захисту визначаються положеннями про ці підсистеми, затвердженими відповідними центральними органами виконавчої влади за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту.

Стаття 20. Територіальні підсистеми єдиної системи цивільного захисту

1. Територіальні підсистеми єдиної системи цивільного захисту створюються в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі для запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного та військового характеру в межах відповідних територій і включають територіальні органи управління спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту та відповідні комісії техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій.

2. Організація, завдання, склад сил і засобів, порядок діяльності територіальних підсистем єдиної системи цивільного захисту визначаються положеннями, які затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту за погодженням із Радою міністрів Автономної Республіки Крим, відповідними обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями.

Стаття 21. Режими функціонування єдиної системи цивільного захисту

1. Єдина система цивільного захисту може функціонувати у режимі повсякденного функціонування, підвищеної готовності та в режимах надзвичайної ситуації, надзвичайного або воєнного стану.

2. Режим функціонування єдиної системи цивільного захисту у межах конкретної території встановлюється залежно від існуючої або прогнозованої обстановки, масштабу надзвичайної ситуації за рішенням відповідно Кабінету Міністрів України, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідної обласної, Київської та Севастопольської міської, районної державної адміністрації, міської ради.

Стаття 22. Режим повсякденного функціонування

1. Режим повсякденного функціонування єдиної системи цивільного захисту встановлюється за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної (в тому числі бактеріологічної), сейсмічної, гідрогеологічної та гідрометеорологічної обстановки, за відсутності епідемій, епізоотій, епіфітотії.

2. У режимі повсякденного функціонування органи управління, сили і засоби єдиної системи цивільного захисту:

забезпечують спостереження і контроль за обстановкою на потенційно небезпечних об'єктах і прилеглих до них те-

риторіях, а також чергування оперативно-го персоналу;

розробляють і виконують науково-технічні програми щодо запобігання надзвичайним ситуаціям і зменшення можливих втрат;

здійснюють заходи щодо забезпечення безпеки і захисту населення під час надзвичайної ситуації;

забезпечують підготовку органів управління до дій у надзвичайних, несприятливих побутових або нестандартних ситуаціях, організовують навчання населення з поводження із засобами захисту в таких ситуаціях;

створюють і поновлюють матеріальні резерви для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

проводять постійне прогнозування обстановки щодо її погіршення, яке може призвести до виникнення надзвичайних ситуацій.

Стаття 23. Режим підвищеної готовності

1. Режим підвищеної готовності єдиної системи цивільного захисту встановлюється в разі істотного погіршення виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної (у тому числі бактеріологічної), сейсмічної, гідрогеологічної та гідрометеорологічної обстановки, за наявності загрози виникнення надзвичайної ситуації.

2. У режимі підвищеної готовності органи управління єдиної системи цивільного захисту:

надають оперативну допомогу органам і структурам, причетним до забезпечення цивільного захисту, в разі виникнення несприятливих побутових або нестандартних ситуацій;

формують комісії для виявлення причин погіршення обстановки безпосередньо в районі можливого виникнення надзвичайної ситуації, готують пропозиції щодо її нормалізації;

посилюють спостереження і контроль за ситуацією на потенційно небезпечних об'єктах і прилеглих до них територіях, здійснюють прогнозування можливості виникнення надзвичайних ситуацій та їх масштабів;

розробляють заходи із захисту населення і територій в умовах надзвичайної ситуації;

приводять у стан підвищеної готовності наявні сили і засоби реагування, залучають додаткові сили і засоби, уточнюють плани їх дій та направляють їх у разі потреби в район загрози виникнення надзвичайної ситуації;

здійснюють заходи із запобігання виникненню надзвичайної ситуації.

Стаття 24. Режим надзвичайної ситуації

1. Режим надзвичайної ситуації єдиної системи цивільного захисту встановлюється в разі виникнення та під час ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

2. У режимі надзвичайної ситуації органи управління єдиної системи цивільного захисту:

визначають межі території, на якій виникла надзвичайна ситуація; організовують захист населення і територій в умовах надзвичайної ситуації; організовують роботи з локалізації або ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, залучають необхідні сили і засоби; здійснюють безперервний контроль за розвитком надзвичайної ситуації, становищем на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

оперативно повідомляють вищим органам управління про розвиток надзвичайної ситуації, заходи, які виконуються, та оповіщають населення.

Стаття 25. Режим надзвичайного стану

Режим функціонування єдиної системи цивільного захисту в умовах надзвичайного стану встановлюється відповідно до вимог Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

Стаття 26. Режим воєнного стану

Режим функціонування єдиної системи цивільного захисту в умовах воєнного стану, порядок підпорядкування її військово-му командуванню визначаються відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Розділ IV УПРАВЛІННЯ ЄДИНОЮ СИСТЕМОЮ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 27. Система органів управління цивільним захистом

1. Загальне керівництво єдиною системою цивільного захисту здійснює Кабінет Міністрів України. Начальником цивільного захисту України є Прем'єр-міністр України.

2. Безпосереднє керівництво діяльністю єдиної системи цивільного захисту покладається на спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань цивільного захисту. Керівник цього органу є заступником начальника цивільного захисту України.

3. Керівництво територіальними підсистемами єдиної системи цивільного за-

хисту в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі здійснюють відповідно Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації. Начальниками територіальних підсистем єдиної системи цивільного захисту за посадою є відповідно Голова Ради міністрів Автономної Республіки Крим та голови відповідних державних адміністрацій. Керівники територіальних органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту за посадою є заступниками відповідних начальників територіальних підсистем єдиної системи цивільного захисту.

Стаття 28. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань цивільного захисту

1. У складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту діють:

урядовий орган державного нагляду у сфері цивільного захисту;

органи оперативного реагування на надзвичайні ситуації у сфері цивільного захисту;

органи мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи та інших надзвичайних ситуацій.

2. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань цивільного захисту:

забезпечує реалізацію державної політики та здійснює державний нагляд за дотриманням законів та інших нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту;

забезпечує діяльність єдиної системи цивільного захисту;

контролює організацію виконання заходів, спрямованих на захист населення і територій від надзвичайних ситуацій, центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності;

перевіряє стан готовності своїх територіальних органів, сил і засобів цивільного захисту до дій в режимі надзвичайної ситуації;

забезпечує нагляд за дотриманням вимог стандартів, нормативів і правил у сфері цивільного захисту;

контролює накопичення, збереження і цільове використання матеріальних ресурсів, призначених для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності;

перевіряє стан планування та готовності до здійснення заходів з евакуації населення в разі виникнення надзвичайних ситуацій;

забезпечує перевірку наявності та утримання в постійній готовності на потенційно небезпечних об'єктах локальних систем виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій і локальних систем оповіщення населення, передусім того, що проживає у зонах можливого ураження, та персоналу цих об'єктів;

перевіряє наявність і готовність до використання за призначенням у разі виникнення надзвичайної ситуації засобів колективного та індивідуального захисту населення, майна цивільного захисту, їх утримання та облік;

проводить вибіркові перевірки підготовки до дій в умовах надзвичайних ситуацій на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності;

з'ясовує причини виникнення надзвичайних ситуацій, невиконання заходів із запобігання цим ситуаціям, проводить оцінку дій органів управління, сил і засобів цивільного захисту під час виконання рятувальних та інших невідкладних робіт;

разом з органами, які здійснюють державний нагляд у відповідній сфері, бере участь у перевірках забезпечення умов зберігання, транспортування, знешкодження, утилізації та захоронення небезпечних речовин і виробів, що містять такі речовини;

здійснює в межах, визначених законодавством, нормативне регулювання у сфері цивільного захисту, у тому числі з питань техногенної та пожежної безпеки, за участю заінтересованих міністерств та інших центральних органів виконавчої влади розробляє і затверджує державні правила і норми цивільного захисту, які є обов'язковими до виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями;

здійснює інші заходи, передбачені законом.

3. Керівник спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту призначається на посаду Президентом України за поданням Прем'єр-міністра України.

4. Керівник спеціально уповноважено-

го центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту:

здійснює безпосереднє керівництво єдиною системою цивільного захисту, органами управління, силами і засобами єдиної системи цивільного захисту, забезпечує організацію їх діяльності;

призначає керівників територіальних органів і структурних підрозділів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, інших органів управління та сил цивільного захисту, підприємств, установ і організацій, що належать до сфери управління спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту;

видає накази організаційно-розпорядчого характеру з питань діяльності органів управління та сил цивільного захисту;

присвоює особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту спеціальні звання до полковника служби цивільного захисту включно;

вносить подання про присвоєння вищих спеціальних звань відповідно до законодавства;

є розпорядником бюджетних коштів;

здійснює інші повноваження, встановлені цим та іншими законами України.

5. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань цивільного захисту здійснює свої повноваження через територіальні органи відповідно до адміністративно-територіального поділу до району включно.

Стаття 29. Урядовий орган державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту

1. До складу урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту входять підрозділи державного нагляду відповідно у сфері техногенної та у сфері пожежної безпеки, територіальні та місцеві органи державного нагляду у сфері цивільного захисту.

2. Керівник урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту за посадою одночасно є головним державним інспектором України з нагляду у сфері цивільного захисту.

3. Територіальні та місцеві органи державного нагляду у сфері цивільного захисту Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, районів, міст, районів у містах підпорядковуються урядовому органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

4. Територіальні та місцеві органи державного нагляду у сфері цивільного захисту Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя очолюють головні державні інспектори з нагляду у сфері цивільного захисту відповідно Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, які за посадою одночасно є заступниками керівників територіальних та місцевих органів управління спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

5. Місцеві органи державного нагляду у сфері цивільного захисту районів, міст та районів у містах підпорядковуються обласним органам державного нагляду у сфері цивільного захисту.

6. Місцеві органи державного нагляду у сфері цивільного захисту районів, міст та районів у містах очолюють державні інспектори з нагляду у сфері цивільного захисту відповідно районів, міст та районів у містах.

Стаття 30. Повноваження та відповідальність посадових осіб урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту

1. Посадові особи урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту мають право:

1) у сфері техногенної безпеки:

пред'являти громадянам, підприємствам, установам та організаціям незалежно від форми власності, іноземцям та іноземним юридичним особам вимоги щодо здійснення передбачених законодавством заходів у сфері цивільного захисту, давати обов'язкові для виконання приписи з питань, що належать до їх компетенції;

призупиняти до усунення порушень вимог законодавства у сфері цивільного захисту експлуатацію підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, а також роботи, якщо ці порушення створюють загрозу життю або здоров'ю людей;

вносити в установленому порядку пропозиції щодо зупинення дії виданих дозволів на експлуатацію об'єктів підвищеної небезпеки у разі недотримання умов цих дозволів або порушення законодавства у сфері цивільного захисту та давати обов'язкові для виконання приписи щодо усунення таких порушень;

складати акти перевірок, приписи і протоколи у разі невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту;

направляти в установленому законом порядку матеріали про порушення вимог законодавства у сфері цивільного захисту до відповідних органів для вирішення питання щодо притягнення винних осіб до адміністративної або кримінальної відповідальності;

обмежувати, зупиняти в установленому законодавством порядку роботи з будівництва, реконструкції, розширення об'єктів, що проводяться з порушенням вимог законодавства у сфері цивільного захисту; залучати до перевірок представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадських організацій (за погодженням з їх керівниками), фахівців науково-дослідних, дослідно-конструкторських та проектних установ;

отримувати в установленому порядку від центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності інформацію, необхідну для виконання покладених на них завдань;

здійснювати в разі необхідності звукозапис, кіно- і відеознімання як допоміжний засіб для запобігання і розкриття правопорушень у сфері цивільного захисту;

скликати в установленому порядку наради з питань, що належать до їх компетенції;

накладати відповідно до закону штрафи на підприємства, установи і організації за порушення у сфері цивільного захисту;

притягати до адміністративної відповідальності посадових осіб та громадян, винних у порушенні законів та інших нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту;

проводити в установленому порядку дізнання та розслідування обставин і причин аварій і надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру, приймати за результатами розслідувань обов'язкові для виконання рішення з питань, віднесених до компетенції урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту;

здійснювати відповідно до закону в межах своєї компетенції контроль за діяльністю аварійно-рятувальних служб;

здійснювати інші повноваження, передбачені законом;

2) у сфері пожежної безпеки здійснювати повноваження державної пожежної охорони, передбачені Законом України «Про пожежну безпеку».

2. Посадові особи урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту зобов'язані:

складати акти перевірок, приписи і протоколи у разі невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту;

направляти в установленому законом порядку до відповідних органів матеріали про порушення вимог законодавства у сфері цивільного захисту для вирішення питання про притягнення винних осіб до адміністративної або кримінальної відповідальності;

обмежувати, зупиняти в установленому законодавством порядку роботи з будівництва, реконструкції, розширення об'єктів, що проводяться з порушенням вимог законодавства у сфері цивільного захисту;

перевіряти стан готовності органів управління, сил і засобів цивільного захисту до дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

3. Посадові особи урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту несуть відповідальність за невиконання або неналежне виконання покладених на них обов'язків згідно із законом.

4. Збитки фізичним або юридичним особам, завдані посадовими особами урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту внаслідок правомірного застосування ними повноважень, передбачених цією статтею, відшкодовуються потерпілим у встановленому законодавством порядку за рахунок коштів Державного бюджету України, крім випадків, коли шкода майну

фізичних або юридичних осіб завдана діями власників цього майна.

Стаття 31. Органи оперативного реагування на надзвичайні ситуації у сфері цивільного захисту

1. До органів оперативного реагування на надзвичайні ситуації у сфері цивільного захисту входять органи управління, сили і засоби оперативного реагування на надзвичайні ситуації у складі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері цивільного захисту, органи управління, сили і засоби цивільного захисту в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах та районах у містах.

2. На органи управління органів оперативного реагування на надзвичайні ситуації у сфері цивільного захисту покладається:

забезпечення готовності до дій сил і засобів, призначених для реагування на надзвичайні ситуації;

здійснення комплексу заходів із реагування на надзвичайні ситуації, ліквідації їх наслідків;

управління підпорядкованими силами реагування, спеціальними і спеціалізованими формуваннями;

координація дій органів управління, сил і засобів цивільного захисту центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування під час реагування на надзвичайні ситуації.

3. На сили оперативного реагування на надзвичайні ситуації покладаються функції з локалізації надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків.

Стаття 32. Повноваження та відповідальність посадових осіб органів оперативного реагування на надзвичайні ситуації у сфері цивільного захисту

1. Посадові особи органів оперативного реагування на надзвичайні ситуації у сфері цивільного захисту мають право:

безперешкодно отримувати інформацію про території та об'єкти, на яких проводяться пожежно-рятувальні та інші невідкладні роботи, необхідну для виконання своїх обов'язків;

вимагати від посадових осіб здійснення заходів із ліквідації надзвичайних ситуацій, захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, припиняти дії, що перешкоджають органам оперативного реагування на надзвичайні ситуації виконувати поставлені завдання;

залучати в разі потреби спеціальну та інженерну техніку підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, користуватися їх засобами зв'язку; проводити під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій документування, кіно- і відеознімання, фотографування та звукозапис;

забезпечувати оточення або блокування в інший спосіб окремих територій, будівель, споруд і об'єктів у зоні надзвичайних ситуацій;

тимчасово забороняти або обмежувати рух транспортних засобів і пішоходів поблизу та в межах зон надзвичайних ситуацій, а також доступ громадян на окремі об'єкти та території, зобов'язувати їх залишати такі об'єкти та території.

2. Порядок відшкодування втрат, пов'язаних із залученням спеціальних і інженерної техніки підприємств і організацій, використанням засобів зв'язку, проведенням кіно- і відеознімання, фотографування і звукозапису під час подолання наслідків надзвичайних ситуацій, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 33. Органи мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи та інших надзвичайних ситуацій

1. До органів мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи та інших надзвичайних ситуацій належать:

спеціально уповноважений орган державного управління у сфері здійснення заходів на територіях, радіоактивно забруднених внаслідок Чорнобильської катастрофи, в системі спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту;

підприємства, установи та організації, залучені у встановленому порядку для здійснення заходів на радіоактивно забруднених територіях з метою мінімізації шкідливого впливу цих територій на здоров'я громадян і довкілля та поведження з радіоактивними відходами;

підрозділи цивільного захисту та забезпечення особливого режиму і додержання правил перебування на радіоактивно забруднених територіях.

2. Завданнями органів мінімізації наслідків Чорнобильської катастрофи та інших надзвичайних ситуацій є:

реалізація державної політики у сфері ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи на радіоактивно забруднених територіях та у сфері поведження з радіоактивними відходами;

організація, координація і контроль за діяльністю підприємств, установ та орга-

нізацій, залучених для здійснення заходів на радіоактивно забруднених територіях, і поведження з радіоактивними відходами; відродження та соціально-економічна реабілітація територій, забруднених внаслідок радіаційних аварій;

організація заходів із цивільного захисту в 30-кілометрових зонах атомних електростанцій та навчання населення, яке проживає в них, діям у разі виникнення радіаційних аварій;

проведення наукових досліджень довготривалих наслідків аварії на Чорнобильській атомній електростанції та інших радіаційних аварій.

Стаття 34. Органи управління та сили цивільного захисту, що виконують завдання цивільного захисту

До сил цивільного захисту належать:

Оперативно-рятувальна служба цивільного захисту;

спеціальні (воєнізовані) і спеціалізовані аварійно-рятувальні формування та їх підрозділи;

аварійно-відновлювані формування, спеціальні служби центральних та інших органів виконавчої влади, на які покладено завдання цивільного захисту;

формування особливого періоду;

авіаційні та пріротехнічні підрозділи;

технічні служби та їх підрозділи;

підрозділи забезпечення та матеріальних резервів.

Стаття 35. Регіональні і місцеві органи управління та сили цивільного захисту

1. До регіональних та місцевих органів управління цивільного захисту належать:

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи з питань цивільного захисту цих державних адміністрацій та виконавчих органів рад;

територіальні органи управління спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

2. До регіональних і місцевих сил цивільного захисту належать:

аварійно-рятувальні формування і підрозділи;

спеціалізовані аварійно-рятувальні служби;

сили і засоби місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

сили і засоби територіальних підсистем єдиної системи цивільного захисту;

сили і засоби підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності і підпорядкування, які залучаються у відповідному порядку до здійснення заходів цивільного захисту;

добровільні рятувальні формування.

Розділ V КООРДИНАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРАЛЬНИХ ТА МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 36. Координація діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту

1. Координацію діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту здійснюють:

Рада національної безпеки і оборони України в межах, передбачених Законом України «Про Раду національної безпеки і оборони України»;

Кабінет Міністрів України.

Для координації діяльності державних органів влади з питань цивільного захисту Кабінет Міністрів України утворює відповідні комісії (ради).

У разі необхідності для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації Кабінет Міністрів України утворює спеціальні комісії загальнодержавного, регіонального, місцевого та об'єктового рівнів.

2. Порядок забезпечення діяльності Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Діяльність комісій з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій регіонального, місцевого та об'єктового рівнів здійснюється відповідно до положення про такі комісії, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

Розділ VI СТАНДАРТИЗАЦІЯ, ДЕРЖАВНА ЕКСПЕРТИЗА ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 37. Стандартизація у сфері цивільного захисту

1. Стандартизація з питань безпеки в

надзвичайних ситуаціях здійснюється відповідно до закону.

2. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань цивільного захисту, здійснюючи надані цим Законом повноваження:

1) з питань стандартизації: розробляє програму робіт із стандартизації у сфері цивільного захисту, координує і контролює її виконання; приймає рішення щодо створення та припинення діяльності технічних комітетів стандартизації у сфері цивільного захисту, визначає їх повноваження та порядок діяльності;

бере участь у розробленні і узгодженні технічних регламентів та інших нормативно-правових актів з питань стандартизації;

2) з питань акредитації: бере участь у роботі ради та технічних комітетів з акредитації Національного органу з акредитації України;

3) з питань підтвердження відповідності у сфері цивільного захисту:

бере участь у розробленні і узгодженні технічних регламентів підтвердження відповідності та інших нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту;

готує пропозиції щодо уповноваження органів із сертифікації на проведення робіт із підтвердження відповідності у сфері цивільного захисту;

організовує підготовку та підвищення кваліфікації фахівців з підтвердження відповідності у сфері цивільного захисту.

Стаття 38. Державна експертиза у сфері цивільного захисту

Державна експертиза проектів і рішень стосовно техногенної безпеки об'єктів виробничого та соціального призначення, що можуть спричинити надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру і вплинути на стан захисту населення і територій від їх наслідків, організовується урядовим органом державного нагляду у сфері цивільного захисту і проводиться відповідно до закону в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 39. Ліцензування окремих видів господарської діяльності у сфері цивільного захисту

Ліцензування окремих видів господарської діяльності у сфері цивільного захисту здійснюється відповідно до закону.

Розділ VII ПОРЯДОК КОМПЛЕКТУВАННЯ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 40. Порядок комплектування органів і підрозділів цивільного захисту

1. Особовий склад органів і підрозділів цивільного захисту (спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, територіальних органів управління, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, Державної авіаційної пошуково-рятувальної служби, урядового органу державного нагляду у сфері цивільного захисту, навчальних закладів, науково-дослідних та інших установ, підрозділів забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту) становлять особи рядового та начальницького складу, слухачі і курсанти.

2. Перелік посад, що підлягають заміщенню особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, затверджується керівником спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

3. Перелік посад, що підлягають заміщенню особами вищого начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, затверджується Президентом України.

Стаття 41. Чисельність органів і підрозділів цивільного захисту

Чисельність органів і підрозділів цивільного захисту затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

Стаття 42. Порядок проходження служби в органах і підрозділах цивільного захисту

1. Порядок проходження служби в органах і підрозділах цивільного захисту визначається цим Законом та Положенням про проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, яке затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. На особовий склад органів і підрозділів цивільного захисту поширюється Дисциплінарний статут, який затверджується законом.

3. Трудові відносини працівників органів і підрозділів цивільного захисту регулюються законодавством про працю.

4. Час проходження служби в органах і підрозділах цивільного захисту зараховується до загального стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби відповідно до закону.

5. Особи, прийняті на службу в органи і підрозділи цивільного захисту, у тому числі слухачі і курсанти вищих навчальних закладів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, на час проходження служби знімаються з військового обліку і перебувають на обліку в спеціально уповноваженому центральному органі виконавчої влади з питань цивільного захисту.

Стаття 43. Службові посвідчення особового складу та працівників органів і підрозділів цивільного захисту

Особовому складу і працівникам органів і підрозділів цивільного захисту видаються службові посвідчення. Зразки службових посвідчень та порядок їх видачі встановлюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту.

Стаття 44. Спеціальні звання осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту

1. Особам, які перебувають на службі в органах і підрозділах цивільного захисту, присвоюються такі спеціальні звання:

рядовий склад — рядовий служби цивільного захисту;

молодший начальницький склад — молодший сержант служби цивільного захисту, сержант служби цивільного захисту, старший сержант служби цивільного захисту, старшина служби цивільного захисту, прапорщик служби цивільного захисту, старший прапорщик служби цивільного захисту;

середній начальницький склад — молодший лейтенант служби цивільного захисту, лейтенант служби цивільного захисту, старший лейтенант служби цивільного захисту, капітан служби цивільного захисту;

старший начальницький склад — майор служби цивільного захисту, підполковник служби цивільного захисту, полковник служби цивільного захисту;

вищий начальницький склад — генерал-майор служби цивільного захисту, генерал-лейтенант служби цивільного захисту, генерал-полковник служби цивільного захисту, генерал служби цивільного захисту України.

2. Порядок присвоєння спеціальних звань встановлюється Положенням про проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту.

Стаття 45. Умови проходження служби в органах і підрозділах цивільного захисту

1. Особовий склад органів і підрозділів цивільного захисту комплектується на контрактній основі. Типова форма контракту затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту.

2. Обов'язки та права особового складу органів і підрозділів цивільного захисту встановлюються умовами контракту та посадовими інструкціями.

3. Слухачі і курсанти навчальних закладів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту після закінчення навчання повинні прослужити в органах і підрозділах цивільного захисту не менше трьох років, якщо інше не передбачено законом.

Стаття 46. Прийняття на службу до органів і підрозділів цивільного захисту

1. На службу до органів і підрозділів цивільного захисту приймаються відповідно на конкурсній та контрактній основі громадяни України, які досягли 18-річного віку та спроможні за своїми особистими, діловими і моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.

2. Кваліфікаційні вимоги до осіб, які приймаються до органів і підрозділів цивільного захисту, затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту за погодженням із центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці та з центральним органом виконавчої влади з питань освіти і науки.

3. Не можуть бути прийняті на службу особи, які підлягають призову на строкову військову службу до Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також особи, які раніше засуджувалися за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку.

Стаття 47. Присяга особового складу органів і підрозділів цивільного захисту

Громадяни України, які вперше призначаються на посади рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, складають Присягу такого змісту:

«Я, громадянин України (прізвище, ім'я та по батькові), вступаючи на службу цивільного захисту, складаю Присягу і урочисто клянусь завжди залишатися відданим Українському народові,

неухильно дотримуватися Конституції та законів України, бути чесним, сумлінним і дисциплінованим.

Присягаю з високою відповідальністю виконувати свій службовий обов'язок, вимоги статутів і наказів, постійно вдосконалювати професійну майстерність та всіляко сприяти зміцненню авторитету служби цивільного захисту.

Клянуся мужньо і рішуче захищати життя та здоров'я громадян, національне багатство України, її довкілля від надзвичайних ситуацій.

Якщо я порушу цю Присягу, то готовий нести відповідальність згідно із законом».

Стаття 48. Формений одяг і знаки розрізнення особового складу органів і підрозділів цивільного захисту

1. Особовий склад органів і підрозділів цивільного захисту забезпечується за рахунок коштів, що виділяються на їх утримання з Державного бюджету України, форменим одягом, а також відповідними знаками розрізнення.

2. Опис та зразки форменого одягу і відповідних знаків розрізнення особового складу органів і підрозділів цивільного захисту та норми забезпечення форменим одягом затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Використання форменого одягу і знаків розрізнення особового складу органів і підрозділів цивільного захисту сторонніми особами тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Стаття 49. Забезпечення особового складу органів і підрозділів цивільного захисту спеціальним одягом, спорядженням і засобами індивідуального захисту

Особовий склад органів і підрозділів цивільного захисту для проведення робіт із ліквідації надзвичайних ситуацій забезпечується за рахунок коштів Державного бюджету України спеціальним одягом, спорядженням і засобами індивідуального захисту.

Стаття 50. Граничний вік перебування на службі в органах і підрозділах цивільного захисту

1. Граничний вік перебування на службі в органах і підрозділах цивільного захисту встановлюється:

для осіб рядового, молодшого та середнього начальницького складу — до 50 років;

для осіб старшого начальницького складу — до 55 років;

для осіб вищого начальницького складу — до 60 років.

2. У разі необхідності особи рядового і начальницького складу органів та підрозділів цивільного захисту, які мають високу професійну підготовку, досвід практичної роботи на займаній посаді, визнані придатними за станом здоров'я для проходження служби, можуть бути залишені на їх прохання на службі понад граничний вік до п'яти років.

Стаття 51. Звільнення із служби в органах і підрозділах цивільного захисту

1. Звільнення із служби осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту проводиться:

1) у запас Збройних Сил України (з постановкою на військовий облік), якщо звільнені особи не досягли граничного віку перебування у запасі, встановленого Законом України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», і за станом здоров'я придатні до військової служби;

2) у відставку, якщо звільнені особи досягли граничного віку перебування у запасі, встановленого Законом України «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», або визнані військово-лікарськими комісіями непридатними за станом здоров'я до військової служби з виключенням з військового обліку.

2. Контракт припиняється (розривається), а особи рядового і начальницького складу, які проходять службу за контрактом, звільняються із служби:

1) після закінчення строку контракту;

2) за віком — у разі досягнення граничного віку перебування на службі;

3) за станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність або обмежену придатність до служби;

4) у зв'язку із скороченням штатів — у разі неможливості використання на службі у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів;

5) через сімейні обставини або інші поважні причини, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України;

6) у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту особою рядового і начальницького складу;

7) у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту керівництвом відповідного органу чи підрозділу цивільного захисту;

8) у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду.

3. Особи середнього, старшого та вищого начальницького складу, які проходять кадрову службу, звільняються із служби:

1) за віком — у разі досягнення граничного віку перебування на службі;

2) за станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність або обмежену придатність до служби;

3) у зв'язку із скороченням штатів — у разі неможливості використання на службі у зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів;

4) через сімейні обставини або інші поважні причини, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України;

5) за службовою невідповідністю;

6) у зв'язку із набранням законної сили обвинувальним вироком суду.

Стаття 52. Професійна підготовка, підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів для служби цивільного захисту

1. Особи, які приймаються на посади рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, проходять первинну професійну підготовку в навчальних закладах спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

2. Підготовка осіб для заміщення посад середнього, старшого та вищого начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту здійснюється, як правило, у вищих навчальних закладах спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

3. Порядок і строки підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів для служби цивільного захисту визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту.

4. Особам рядового і начальницького складу та працівникам органів і підрозділів цивільного захисту забороняється організовувати або брати участь в організації та проведенні страйків.

Розділ VIII СОЦІАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ ТА ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 53. Засади соціального і правового захисту осіб рядового і начальницького складу та працівників органів і підрозділів цивільного захисту

1. Держава забезпечує соціальний і правовий захист осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членів їх сімей відповідно до Конституції України, цього Закону та інших актів законодавства.

2. Особи рядового і начальницького складу та працівники органів і підрозділів цивільного захисту мають право на підвищення рівня теоретичних знань, практичних навичок, професійної майстерності в робочий час.

Стаття 54. Робочий час в органах і підрозділах цивільного захисту

Для осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту встановлюється 40-годинний робочий тиждень. У необхідних випадках вони несуть службу понад встановлену тривалість робочого часу, а також у вихідні та святкові дні з оплатою згідно із трудовим законодавством.

Стаття 55. Медичне та санаторно-курортне забезпечення осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членів їх сімей

1. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту створюються необхідні санітарно-гігієнічні та соціально-психологічні умови. Зазначені особи забезпечуються безоплатною кваліфікованою медичною допомогою в медичних закладах Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України за рахунок бюджетних коштів, передбачених на утримання спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, за угодами, укладеними цим органом із зазначеними міністерствами. У разі відсутності за місцем служби чи проживання осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту медичних закладів Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України медична допомога надається відповідно до законодавства в інших державних або комунальних закладах охорони здоров'я. При цьому витрати на лікування осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту здійснюються за рахунок бюджетних коштів, передбачених на утримання спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

2. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та члени їх сімей мають право на санаторно-курортне лікування та організований відпочинок у відповідних закладах спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, а також у санаторно-курортних закладах Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України за рахунок бюджетних коштів, передбачених на утримання спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, на основі укладених з ними угод згідно із законодавством.

3. Жінки із числа осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту користуються всіма пільгами, передбаченими законодавством стосовно соціального захисту жінок, охорони материнства і дитинства. Зазначені пільги поширюються також на батьків з числа осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які виховують дітей без матері (у разі її смерті, позбавлення батьківських прав, на час перебування в лікувальному закладі та в інших випадках відсутності материнського піклування про дітей).

Стаття 56. Державне страхування і компенсація шкоди в разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми або каліцтва) або захворювання чи інвалідності

1. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту підлягають обов'язковому державному особистому страхуванню за рахунок коштів Державного бюджету України на випадок загибелі або смерті на суму десятирічного грошового утримання за останньою посадою, яку вони займали, а в разі поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання чи інвалідності, отриманих під час проходження служби, — у розмірі від шестимісячного до п'ятирічного грошового утримання за останньою посадою (залежно від ступеня втрати працездатності). Порядок та умови страхування осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту встановлюються Кабінетом Міністрів України.

2. У разі загибелі особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту у зв'язку з виконанням службових обов'язків сім'ї загиблого або його утриманням виплачується одноразова допомога в розмірі десятирічного грошового утримання загиблого за останньою посадою, яку він займав, за рахунок коштів Державного бюджету України з наступним стягненням цієї суми з винних осіб у порядку, встановленому законом.

3. Сплата страхових внесків проводиться за рахунок коштів, передбачених у відповідних бюджетах на утримання органів і підрозділів цивільного захисту.

Стаття 57. Проїзд осіб рядового і начальницького складу та працівників органів і підрозділів цивільного захисту

У разі службових відряджень особи рядового і начальницького складу та працівники органів і підрозділів цивільного захисту мають право на позачергове придбання квитків на всі види транспорту і розміщення в готелях за умови пред'явлення службового посвідчення та посвідчення про відрядження. Під час невідкладних службових поїздок особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту забезпечуються квитками на проїзд незалежно від наявності вільних місць у разі пред'явлення ними відповідного документа про термінове відрядження.

Стаття 58. Безпечення житлом осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту

1. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та члени їх сімей забезпечуються жилими приміщеннями державою.

2. Жила площа особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які потребують поліпшення житлових умов, надається центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в першочерговому порядку.

3. До одержання жилого приміщення для постійного проживання особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту надаються службові жили приміщення або жила площа в гуртожитку. У разі відсутності в органів і підрозділів цивільного захисту такого жителя відповідний орган чи підрозділ цивільного захисту тимчасово орендує житло для забезпечення ним осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту або за бажанням цих осіб виплачує їм грошову компенсацію за піднайом (найом, оренду) жилого приміщення в порядку, розмірі та на умовах, які визначаються Кабінетом Міністрів України. За ними зберігається право на жилу площу, яку вони займали до вступу на службу цивільного захисту.

Вони не можуть бути виключені із списків громадян, взятих на квартирний облік. При продовженні служби понад п'ять років забезпечення зазначених осіб жилими приміщеннями за місцем служби проводиться на загальних підставах.

4. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їх сімей, які проживають разом з ними, надається жила приміщення, що має відповідати вимогам статті 50 Житлового кодексу Української РСР.

5. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту і ті, хто перебував на службі не менше 20 років, та прирівняні до них особи, звільнені із служби за станом здоров'я, віком або скороченням штатів, забезпечуються жилими приміщеннями центральними і місцевими органами виконавчої влади у першу чергу, але не пізніше ніж у тримісячний строк з дня прибуття цієї особи до місця проживання, обраного з урахуванням встановленого порядку.

6. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, звільненим із служби у зв'язку з інвалідністю внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних при проходженні служби, жили приміщення за місцем проживання, обраним з урахуванням встановленого порядку, надаються в першу чергу відповідно до законодавства.

7. Курсантам і слухачам вищих навчальних закладів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту, які мають сім'ю, надається жила площа в сімейних гуртожитках. У разі відсутності сімейних гуртожитків їм виплачується за місцем служби грошова компенсація за тимчасовий піднайом (найом, оренду) жилого приміщення в розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України.

8. За особами рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають вислугу не менше 20 років, при направленні їх для проходження служби за межі України або при переведенні на службу в місцевість, що зазнала інтенсивного радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, жила площа, яку вони та члени їх сімей займають, бронюється на весь час перебування їх за межами України чи в зазначеній місцевості.

9. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають загальний строк служби, у тому числі військової або внутрішньої служби не менше 17 років, і потребують поліпшення житлових умов, мають право на першочерговий вступ до житлово-будівельного (житлового) кооперативу, а також на безкоштовне надання органами місцевого самоврядування земельної ділянки для будівництва та обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка), індивідуального дачного і гаражного будівництва, ведення особистого селянського господарства, садівництва, городництва в населених пунктах, обраних ними для проживання у встановленому порядку. Зазначені особи та члени їх сімей вносять плату за земельні ділянки в розмірі 50 відсотків установлених ставок.

10. Органи місцевого самоврядування в межах визначених законом повноважень виділяють земельні ділянки і можуть надавати допомогу в будівництві приватного житлового будинку та придбанні будівельних матеріалів особовому складу органів і підрозділів цивільного захисту, батькам осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження служби, а також особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які стали інвалідами під час проходження служби, якщо вони виявили бажання побудувати приватні житлові будинки.

11. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які не мають жилого приміщення для постійного проживання, мають право на одержання на пільгових умовах кредиту банку на індивідуальне та кооперативне житлове будівництво або на придбання приватного житлового будинку (квартири) на строк до 20 років з погашенням за рахунок коштів, призначених у Державному бюджеті України на утримання спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту: для тих, хто має загальний строк служби, у тому числі військової або внутрішньої служби більше 15 років — 50 відсотків, більше 20 років — 75 відсотків, більше 25 років — 100 відсотків кредиту банку. Зазначений кредит надається особі рядового чи начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту тільки один раз протягом усього часу проходження ним служби.

12. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають вислугу на службі не менше 20 років, при звільненні із служби

за станом здоров'я, віком, у зв'язку із скороченням чисельності або штату, а також особи, які стали інвалідами I чи II групи, члени сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження служби, мають право на безплатне одержання в приватну власність жилого приміщення, яке вони займають у будинках державного житлового фонду.

13. Сім'ї загиблих (померлих) під час проходження служби осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які потребують поліпшення житлових умов, забезпечуються протягом трьох місяців жилими приміщеннями для постійного проживання.

14. Сім'ї загиблих (померлих) під час виконання службових обов'язків працівників органів і підрозділів цивільного захисту забезпечуються житлом у першочерговому порядку.

Стаття 59. Оплата комунальних послуг
Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їх сімей, які перебувають на їх утриманні, батькам та членам сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які загинули (померли), пропали безвісти або стали інвалідами при проходженні служби, надається 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електричну, теплову енергію та інші послуги) в межах норм, передбачених законодавством.

Стаття 60. Встановлення квартирних телефонів

Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту квартирні телефони встановлюються в першочерговому порядку.

Стаття 61. Соціальні гарантії особам рядового і начальницького складу та працівникам органів і підрозділів цивільного захисту, які виконують службові обов'язки в особливих умовах

Особи рядового і начальницького складу та працівники органів і підрозділів цивільного захисту, які обслуговують об'єкти із шкідливими та небезпечними умовами праці, користуються правом на охорону праці, передбаченим законодавством про охорону праці для працівників цих об'єктів.

Стаття 62. Додаткові гарантії соціального захисту особового складу та працівників органів і підрозділів цивільного захисту

Виконавчі органи відповідних місцевих рад можуть встановлювати за рахунок власних коштів і благодійних надходжень додаткові до встановлених цим Законом гарантії щодо соціального захисту особового складу та працівників органів і підрозділів цивільного захисту.

Стаття 63. Соціальний захист членів сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту
Діти загиблих під час проходження служби осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту мають право вступу до навчальних закладів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту поза конкурсом.

Розділ IX ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ РЯДОВОГО І НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 64. Види та умови пенсійного забезпечення

1. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту за наявності встановленої цим Законом вислуги на службі в органах і підрозділах цивільного захисту після звільнення їх із служби мають право на пенсію за вислугу років.

2. Особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які стали інвалідами за умов, передбачених цим Законом, після звільнення із служби набувають право на пенсію по інвалідності незалежно від тривалості служби.

3. Члени сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту мають право на пенсію в разі втрати годувальника, якщо годувальник помер під час проходження служби або не пізніше 3 місяців після звільнення із служби чи пізніше цього строку, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних у період проходження служби, а сім'ям пенсіонерів з числа осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, якщо годувальник помер у період одержання пенсії або не пізніше 5 років після припинення її виплати. При цьому сім'ї осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які пропали безвісти при виконанні службових обов'язків, прирівнюються до

сімей загиблих при виконанні службових обов'язків.

4. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, позбавленим спеціальних звань, а також звільненим із служби у зв'язку з засудженням за умисний злочин, вчинений з використанням свого посадового становища, або вчиненням корупційного діяння, та членам їх сімей пенсії призначаються на загальних підставах, встановлених Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

5. Виплата пенсій особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їх сімей забезпечується за рахунок коштів Державного бюджету України.

Стаття 65. Виплата допомоги
Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які звільняються із служби, членам сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, виплачується вихідна допомога в порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 66. Органи, які здійснюють пенсійне забезпечення

Пенсійне забезпечення осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членів їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, здійснюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 67. Умови призначення пенсій за вислугу років

Право на пенсію за вислугу років мають:

1) особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають на день звільнення із служби вислугу 20 років і більше;

2) особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які звільнені із служби незалежно від підстав та часу звільнення і досягли 50-річного віку, крім осіб, позбавлених спеціальних звань, а також звільнених із служби у зв'язку з засудженням за умисний злочин, вчинений з використанням свого посадового становища, або вчиненням корупційного діяння.

Стаття 68. Розміри пенсій за вислугу років

1. Пенсії за вислугу років призначаються в таких розмірах:

1) особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають вислугу 20 років і більше: за вислугу 20 років — 50 процентів, а звільненим у відставку за віком або за станом здоров'я — 55 процентів відповідних сум грошового забезпечення із збільшенням розміру пенсії за кожний рік вислуги понад 20 років на три проценти відповідних сум грошового забезпечення;

2) особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають загальний стаж роботи 25 календарних років і більше, з яких не менше 12 років і 6 місяців становить служба в органах і підрозділах органів і підрозділів цивільного захисту: за загальний стаж роботи 25 років — 50 процентів із збільшенням розміру пенсії за кожний рік стажу понад 25 років на один процент відповідних сум грошового забезпечення;

3) особам, зазначеним у пунктах 1 і 2 цієї статті, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби і віднесені до категорії 1, розмір пенсії за вислугу років збільшується на 10 процентів, а віднесеним до категорій 2, 3 — на 5 процентів відповідних сум грошового забезпечення.

2. Загальний розмір пенсії, обчислений відповідно до цієї статті, не повинен перевищувати 90 процентів відповідних сум грошового забезпечення, а особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби і віднесені до категорії 1 — 100 процентів, до категорії 2 — 95 процентів.

Стаття 69. Обчислення вислуги років

Порядок обчислення вислуги років для призначення пенсій особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 70. Умови призначення пенсій по інвалідності

Пенсії по інвалідності призначаються рядовому і начальницькому складу органів і підрозділів цивільного захисту, які стали інвалідами в період проходження ними служби або інвалідність яких настала не пізніше 3 місяців після звільнення із служби чи пізніше цього строку, але внаслідок контузії, каліцтва чи захворювання, одержаних у період проходження служби.

Стаття 71. Розміри пенсій по інвалідності

Продовження на 9—13 стор.

Пенсії по інвалідності особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту призначаються в таких розмірах:

- інвалідам І групи — 70 процентів;
- інвалідам ІІ групи — 60 процентів;
- інвалідам ІІІ групи — 40 процентів відповідних сум грошового забезпечення.

Стаття 72. Призначення пенсій по інвалідності в розмірі пенсії за вислугу років

У разі наявності в інваліда з числа осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, який має право на пенсію відповідно до цього Закону, вислуги, необхідної для призначення пенсії за вислугу років, пенсія по інвалідності призначається у розмірі пенсії за вислугу років відповідно до вислуги.

Стаття 73. Строки призначення і виплати пенсій по інвалідності

1. Пенсії по інвалідності особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, призначаються на весь час інвалідності, встановленої медико-соціальною експертною комісією, а інвалідам —чоловікам старше 60 років і жінкам старше 55 років — довічно. Повторний огляд цих інвалідів провадиться лише за їх заявою.

2. У разі визнання пенсіонера, який не досяг пенсійного віку, працездатним пенсія виплачується йому до кінця місяця, в якому його визнано працездатним, але не довше ніж до дня, по який встановлено інвалідність.

Стаття 74. Перерахування пенсії при зміні групи інвалідності

Із зміною групи інвалідності, що настала після призначення пенсії, відповідно змінюється і розмір пенсії. Якщо при цьому в інваліда здоров'я погіршується у зв'язку із загальним захворюванням, трудовим каліцтвом або професійним захворюванням, пенсія перераховується за новою групою інвалідності із збереженням її причини.

Стаття 75. Умови поновлення виплати пенсії в разі переривання інвалідності

1. У разі порушення інвалідом з числа осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, строку повторного огляду у медико-соціальних експертних комісіях виплата йому пенсії зупиняється, а при визнанні його інвалідом — поновлюється з дня зупинення, але не більш як за один місяць до дня повторного огляду.

2. У разі порушення інвалідом строку повторного огляду з поважної причини виплата йому пенсії поновлюється з дня зупинення, але не більш як за 3 роки до дня повторного огляду, якщо медико-соціальна експертна комісія визнає його за цей період інвалідом. Якщо за цих умов при повторному огляді встановлено іншу групу інвалідності (вищу або нижчу), пенсія за зазначений час виплачується за попередньою групою інвалідності.

Стаття 76. Члени сім'ї, які мають право на пенсію в разі втрати годувальника

1. Право на пенсію в разі втрати годувальника мають непрацездатні члени сімей осіб, зазначених у частині третій статті 64 цього Закону, які перебували на їх утриманні.

2. Незалежно від перебування на утриманні годувальника пенсія призначається: непрацездатним дітям; непрацездатним батькам і дружині (чоловікові) осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які загинули (померли) або пропали безвісти в період проходження служби або пізніше внаслідок поранення, контузії, каліцтва чи захворювання, одержаних під час служби, або якщо годувальник помер у період одержання пенсії або не пізніше 5 років після припинення її виплати; непрацюючим дружині (чоловікові), одному з батьків, брату або сестрі, зайнятим доглядом за дітьми, братами, сестрами чи онуками померлого годувальника, які не досягли 8-річного віку.

3. Вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі (крім курсантів і слухачів військових навчальних закладів та навчальних закладів органів внутрішніх справ, органів і підрозділів цивільного захисту), стажисти мають право на пенсію в разі втрати годувальника до закінчення навчальних закладів, але не довше, ніж до досягнення ними 23-річного віку.

Стаття 77. Розміри пенсій у разі втрати годувальника

1. Членам сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних при ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи або при виконанні інших катастрофних обов'язків, але внаслідок захворювання, пов'язаного з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, призначається пенсія в разі втрати годувальника в розмірі 40 процентів грошового забезпечення годувальника

на кожного непрацездатного члена сім'ї. У таких же розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, обчислюються пенсії членам сімей померлих інвалідів війни та членам сімей, до складу яких входять діти, які втратили обох батьків.

2. Сім'ям осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, померлих під час проходження служби, призначається пенсія в разі втрати годувальника в розмірі 30 процентів грошового забезпечення годувальника на кожного непрацездатного члена сім'ї.

Стаття 78. Грошове забезпечення для обчислення пенсій

Пенсії особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, обчислюються з грошового забезпечення осіб начальницького і рядового складу органів і підрозділів цивільного захисту. При цьому для обчислення їм пенсій враховуються відповідні оклади за посадою, надбавки за спеціальні звання, вислугу років, за вчене звання і вчену ступінь, кваліфікацію та умови служби у порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 79. Звернення за призначенням пенсій

Заяви про призначення пенсій особи рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та члени їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, подають до органів пенсійного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

Стаття 80. Органи, які призначають пенсії, та строки розгляду документів про їх призначення

1. Пенсії особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, призначаються органами пенсійного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

2. Документи про призначення пенсій розглядаються органами, що призначають пенсії, у строк не пізніше 10 днів з дня їх надходження.

3. Повідомлення про відмову в призначенні пенсії із зазначенням причин відмови орган пенсійного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту видає або надсилає заявникові не пізніше 5 днів після прийняття відповідного рішення.

Стаття 81. Строки призначення пенсій

1. Пенсія призначається особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту з дня звільнення із служби, але не раніше того дня, до якого їм надавалося грошове забезпечення, а членам сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, не раніше дня, до якого йому виплачено грошове забезпечення чи пенсію, крім випадків призначення їм пенсій з більш пізніх строків.

2. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, визнаним інвалідами після 3 місяців з дня звільнення із служби чи внаслідок нещасного випадку або захворювання, що мали місце після звільнення, пенсія призначається з дня встановлення інвалідності.

3. Членам сімей осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, пенсія призначається з дня виникнення права на пенсію, а батькам або дружині (чоловікові), які набули права на пенсію у зв'язку із втратою джерела засобів до існування, — з дня звернення за пенсією.

4. Пенсія за минулий час при несвоєчасному зверненні призначається з дня виникнення права на пенсію, але не більш як за 12 місяців перед зверненням за пенсією.

Стаття 82. Строки перерахунку призначених пенсій

Перерахунок пенсій, призначених особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, провадиться з першого числа місяця, що йде за місяцем, в якому настали обставини, що тягнуть за собою зміну розміру пенсії. Якщо при цьому пенсіонер набув права на підвищення пенсії, різницю в пенсії за минулий час може бути виплачено йому не більш як за 12 місяців.

Стаття 83. Органи, що виплачують пенсії

Пенсіонерам з числа осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членів їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, пенсії виплачуються установами Ощадного банку України за місцем фактичного проживання пенсіонера

на підставі відповідних документів, які оформляються органом пенсійного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту.

Стаття 84. Відрахування з пенсій

Відрахування з пенсій осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членів їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, провадиться в порядку, встановленому Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Стаття 85. Обов'язок пенсіонерів повідомляти органам пенсійного забезпечення про зміну умов, що впливають на виплату пенсій

1. Пенсіонери зобов'язані повідомляти органам пенсійного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту про обставини, що спричиняють зміну розміру пенсії або припинення її виплати. У разі невиконання цього обов'язку і одержання у зв'язку з цим зайвих сум пенсії пенсіонери повинні відшкодувати органу пенсійного забезпечення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань цивільного захисту заподіяну шкоду.

2. Стягнення сум пенсії, надміру виплачених пенсіонерами внаслідок подання документів з явно неправильними відомостями, неподання відомостей про зміни у складі членів його сім'ї тощо, провадиться в порядку, встановленому Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Стаття 86. Виплата допомоги в разі смерті пенсіонера

1. У разі смерті пенсіонера членам його сім'ї або особі, яка здійснила його поховання, виплачується допомога на поховання в розмірі тримісячної пенсії, але не менше п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати.

2. Допомога на поховання не виплачується, якщо поховання пенсіонера здійснено за рахунок держави.

Стаття 87. Підвищення пенсій у зв'язку з індексацією грошових доходів населення

Призначені особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та членам їх сімей, які мають право на пенсію відповідно до цього Закону, пенсії підвищуються згідно з Законом України «Про індексацію грошових доходів населення».

Розділ Х ФІНАНСОВЕ І МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Стаття 88. Фінансування заходів у сфері цивільного захисту

Фінансування заходів у сфері цивільного захисту здійснюється з Державного бюджету України, місцевих бюджетів, інших джерел, передбачених законом.

Стаття 89. Використання спеціальних фінансових та матеріальних резервів під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

1. Матеріальні резерви для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру створюються заздалегідь з метою екстреного використання їх у разі виникнення надзвичайних ситуацій.

2. Зазначені резерви створюються центральними та місцевими органами виконавчої влади, а також органами місцевого самоврядування.

3. Порядок створення і використання матеріальних резервів для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 90. Грошове забезпечення осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту

1. Держава гарантує оплату праці осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту з метою створення достатніх матеріальних умов для незалежного і сумлінного виконання ними службових обов'язків.

2. Грошове забезпечення осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту складається з грошового утримання, яке включає в себе посадовий оклад і щомісячні надбавки за спеціальне звання, вислугу років, та доплат і надбавок до грошового утримання, а також інших видів додаткових виплат.

3. Особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту, виконання службових обов'язків яких пов'язано із ризиком для життя або здоров'я, встановлюється надбавка, розмір якої визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ XI МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 91. Надання допомоги іноземним державам з питань цивільного захисту

Умови надання іноземним державам допомоги в ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та порядок залучення органів і підрозділів цивільного захисту до надання такої допомоги іноземним державам визначаються міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 92. Отримання Україною допомоги для ліквідації надзвичайних ситуацій

Умови отримання Україною допомоги для ліквідації надзвичайних ситуацій визначаються міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Стаття 93. Представництво в міжнародних організаціях з питань цивільного захисту

Представництво України в міжнародних організаціях з питань цивільного захисту, проведення аварійно-рятувальних робіт, а також робіт із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій у випадках, передбачених законом, здійснюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань цивільного захисту.

Розділ XII КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 94. Контроль за діяльністю органів і підрозділів цивільного захисту

Контроль за діяльністю органів і підрозділів цивільного захисту здійснюється Верховною Радою України, Президентом України, Радою національної безпеки і оборони України, Кабінетом Міністрів України відповідно до їх повноважень, визначених Конституцією і законами України.

Стаття 95. Нагляд за додержанням законності у сфері цивільного захисту

Нагляд за додержанням законності у сфері цивільного захисту здійснюється органами прокуратури України.

Розділ XIII ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Стаття 96. Відповідальність за порушення законодавства у сфері цивільного захисту

За порушення законодавства у сфері цивільного захисту, створення перешкод у діяльності посадових осіб у цій сфері винні особи притягуються до дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової, кримінальної відповідальності згідно із законом.

Розділ XIV ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Установити, що органи і підрозділи цивільного захисту є правонаступниками органів і підрозділів державної пожежної охорони та військ Цивільної оборони України та утворюються на їх базі.

3. Кабінету Міністрів України забезпечити реалізацію Державної програми перетворення військ Цивільної оборони України, органів і підрозділів державної пожежної охорони в Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту на період до 2005 року, затвердженої Указом Президента України від 19 грудня 2003 року № 1467, та у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України, що впливають із цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

4. Поширити на військовослужбовців військ Цивільної оборони України, які звільняються із служби у зв'язку з її реформуванням, дію Закону України «Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей».

5. Особам рядового і начальницького складу внутрішньої служби та військовослужбовцям при зарахуванні їх на службу в органи і підрозділи цивільного захисту присвоюються спеціальні звання служби цивільного захисту, рівноцінні тим, які були їм присвоєні при проходженні внутрішньої чи військової служби. Строк проходження ними внутрішньої та військової служби зараховується до строку проходження служби цивільного захисту.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
24 червня 2004 року.
№ 1859-IV.

Фотоетюд Вікторії ДВОРСЬКОЇ.

► Сокровенне

Сп'янила, спокій забрала

Усе найкраще, найсвітліше і найдобріше на Землі — від Любові. Недумано й негадано прийшла вона і до мене. Сп'янила, забрала спокій, захопила у вир і понесла, понесла...

Богдане, мій Богом даний чоловік, нарешті звертаюся до тебе на «ти». Твоє ім'я, мов пісня, рветься з грудей. Таки буває на світі диво! Жила собі у парі із самотністю, а доля несподівано подарувала мені принца, про якого мріяла все життя!

Богдане, Богданчику, Богданку, чи сподівалася майже в сорок років покохати? З першої хвилини нашого знайомства відчула духовну спорідненість, вгадала в тобі друга, з яким можна говорити про все на світі. Твої листи несли надію на нову зустріч. Я

босою по снігу бігла б до тебе, щоб підкласти руки під усі твої клопоти.

Богдане, я звикла до твого оксамитового голосу в слухавці. І ти радів моїм дзвінкам. Це надихало мене, додавало сил. А як приємно було чути, що я — твій якір надії. З якою втіхою готувала сюрпризи для тебе і твоєї донечки. Шалено заздрила тим, хто спілкувався з тобою щодня: чи розуміли вони, яким скарбом володіють.

З тугою згадую кожне твоє слово, кожен жест, кожну хвилину, проведену разом. І твою колючу شوку, яку поцілувала вперше і... востаннє.

Богдан. Богом даний, та — не мені. І все-таки вклоняюся тобі, Любове. Ти оживила моє зболіле серце, а рік надії на щастя — хіба цього замало?

Тайсія СВЯТЕНКО.

Буча Київської області.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Головне — почути крик про допомогу

► Слизький поворот

Ця історія сталася не з моєю родиною. Але протягом двох років я була її свідком.

Коли ми з чоловіком одружилися, перші кілька років наймали квартири в різних районах міста. Із сусідами здоровалися, та близько ніколи не дружили. У нас народився син і, коли йому виповнилося три роки, ми купили однокімнатну квартиру. Тут по сусідству жили дуже милі люди. Ми поверхом (а це вісім квартир) відзначали всі свята і дні народження, приїжджали одне до одного на дачу. Але найбільше ми спілкувалися з сім'єю, котра жила у квартирі навпроти. Чоловік із дружиною (Сергій і Лариса) працювали в банку, дочка Світлана навчалася в інституті, а син Костя закінчував школу.

Якось ми з чоловіком, приїхавши раніше додому, почули галас із квартири Сергія і Лариси. Костя запросив шкільних товаришів, щоб відзначити вступ до інституту. Мій чоловік ще в загальному коридорі відчув запах «травки». Але ввечері ми нічого не сказали Костіним батькам: мало чого, раптом чоловік помилився. А через рік Лариса прибігла до нас у сльозах і сказала, що Костя вже третій день не ночує вдома, і що напередодні вони помітили у нього на руках сліди від голки.

Тільки я знаю, який це був для них удар. Пос-

тійні сварки, втечі Кості з домівки і його небажання лікуватися, вимотали Ларису. І вона... вигнала сина з дому, заявивши, що більше не хоче його знати.

Зрідка я зустрічала Костю на вулиці голодного, обірваного. Запрошувала додому, щоб нагодувати, та він дивився на мене відчуженим поглядом, зовсім не впізнаючи. Чула, як він ночами дзвонив додому і просився туди, але моїх сусідів немов підмінили: вони кричали, що не хочуть його більше знати і бачити. Тоді Костя лягав на килимку і засинав. А ранком знову зникав до глибокої ночі...

Іноді хлопчика забирали в міліцію, іноді він сидів у КПУ за крадіжки. А нещодавно повернувся. Як не дивно, та батько сам впустив сина додому. Костя просив допомоги йому вилікуватися, обіцяв, що тільки за допомогою батьків його життя зможе налагодитися.

Тепер Костя перебуває в одному із наркодиспансерів. Батьки до нього їздять раз на тиждень, возять передачі. Лариса каже, що він трохи почав поправлятися, з'явився здоровий блиск в очах. А я слухаю її, і мені стає страшно: адже вона колись відмовилася від сина і могла його назавжди втратити. Через свої сліпоту і небажання в потрібний час простягнути руку допомоги...

Людмила Т.

Записала Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО.

Працювали нарівні з дорослими

► Наша пошта

Залишилося нас у мамі п'ятеро. Найменшенькій був місяць, коли батько пішов на фронт. А потім похоронка — загинув смертю хоробрих під Кривим Рогом. Що тільки довелося пережити. Не знаю, як все те витримали наші дитячі плечі. Нарівні з дорослими жінками пололи на колгоспних хлібних полях бур'яни, за жаткою в'язали снопи. А потім босоніж носили їх по колючій стерні й складали в копи. Від молотарки відтягали конем полову, а зерно возили на тік. Там його сушили, віяли і — на станцію, в державні склади для фронту.

А як же нам, підліткам, було важко піднімати ті центнерки з пшеницею! Повні ящики виносили по дошках аж під стелю, щоб не засипати дверей. Удень ми возили хліб на склад, а вночі його передавали фронту. А наступного дня — знову те саме...

Коли настала пізня осінь, посилали нас, малих, на поля шукати під снігом соняшники і кукурудзу. Надворі замить, а ми, абияк одягнені, йшли й збирали, розгрібаючи сніг, тому що знали: це для наших солдатів.

Та найстрашніше було, коли до братської могили звозили з хлібних полів тіла загиблих в окопах воїнів. І досі волосся дибом стає, коли про це згадую. А що робити — війна.

Дуже прикро, що й сьогодні нам не набагато краще — жebraцьке пенсійне життя. Не можемо по-людськи одягнутися, взутися чи хоча б поїсти. Якби нас, отих підлітків, прирівняли до учасників бойових дій, може, нам хоч трохи стало б легше жити. Хіба ми, діти війни, цього не заслужили?

Олена БіЛОУС.

Новомиколаївка
Дніпропетровської області.

► Жаж!

Кажуть люди, любов здатна Кна все: стерпіти, простити, забути, віддати останнє заради коханої людини. Та може вона — чорна й безжальна — ще й забрати життя...

У родині Світлани й Андрія (імена змінено) вже піростала трирічна донечка, яка тішила всіх своєю кмітливостю і наивною безпосередністю. Ще одне маля повинно було принести в сім'ю радість. Вони зародилися майже водночас — маленьке нове життя у Світлані і та чорна любов чужої жінки. Лиха гра долі, але комусь треба було перемогти, а комусь — піти геть. Утім, молода мама навіть і подумати не могла про таке. Вона просто чекала дитину. Але тут так скаламутилося...

Андрій, майбутній батько, раптом закохався. Новий його пасії було лише дев'ятнадцять. І здавалося, життя її котиться легко і просто. Вона вже встигла за-

кінчити технікум, знайти роботу продавця і навіть вийти заміж. Можливо, і далі все йшло б так само просто й безжурно, якби не зустрівся Андрій.

Спочатку вони бачилися не дуже часто. Але почуття не просто захоплювало, воно затягувало обох в якийсь чорний вихор безвиході. Хоча офіційно не йшлося про розлучення ні в її, ні в його сім'ї, коханці вирішили жити разом.

Це був справжній шок і для Світлани, і для її свекрухи. Майбутня мама, котрій в той момент так потрібні були любов і увага чоловіка, відчула, що її і дитину просто зрадили. Зрозумівши, що навіть діти не можуть втримати чоловіка в сім'ї, вона вирішила залишити дім. Може, сподівалася, що час все розставить на свої місця. Може, просто не могла

жити поруч із тією чужою зрадливою любов'ю.

Свекруха стала на бік невістки. Хоч як її материнське серце боліло за сином, але й вона не могла простити його вчинку. Слідом за Світланою пішов з дому й Андрій. Він був готовий наймати квартиру, щоб тільки жити разом з любов'ю йому жінкою.

Так вони й розійшлися б по різних кутках... Але крихітне життя росло, нагадувало про себе. За кілька місяців воно вже мало з'явитися на світ. З останньою надією Світлана все-таки повернулася в дім свекрухи.

Повернувся і Андрій. Вірніше, зробив вигляд, що він удома і поруч. Насправді був і думками, і серцем далеко від родини. Але і з коханкою не все складалося просто. Одного дня вона розка-

зала йому, що не може мати дітей. І якось одразу в них народилася думка, а чому б не забрати до себе Андрієву доньку? Тоді б і в них була справжня сім'я. У мріях усе було просто і легко. Єдине, що не давало їм здійснитися, була вагітна Світлана. Здавалося, прибори вони цю ланку, і весь ланцюжок складеться в одне ціле, розв'яжеться головоломка — і всі будуть щасливі.

Спочатку про це думалось якось абстрактно. Але що далі зав'язувався вузол проблем, то реальніші ставали думки. Тепер слідство встановлює, хто перший

висловив їх уголос. Але слова було сказано, і план дій складено.

Увечері Андрій зателефонував Світлані, щоб зустріла його з роботи. Вона погодилася, і сама попрямувала вечірніми вулицями. В цей час у засідці її вже чекала суперниця... з молотком і мотузкою.

...Підозрюваних у вбивстві було знайдено і затримано за кілька днів. Слідство розпочато. Навіть для слідчих, котрі стикалися із різним брудом, страшно й дивно звучить мотив злочину — кохання. Хоча, здається, сила його вже згасає. Можливо, воно померло разом із тими, хто був зраджений так жорстоко.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Мал. Олександра
МОНАСТИРСЬКОГО.

Сама набивала гулі...

— Мене дивує, якою несаможиттєвою є нинішня молодь, — ділиться зі мною думками начальник Березнівського вузла поштового зв'язку Любов Шокот (на знімку). — Щойно розмовляла з 22-річною дівчиною, яка хоче влаштуватися до нас на роботу. Вона прийшла з матір'ю. Навіщо? Така опіка надмірна і не викликає довіри як до можливого працівника.

Розумію таку реакцію Любові Ничипорівни, бо як мені відомо, вона сама вибивалася в люди. Адже її батькам і без того вистачало клопотів — потрібно було дати раду одинадцятьом дітям. Люба — шоста у сім'ї. Сам факт появи її на світ вартий того, щоб про нього написати.

— Жили ми в селі, — розповідає Любов Шокот. — Тож коли мати відчула, що настає час пологів, батько вивів коня з хліва, запряг його у сани і повіз породіллю до лікарні у райцентр. Але дорогою порвалися віжки. Батьку довелося залишити маму одну на безлюдній вечірній дорозі й добиратися пішки до села, щоб поміняти зброю. П'ять кілометрів туди, п'ять назад... Мати дуже змерзла — надворі ж був січень.

Батьки вже й не сподівалися, що за таких обставин народиться здорова дитина. Але доля змилостивилася над крихіткою. Виходжували її гуртом, бо мати ще довго хворіла після пологів...

— Схоже, вже тоді мені було зак-

ладено долею бути самостійною, — каже Любов Ничипорівна. — Коли закінчила школу, заявила батькам, що обов'язково хочу здобути вищу освіту. Ті намагалися відмовити, бо в сім'ї не було великих статків, щоб вчити мене в місті. Але старші брати і сестри підтримали моє бажання: мовляв, нехай вчиться, а ми почергово зі своєї зарплати виділятимемо їй по черв'ячку. Я підрахувала, що цього та стипендії мені вистачить, бо до розкоші я не звикла. Згодом батьки порадили моїй наполегливості. Диплом отримала вже в зрілому

віці, коли мала чоловіка Ігоря та двох дітей — Олега й Наталю.

— Як ви встигаєте і на роботі, і вдома? — цікавлюся.

— А ви бачили, щоб я коли-небудь спокійно йшла з роботи чи на роботу? Завжди лечу... А якщо серйозно, то хіба я одна справилася б? Все робимо гуртом. Ми з чоловіком працюємо в райцентрі Березно, а живемо у селі Городище, що неподалік від нього, — розповідає жінка. — Маємо гектар землі, чимало живності на обійсті: корову, свинюматку з маленькими поросятками, птицю. Без цього на одну лише зарплату, яка у нас невисока, сім'ї не вижити. Часто, особливо у дні канікул, даємо дітям трудовий «наряд». Не пригадаю, щоб вони нас підвели. Наталія поросятком із соски погодує, курям зерна сипне, трави нарве, в домівці порядок наведе, нехитру страву приготує. У старшокласника — Олега — свої обов'язки. Під час канікул він ще й підробляє на місцевій пілорамі, щоб мати власні кишенькові гроші.

Цікава деталь, що характеризує цю симпатичну жінку: вона — оптимістка, і, якщо хочете, — максималістка. Вміє працювати, вміє й відпочити: співає, танцює, і взагалі — має талант піднімати настрій людям.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото

Ростислава МИРОНЮКА.

► Таланти

Марійка і Арсен

Для Марійки Вербицької та її партнера Арсена Акоюна (на знімку) з колективу «Аеліта» танцювати — це так само природно, як вдихати духмяний вітер донецького степу й хлюпатися в хвилях Азовського моря, на березі якого вони народилися і живуть.

Танго, самба, танець квітів, повільний вальс, джайв, румба, квік-степ — усе це запальні іпостасі їхньої стихії і, уявіть, усі вони в одному концерті, тільки й встигай перевдягатися, за півхвилини зробити інший макіяж, створити новий образ...

Колективом, який об'єднав 16 юних прихильників мистецтва пластики, керує інструктор зі спортивних танців Лілія Литвинова. Марійка — найменша з юних танцюристів. Разом з Арсеном вони не раз здобували призові місця на танцювальних змаганнях.

Ю. П.

Ялта Першотравневого району
Донецької області.

Фото Костянтина ХАРОКОЦА.

Цвітна капуста в тісті

Потрібно: два качани цвітної капусти, два яйця, півсклянки пшеничного борошна, одна склянка молока, олія, сіль.

Цвітну капусту відварити в підсоленій воді, розділити на шматочки. Обкачати їх у рідкому тісті, приготованому

з борошна, яєць і молока. Смажити на олії до утворення золотистої кірки.

Кабачки у сметані

Потрібно: три невеликі кабачки, дві столові ложки пшеничного борошна, одна склянка сметани, одна столова ложка тертого сиру і стільки само вершкового масла, олія, кріп, сіль.

Очищені кабачки нарізати кружечками, посолити, обкачати в борошні, обсмажити в олії.

Потім покласти на сковорідку, залити сметаною, посипати тертим сиром, порізкати розтопленим вершковим маслом і запекти в духовій шафі.

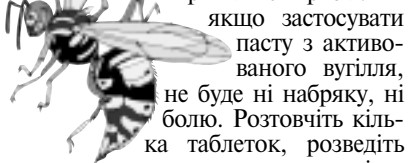
Подавати з дрібно нарізаною зеленню кропу.

► Корисна площа

Якщо вас вкусила оса...

...потрібно негайно прикласти до ураженого місця холодний рушник чи хустку. У такий спосіб ви зменшите набряк і попередите поширення отрути.

Ще один із способів — це бризнути водою на місце укусу і втерти таблетку аспірину: ліки нейтралізують запалення. Можна також змазати місце укусу нашатирином спиртом. А якщо застосувати пасту з активованого вугілля, не буде ні набряку, ні болю. Розтовчіть кілька таблеток, розведіть порошок невеликою кількістю води, прикладіть до ранки і зробіть марлеву пов'язку.

Лисичанськ
Луганської області.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Під пильним оком рятувальника

► Обережно: відпочинок на воді

Щоб відпочинок біля водойми був безпечний і комфортний, а купання відповідало елементарним вимогам:

■ купатися краще вище за течією від причалів, портів і спусків стічних вод та промислових відходів;

■ дно акваторії пляжу повинно бути рівним, щільним, із пологим спуском без виступів та небезпечних предметів: на загальних пляжах — глибиною до 1,75 см, для дітей — до 1,30 см. Швидкість течії не повинна перевершувати півметра за секунду;

■ на ділянках купання не повинно бути виходу ґрунтових вод із низькою температурою, мають бути позначки обмеження запливів;

■ прибережна територія має бути добре спланована, обладнана туалетами, роздягальнями, накриттями, мати дощові стоки. Обов'язкові добре оснащені та радіофіковані рятувальні пости з зоною відповідальності в межах до 300 м уздовж узбережжя.

■ на видних місцях облаштовуються стениди із застереженнями і правилами поведінки на воді, прийомами саморятунку та надання першої медичної допомоги потерпілим, телефонами,

адресами міліції та аварійно-рятувальної служби.

Микола ОВЧАРЕНКО,
головний спеціаліст відділу головного управління з питань надзвичайних ситуацій Дніпропетровської облдержадміністрації.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

► Служба розшуку дітей

Юлія МАЦЮБОЧ

У селі Слобода-Бушанська, що на Вінниччині, Юлія пішла з дому. На вигляд дівчині 16—17 років, середнього зросту та статури, волосся русе, очі сіро-зелені. На момент зникнення на Юлі були чорна куртка, сині джинси, білі кросівки.

Телефон (04336) 21-31-41.

Олександр М'ЯСОЕДОВ

Сашко зник у Дніпропетровській області. На вигляд йому 13—14 років, зріст 150 сантиметрів, середньої статури, коротке темно-русяве волосся, карі очі. Зверніть увагу: на правій нозі в Олександра родима пляма. Був одягнений у чорний шкільний костюм, жовту сорочку та чорні туфлі на шнурках.

Телефонуйте (05655) 6-22-02.

Телефон диспетчерської служби «Магнолія-ТВ» з розшуку зниклих безвісти дітей: (044) 251-48-51. E-mail: tsr@magnolia-tv.com. Сторінка в Інтернеті: www.magnolia-tv.com.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ		18.40	Гумористична програма "Кімната сміху"	23.45	Х/ф "Ритуал". Автопарк.	10.10	"У світі тварин" з М. Дроздовим.
ТРК "Ера"		19.40	Програма "Імперія Кіно" представляє: Патрік Свейзі, Демі Мур та Вупі Голдберг у фантастичній мелодрамі "Привид"	01.45	Х/ф "Шоколад".	11.00	Новини (с субтитрами).
06.00	Ера гумору. Навколо сміху			02.20	Х/ф "Будинок, який побудував Свіфт", 2 с.	11.10	"Непутні замітки" з Дм. Криловим.
06.20	Старе добре кіно. "Волга-Волга"			04.15		11.30	Поки всі вдома.
08.05	Discovery. Документальний серіал "Війська особливого призначення", 2 серія	22.10	Гумористичний серіал "Чоловіки - як діти", 4 серія	СТБ		12.00	Дог-шоу.
	Автоконтинент			07.20	Прогноз погоди.	12.40	Розумниці й розумники".
08.40	Перший Національний			07.25	"На перший погляд".	13.20	"Розвідка. Версія для кіно". "Майор Вихор".
09.00	Анонс			07.45	"Красивая квартира".	13.50	П. Любимцев у програмі "Подорожі натураліста".
09.05	Клуб "Суперкниги"	23.55	Розважальна програма "Цирк Сонця" - "Сальтимбанко", 4 серія	08.05	Т/с "Таємниці Ніро Вульфа".	14.20	"Великі батьки".
09.25	Погода			09.00	Т/с "Наш Чарлі".	14.50	І. Ільїнський.
09.30	Крок до зірок			10.00	Т/с "Володар звірів".		"Криве дзеркало".
10.00	Дитяча лінія			10.55	Т/с "Команда "А".		Є. Петросян представляє...
10.15	Нова армія			12.00	Прогноз погоди.	17.00	Новини.
10.45	Територія безпеки			12.30	Д/с "Світ дикої природи".	17.10	Дачники.
11.00	Модна лінія			14.20	Х/ф "Ровесниця моєї доньки".	18.00	"Анекдоти".
11.25	Здоров'я			14.45	"На перший погляд".	18.30	Комедія "Сім старих і одна дівчина".
11.50	Подружки			15.05	"Колія".		Час.
12.15	"Сільський час" з К. Вороненко			15.30	"Красивая квартира".	20.00	Святковий концерт.
13.05	Таланти твої, Україно! /Миколаївська обл., ч. 2/			16.30	Т/с "Таємниці Ніро Вульфа".	20.20	Х/ф "Блокпост".
13.50	Для тих, хто вдома			19.35	Х/ф "Знак мавпи".	22.00	Х/ф "Народжена революцією", 3 с.
14.05	Духовний вісник			20.50	Х/ф "Мій ласкавий і ніжний звір".	23.30	"Концертна студія Останкіно запрошує..."
14.25	Мультфільм на замовлення			20.55	Прогноз погоди.	01.00	"Що? Де? Коли?"
15.00	Вісті			21.10	Д/с "Світ дикої природи".	01.50	"Криве дзеркало". Є.
15.10	Погода			21.30	Х/ф "Володар звірів".	03.00	Петросян представляє...
15.15	Форсаж			23.50	Х/ф "Дядько Адольф на прізвисько "Фюрер".	05.10	Е. Радзинський. "Загадки Сталіна", ч. 1.
15.45	Телевізійна служба "Милосердя"					06.00	"Концертна студія Останкіно запрошує..."
16.10	До 110-річчя від дня народження Олександра Довженка. Худ. фільм "Щорс"			НОВИЙ КАНАЛ			
18.05	Світ. Огляд			07.55	"Церква Христова".		
18.30	Аудієнція			08.15	М/с "Лапич - маленьке мишеня".		
19.00	Вісті			08.35	М/с "КотоПес".		
19.15	Погода			09.05	М/с "Норман Нормал".		
19.20	Феєрія життя			09.30	М/с "Пеппі Довгапанчоха".		
20.00	Аналітична програма "Діловий світ. Тиждень"			10.00	М/с "Пеппі Довгапанчоха".		
20.30	Погода			10.40	М/ф "Троль у центральному парку"		
20.40	"Лото Трійка", "Кено"			11.55	Х/ф "Чотири діаманти"		
20.45	Вечірня казка			13.40	Х/ф "Джентльмени удачі"		
21.00	Вісті			15.20	Х/ф "Мій пес Бінго"		
21.20	Худ. фільм "А+Полукс"			17.00	Репортер		
22.55	Анонс			17.10	Погода.		
ТРК "Ера"				17.20	Погода.		
23.00	Discovery. Документальний серіал "Війська особливого призначення", 2 серія			18.15	Заборонна зона.		
23.35	Старе добре кіно. "Волга-Волга"			20.05	Фільм тижня		
Перший Національний. Нічний канал				21.55	Концерт "Мальвіна Киш збирає друзів"		
01.18	Анонс			00.05	Т/с "Три диких ангели".		
01.20	Погода			02.20	Х/ф "Сто тисяч доларів на сонці"		
01.25	Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /7 с./			03.40	Х/ф "Мій пес Бінго"		
03.05	Анонс			04.50	М/ф "Троль у центральному парку"		

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

Канал "1+1"

07.00 Бокс по-справжньому. Майк Тайсон - Дені Вільямс

08.05 Гумористична програма "Аншлаг, аншлаг", 85 серія

09.00 Розважальна програма "Лото-Забава"

УТ-2

10.00 Телемагазин

10.05 Авторський проект Оксани Марченко "Імена". Династія Терещенків.

10.50 Телефортунa

10.25 Торговий ряд

11.30 Хай щастить!

Канал "1+1"

16.00 Ворнер Бразерс представляє "Веселі мультя"

16.35 Програма "Імперія Кіно" представляє: Пітер Веллер у пригодницькій комедії "П'ятдесят на п'ятдесят"

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

№ 134 (3384) ГОЛОС УКРАЇНИ

10.10	"У світі тварин" з М. Дроздовим.	10.10	"У світі тварин" з М. Дроздовим.
11.00	Новини (с субтитрами).	11.00	Новини (с субтитрами).
11.10	"Непутні замітки" з Дм. Криловим.	11.10	"Непутні замітки" з Дм. Криловим.
11.30	Поки всі вдома.	11.30	Поки всі вдома.
12.00	Дог-шоу.	12.00	Дог-шоу.
12.40	Розумниці й розумники".	12.40	Розумниці й розумники".
13.20	"Розвідка. Версія для кіно". "Майор Вихор".	13.20	"Розвідка. Версія для кіно". "Майор Вихор".
13.50	П. Любимцев у програмі "Подорожі натураліста".	13.50	П. Любимцев у програмі "Подорожі натураліста".
14.20	"Великі батьки".	14.20	"Великі батьки".
14.50	І. Ільїнський.	14.50	І. Ільїнський.
	"Криве дзеркало".		"Криве дзеркало".
	Є. Петросян представляє...		Є. Петросян представляє...
17.00	Новини.	17.00	Новини.
17.10	Дачники.	17.10	Дачники.
18.00	"Анекдоти".	18.00	"Анекдоти".
18.30	Комедія "Сім старих і одна дівчина".	18.30	Комедія "Сім старих і одна дівчина".
20.00	Час.	20.00	Час.
20.20	Святковий концерт.	20.20	Святковий концерт.
22.00	Х/ф "Блокпост".	22.00	Х/ф "Блокпост".
23.30	Х/ф "Народжена революцією", 3 с.	23.30	Х/ф "Народжена революцією", 3 с.
01.00	"Концертна студія Останкіно запрошує..."	01.00	"Концертна студія Останкіно запрошує..."
01.50	"Що? Де? Коли?"	01.50	"Що? Де? Коли?"
03.00	"Криве дзеркало". Є. Петросян представляє...	03.00	"Криве дзеркало". Є. Петросян представляє...
05.10	Е. Радзинський. "Загадки Сталіна", ч. 1.	05.10	Е. Радзинський. "Загадки Сталіна", ч. 1.
06.00	"Концертна студія Останкіно запрошує..."	06.00	"Концертна студія Останкіно запрошує..."
РТР-Планета		РТР-Планета	
07.00	Х/ф "31 червня", 2 с.	07.00	Х/ф "31 червня", 2 с.
08.05	М/ф "Парасолька на полюванні".	08.05	М/ф "Парасолька на полюванні".
08.20	"Документальна камера".	08.20	"Документальна камера".
09.00	Вісті-Спорт.	09.00	Вісті-Спорт.
09.15	"Кімната сміху".	09.15	"Кімната сміху".
10.00	"Блеф-клуб".	10.00	"Блеф-клуб".
10.35	Х/ф "Богатир" йде в Марто".	10.35	Х/ф "Богатир" йде в Марто".
11.50	М/ф "Півник і сонечко".	11.50	М/ф "Півник і сонечко".
12.00	Телегра "Перепутові острови".	12.00	Телегра "Перепутові острови".
12.25	Вісті-Москва. Тиждень в місті.	12.25	Вісті-Москва. Тиждень в місті.
13.00	Вісті.	13.00	Вісті.
13.15	Х/ф "31 червня", 2 с.	13.15	Х/ф "31 червня", 2 с.
14.20	М/ф "Пригоди Жирафки".	14.20	М/ф "Пригоди Жирафки".
14.30	"Партитури не горять".	14.30	"Партитури не горять".
15.00	"Театр на екрані".	15.00	"Театр на екрані".
	"Чотири рази по чотири нуль".		"Чотири рази по чотири нуль".
17.00	"Збірна Росії".	17.00	"Збірна Росії".
17.30	"Навколо світу".	17.30	"Навколо світу".
18.15	"Нонна Мордюкова. Я згадую".	18.15	"Нонна Мордюкова. Я згадую".
19.00	Вісті.	19.00	Вісті.
19.25	"Спеціальний кореспондент".	19.25	"Спеціальний кореспондент".
19.50	Т/с "Марсейка, 12".	19.50	Т/с "Марсейка, 12".
	"Син".		"Син".
21.15	"Наталі. Три життя Наталі Гончарової".	21.15	"Наталі. Три життя Наталі Гончарової".
22.10	Т/с "Каменська-3. Коли боги сміються".	22.10	Т/с "Каменська-3. Коли боги сміються".
22.55	Х/ф "Нічні забави".	22.55	Х/ф "Нічні забави".
00.35	"Блеф-клуб".	00.35	"Блеф-клуб".
01.10	"Ха". Маленькі комедії.	01.10	"Ха". Маленькі комедії.
01.15	Вісті-Спорт.	01.15	Вісті-Спорт.
01.25	"Нонна Мордюкова. Я згадую".	01.25	"Нонна Мордюкова. Я згадую".
02.15	"Кімната сміху".	02.15	"Кімната сміху".
03.00	Вісті.	03.00	Вісті.
03.25	"Спеціальний кореспондент".	03.25	"Спеціальний кореспондент".
03.50	Т/с "Марсейка, 12".	03.50	Т/с "Марсейка, 12".
	"Син".		"Син".
05.15	"Наталі. Три життя Наталі Гончарової".	05.15	"Наталі. Три життя Наталі Гончарової".
06.10	Т/с "Каменська-3. Коли боги сміються".	06.10	Т/с "Каменська-3. Коли боги сміються".
ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 26 ЛИПНЯ — 1 СЕРПНЯ		ПРОГРАМА ТЕЛЕБАЧЕННЯ НА 26 ЛИПНЯ — 1 СЕРПНЯ	

у MORI

інформації

серед

дрібної

рибинки

і риби великої

телебачення —

КАШАЛОТ

АНОНСИ

Володарі Всесвіту

ІСТV, понеділок, 26.07.04, 19.40

Дитячий.

Колись прекрасна планета Етернія стала жертвою демонічного Кістяка і його підступних дармоїдів. Герой Етернії — Хімен, у виконанні могутнього Лундгрена, і його прихильники втікають на планету дивних істот і звичайців. Це Земля — наступне поле бою з Кістяком і його прибічниками. Фільм у стилі коміксів про боротьбу добра і зла космічних масштабів з безліччо спецефектів.

Реж. Гері Годлард. У ролях: Дольф Лундгрен, Френк Ланджелла, Мег Фостер, Кортні Кокс, Джеймс Толкен.

Надін

Канал «1 + 1», четвер, 29.07.04, 22.20

«Чорна» комедія.

Надін і Вернон збираються розлучатися. Однак, знайшовши в себе чужі документи і ставши мимовільним свідком убивства, Надін звертається по допомогу до свого «майже колишнього» чоловіка, і їхня любов розпалюється з новою силою...

Реж. Р. Бентон. У ролях: Дж. Бриджес, К. Бесинджер, Р. Торн.

Брудний Гаррі

Канал «1 + 1», п'ятниця, 30.07.04, 22.15

Крутий пригодницький фільм про поліцейського-одинака Каллагена, який вистежує маніяка-вбивцю і вирішує самочинно судити його і покарати дуже дотепним способом.

Реж. Д. Сігел. У ролях: К. Іствуд, Г. Годіно.

Китайський сервіз

СТБ, субота, 31.07.04, 19.40

Авантюрна комедія.

1913 рік. Комфортабельний пароплав «Свяитель Николай» пливе Волгою з Царицина в Нижній Новгород на святкування 300-річчя Дому Романових. Троє шахраїв намагаються обіграти у покер найбагатшого купця і колекціонера раритетів Фрола Сатановського.

Реж. В. Москаленко. У ролях: О. Янковський, Б. Ступка, А. Само-

Триває передплата на «Голос України»

Передплатні індекси:

для індивідуальних передплатників — 40224.

для підприємств і організацій — 60955.

хіна, С. Никоненко, С. Безруков, В. Меньшов.

Був місяць травень
РТР-Планета, субота, 31.07.04, 15.00
Травень 1945-го. Група лейтенанта Миколаєва зупинилася у невеличкому німецькому селищі. Тривав перший місяць миру після великої війни.
Реж. М. Хуциєв. У ролях: А. Аржиловський, П. Тодоровський, В. Бледіс, Є. Плешкіта, Р. Урбанович.

Шоколад
ІСТV, неділя, 01.08.04, 15.15
Мелодрама. Вона приїхала до цього зубожілого містечка в червоному плаші і, незважаючи на свою дочку, попросила називати себе «мадемузель». Вона не ходила до церкви і жила, як вважала за потрібне. За це її називали радикалкою, атеїсткою, порушницею громадського спокою. А вона лише готувала дивовижні шоколадні цукерки і вміло вгадувала чужі бажання. Скуштувавши нові ласощі лише раз, люди знову і знову піддавалися солодкій спокусі. Адже солодощі не тільки дарували неповторне задоволення, а й здійснювали бажання. Однак тільки коли до міста приїхав Ру, солодка Вієнн, нарешті, змогла зрозуміти свої власні...
П'ять номінацій на премію «ОС-КАР» у 2001 році: за кращий фільм, кращу жіночу роль (Жюльєтт Бінош), кращу жіночу роль другого плану (Джуді Денч), кращу музику (Рейчел Портмен) і кращу сценарну адаптацію (Девід Браун, Леслі Холлерен і Кіт Голден) і чотири номінації на премію «ЗОЛОТИЙ ГЛОБУС».

Реж. Лассе Халлстром. У ролях: Альфред Моліна, Джуді Денч, Керрі Енн-Мосс, Жюльєтт Бінош, Джонні Депп, Ліна Олін.

Д. ДЕПП

О. ЯНКОВСЬКИЙ

Програма друкується з електронної версії, наданої ТОВ «Издательский дом «ТВ-Парк». Програми російських телеканалів може бути подано за московським часом.

15

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ		Український телеканал "Культура"	
ТРК "Ера"	11.00	"Не створи собі кумира". Передача перша.	11.30
06.00	07.00, 08.00	Новини	06.30, 07.15, 08.10
06.40, 07.15, 08.10	Погода	06.50	Смачна сім'я
07.10, 08.05	Спорт	07.05	Ера бізнесу
07.55	Православний календар	08.45	Джерело здоров'я
Перший Національний		Гумористична програма	
09.00	Вісті сільські	09.10	Погода
09.10	Анонс	09.15	Одвічні істини
09.20	Для тих, хто вдома	09.30	Ситуація
09.45	Служба розшуку дітей	09.55	Клуб "Суперкниги"
10.10	Мультфільм	10.30	Вісті
11.00	Погода	11.10	Док. фільм "Вибух танцю" /ч. 1, 2/ Вітаю вас...
11.20	Для тих, хто вдома	12.25	Абетка безпеки
12.50	Наша пісня	13.10	Служба розшуку дітей
13.25	Закон є закон	14.30	Для тих, хто вдома
14.35	Вісті	14.40	Погода
15.00	Зірки, на сцену!	15.10	Кіноконцерт "Співають актори кіно"
15.30	Закон є закон	16.00	Художня панорама
19.35	Університет культури представляє	17.15	Під егідою Кадуцея
17.30	Погода	17.50	Україна. День за днем
18.00	Вісті. Діловий світ	18.50	Саме той
19.10	Закон є закон	19.30	"Наголос" з М. Погребинським
19.35	Експосвіт	20.20	"Лото Трійка", "Кено"
20.20	Вечірня казка	20.40	Вісті
20.50	Діловий світ	21.00	Тема дня
21.30	Світ спорту	21.35	Ситуація
21.45	Погода	21.55	Наш футбол
22.05	Анонс	22.55	Анонс
ТРК "Ера"		Підсумки	
23.00	Погода	23.25	Вірюю
23.35	Україна енергетична	23.40	Контролер
00.00	Ера гумору.	00.35	Сміхопанорама
Перший Національний. Нічний канал		Гумористична програма	
01.18	Анонс	01.20	Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /1 с./
03.00	Анонс	ДРУГИЙ КАНАЛ УТ	
Канал "1+1"		Інформаційно-розважальна програма	
07.00	"Сніданок з 1+1"	ТСН: "Телевізійна Служба Новин"	
07.02	Гаряча лінія. Серіал "Чорний ворон", 29 серія	Інформаційно-розважальна програма "Сніданок з 1+1"	
07.35	Тільки прем'єри. Серіал "Земля кохання, земля надії", 114 серія	Погода	
08.30	Погода	09.05	Х/ф "Потрібні люди". Служба розшуку дітей.
09.05	Факти. Ранок. Ділові факти. Спорт.	09.10	300 сек/год.
09.05	Т/с "Пляж. Рятувальники Малибу".	09.05	Т/с "Досьє детектива Редфорда".
10.00	Т/с "Вайпер".	10.00	Т/с "Нікіта".
10.55	Ток-шоу "Дівочі сльози".	10.55	Служба розшуку дітей.
11.50	Т/с "Затока Дуосона".	11.50	Новини.
12.45	Факти. День. СМС-гра "Візок".	13.00	Т/с "Видьмак".
13.00	СМС-гра "Візок".	13.10	Х/ф "Кров за кров".
13.20	Т/с "Видьмак".	13.20	М/с "Кмітлива Шерон".
14.00	Галопом по Європах.	14.00	Т/с "Вайпер".
14.20	Т/с "Видьмак".	14.20	Факти. Вечір.
15.40	Каламбур.	15.40	Х/ф "Володарі Всесвіту".
16.00	Х/ф "Володарі Всесвіту".	16.00	Факти. Підсумок дня.
17.00	Спорт.	17.00	Спорт.
17.20	Х/ф "Детектор брехні".	17.20	Україна енергетична.
18.10	Україна енергетична.	18.10	представляє:
19.10	Х/ф "Гніздо".	19.10	Х/ф "І це все про нього".
20.00	Х/ф "І це все про нього".	20.00	1 с. Х/ф "Потрібні люди".
20.30	"Каламбур".	20.30	"Україна енергетична".
21.30	Т/с "Пристрасті по-італійськи".	21.30	Прогноз погоди.
22.30	Прогноз погоди.	22.30	"Принцип Доміно".
23.20	Х/ф "Блакитна безодня".	23.20	Х/ф "Дружина вдівця".
00.20	Х/ф "Дружина вдівця".	00.20	"Вікна-Новини".
01.20	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	01.20	"Вікна-Кримінал".
02.00	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	02.00	"Вікна-Спорт".
02.05	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	02.05	Прогноз погоди.
03.10	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	03.10	Прогноз погоди.
04.00	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	04.00	Прогноз погоди.
04.05	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	04.05	Прогноз погоди.
05.10	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	05.10	Прогноз погоди.
РТР-Планета		Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".	
07.00	"Доброго ранку, Росія!"	07.00	"Доброго ранку, Росія!"
09.15	Т/с "Навіки Джулія".	09.15	Т/с "Навіки Джулія".
10.00	Вісті.	10.00	Вісті.
10.30	Вісті-Москва.	10.30	Вісті-Москва.
10.45	Т/с "Злюдиця. Щастя напрокат".	10.45	Т/с "Злюдиця. Щастя напрокат".
11.30	Новини культури.	11.30	Новини культури.
11.50	"Культурна революція".	11.50	"Культурна революція".
12.45	"Вся Росія".	12.45	"Вся Росія".
13.00	Вісті.	13.00	Вісті.
13.10	Вісті-Москва.	13.10	Вісті-Москва.
13.30	"У пошуках пригод".	13.30	"У пошуках пригод".
14.15	"Сам собі режисер".	14.15	"Сам собі режисер".
15.00	Вісті-Спорт.	15.00	Вісті-Спорт.
15.10	"Третьяковка - дар безцінний".	15.10	"Третьяковка - дар безцінний".
15.40	Вісті-Спорт.	15.40	Вісті-Спорт.
16.00	Вісті-Москва.	16.00	Вісті-Москва.
16.10	Мелодрама "Обпалюоче літо". (Франція).	16.10	Мелодрама "Обпалюоче літо". (Франція).
17.20	М/ф. "Прості істини".	17.20	М/ф. "Прості істини".
17.40	Т/с "Історичні хроніки" з Н. Сванідзе.	17.40	Т/с "Історичні хроніки" з Н. Сванідзе.
18.10	Вісті.	18.10	Вісті.
19.00	Вісті-Москва.	19.00	Вісті-Москва.
19.30	Т/с "Злюдиця. Щастя напрокат".	19.30	Т/с "Злюдиця. Щастя напрокат".
20.30	Новини культури.	20.30	Новини культури.
20.45	Вісті-Спорт.	20.45	Вісті-Спорт.
20.55	Т/с "Оперативний псевдонім".	20.55	Т/с "Оперативний псевдонім".
21.40	Вісті-Плюс.	21.40	Вісті-Плюс.
22.00	"Як Сталін знімав кіно". Фільм 1.	22.00	"Як Сталін знімав кіно". Фільм 1.
22.45	"Острови". Б. Окуджава.	22.45	"Острови". Б. Окуджава.
23.30	Мелодрама "Прощання слов'янки".	23.30	Мелодрама "Прощання слов'янки".
00.50	"Надбання республіки".	00.50	"Надбання республіки".
01.05	"Новини культури" з В. Флярковським.	01.05	"Новини культури" з В. Флярковським.
01.30	"Історичні хроніки" з Н. Сванідзе.	01.30	"Історичні хроніки" з Н. Сванідзе.
02.15	Т/с "Навіки Джулія". (Аргентина).	02.15	Т/с "Навіки Джулія". (Аргентина).
03.00	Вісті.	03.00	Вісті.
03.30	Вісті-Москва.	03.30	Вісті-Москва.
03.45	Т/с "Злюдиця. Щастя напрокат".	03.45	Т/с "Злюдиця. Щастя напрокат".
04.30	"І знов шлягер".	04.30	"І знов шлягер".
05.00	Т/с "Оперативний псевдонім".	05.00	Т/с "Оперативний псевдонім".
05.45	"Острови". Б. Окуджава.	05.45	"Острови". Б. Окуджава.
06.25	"Музична колекція".	06.25	"Музична колекція".
ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ		Гумористична програма	
ТРК "Ера"	16.35	"Прихована камера"	16.35
06.00	М'юзик-бокс	06.25	В гостях у Д.Гордона. Веніамін Смахов
06.25	В гостях у Д.Гордона. Веніамін Смахов	07.30	Контролер
07.30	Контролер	08.15	Форсайт
08.35	Православний Календарь	08.35	Православний Календарь
Перший Національний		Гумористична програма	
09.00	Вісті	09.10	Погода
09.10	Погода	09.15	Анонс
09.20	Одвічні істини	09.20	Одвічні істини
09.25	Зірки, на сцену!	09.25	Зірки, на сцену!
09.55	Служба розшуку дітей	10.00	Я здивую світ
10.00	Я здивую світ	10.30	Місце під сонцем
11.00	Інновація	11.00	Хто в домі хазяїн?
11.15	Хто в домі хазяїн?	11.15	Погода
11.35	Погода	11.45	Ракурс
12.00	Край	12.30	Спорт і ми
12.30	Спорт і ми	13.00	Характер
13.00	Характер	13.30	Олімпійська панорама
14.05	Для тих, хто вдома	14.20	Служба розшуку дітей
14.25	"Класік - прем'єр" з Т. Міленіною	14.25	"Класік - прем'єр" з Т. Міленіною
15.00	Вісті	15.00	Вісті
15.10	Погода	15.10	Погода
15.15	Рада	15.15	Реліквії та храми України
16.05	Реліквії та храми України	16.15	Дзеркало
16.15	Дзеркало	16.50	Вікно в Америку
17.20	Вікно в Америку	17.20	Економічний журнал
17.50	"Вісті міжнародні" з Г. Радченком	18.20	Погода
18.20	Погода	18.30	КВК. Вища ліга. 2
18.30	КВК. Вища ліга. 2	20.30	Вечірня казка
20.30	Вечірня казка	20.40	Лотереї "Супер Лото", "Лото Трійка", "Кено"
20.40	Лотереї "Супер Лото", "Лото Трійка", "Кено"	20.50	Мегалот
21.00	Вісті	21.00	Вісті
21.35	Світ спорту	21.35	Світ спорту
21.45	Авторський проект Оксани Марченко	21.45	Авторський проект Оксани Марченко
22.30	Погода	22.35	Така мода
22.35	Така мода	22.55	Анонс
ТРК "Ера"		Концерт "Пісня року"	
23.00	Концерт "Пісня року"	00.10	Ера гумору. Навколо сміху
00.10	Ера гумору. Навколо сміху	Перший Національний. Нічний канал	
01.18	Анонс	01.20	Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /6 с./
01.20	Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /6 с./	03.05	Анонс
ДРУГИЙ КАНАЛ УТ		Розважально-гумористична програма	
Канал "1+1"	07.00	Розважально-гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	07.00
07.00	Розважально-гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	08.00	Розважально-гумористична програма "Прихована камера"
08.00	Розважально-гумористична програма "Прихована камера"	09.00	Музично-розважальна програма "Ранок з Кіркоровим", 23 серія
09.00	Музично-розважальна програма "Ранок з Кіркоровим", 23 серія	УТ-2	
10.00	Родом з України.	10.00	Родом з України.
10.30	Світлана Светлична	10.30	Світлана Светлична
11.00	Чітко і ясно.	11.00	Чітко і ясно.
11.30	Пенсійна реформа.	11.30	Пенсійна реформа.
11.00	Людина і закон.	11.00	Людина і закон.
Канал "1+1"		Розважально-	
16.00	Розважально-	гумористична програма	
16.35	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
17.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
18.35	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
19.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
20.05	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
20.10	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
20.20	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
20.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
20.40	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
20.50	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
21.00	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
21.10	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
21.20	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
21.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
21.40	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
21.50	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
22.00	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
22.10	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
22.20	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
22.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
22.40	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
22.50	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
23.00	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
23.10	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
23.20	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
23.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
23.40	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
23.50	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
24.00	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
24.10	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
24.20	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
24.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
24.40	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
24.50	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
25.00	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
25.10	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
25.20	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
25.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
25.40	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
25.50	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
26.00	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
26.10	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
26.20	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
26.30	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	
26.40	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Немоляєва", 119 серія	Гумористична програма "СВ-шоу" - "Світлана Н	

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК "Ера"	УТ-2	
06.00 "Доброго ранку, Україно!"	10.00 Телемагазин. 10хв. 10.10 "Співає Оксана Пекун". Сольний концерт в Національному палаці "Україна". Част. 3	
06.30, 07.00, 08.00 Новини	10.55 Торговий ряд. 5хв. 10.55 Український телеканал "Культура"	
06.40, 07.15, 08.15 Погода	11.00 "Муки і радощі Павла Муравського". До 90-річчя з дня народження. "Шолом Алейхем! Вітаємо вас".	
06.50 Смачна сім'я	11.45	
07.05 Ера бізнесу		
07.10, 08.05 Спорт		
07.55 Православний календар		
08.30 М'юзик-бокс		
08.45 Джерело здоров'я		
Перший Національний		
09.00 Вісті сільські		
09.10 Погода		
09.15 Анонс		
09.20 Одвічні істини		
09.30 Для тих, хто вдома		
09.45 Ситуація		
09.55 Авторська програма О. Савенка "Четверта влада"		
10.50 Служба розшуку дітей		
11.00 Вісті		
11.10 Погода		
11.15 Для тих, хто вдома		
11.40 Модна лінія		
12.10 Абетка безпеки		
12.25 Вітаю вас...		
12.55 Клуб "Суперкниги"		
13.30 Така мода		
13.55 Для тих, хто вдома		
14.15 Закон є закон		
14.25 Служба розшуку дітей		
14.30 Від сузір'я до сузір'я		
15.00 Вісті		
15.15 Погода		
15.25 Телемагазин.		
15.40 Естрадна прем'єр - ліга		
16.15 Про НАС. Пісні нашої долі		
16.55 Закон є закон		
17.05 Університет культури представляє		
17.15 Погода		
17.25 "Надвечір'я" з Т. Щербатюк		
18.00 "Антракт" з А. Солов'яненко		
18.30 Фаза		
18.50 Вісті. Діловий світ		
19.10 Саме той		
19.30 Закон є закон		
19.35 Наша пісня		
20.35 Погода		
20.40 "Лото Трійка", "Кено"		
20.45 Вечірня казка		
21.00 Вісті		
21.30 Діловий світ		
21.35 Тема дня		
21.45 Світ спорту		
21.55 Ситуація		
22.00 Концертна програма "Пісня буде поміж нас". В. Івасюк /ч. 3/		
22.50 Служба розшуку дітей		
22.55 Анонс		
ТРК "Ера"		
23.00 Підсумки з Юрієм Торопчиновим		
23.25 Або зац		
23.30 Спорт		
23.40 Погода		
23.50 Вірую		
23.55 Темник		
00.30 Ера гумору.		
00.35 Сміхопанорама		
Перший Національний. Нічний канал		
01.18 Анонс		
01.20 Концертна програма "Галерея"		
01.50 Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /5 с./		
03.30 Анонс		

15.50 М/с "Кмітлива Шерон".	09.40 "Сміхопанорама" Є. Петросяна.	
16.15 М/с "Чарівний світ Текса Ейвери".	10.10 Дог-шоу.	
16.25 Т/с "Чи боїшся ти темряви".	11.00 Новини.	
16.55 Т/с "Вайпер".	11.10 Т/с "Клон".	
17.45 Т/с "Відьмак".	12.00 Документальний цикл "Зоряний загін". Фільм 1.	
18.45 Факти. Вечір.	12.40 Поки всі вдома.	
19.10 Каламбур.	13.20 "У пошуках втраченого".	
19.50 Комедія "Матільда".	14.00 Новини.	
21.45 Факти. Підсумок дня.	14.10 "Кумири". О. Глизін.	
22.00 Спорт.	14.40 М/ф.	
22.15 Х/ф "Басейн".	15.00 Т/с "Вбивча сила: Оперативне втручання".	
22.15 Сторінками тележурналу "Плейбой".	16.00 "Велике прання" з А. Малаховим.	
00.00	17.00 Новини.	
"Третя зміна" представляє: Х/ф "Інтрига".	17.20 Т/с "Жінки в коханні".	
00.40 Х/ф "Лангольєри".	18.10 "Хто хоче стати мільйонером?" з М. Галкіним.	
02.30	19.00 Т/с "Зелений коридор	
СТБ	20.00 Клуб "Суперкниги"	
06.55 Прогноз погоди.	20.30 Час.	
07.00 "Рослинне життя".	21.30 "Поле чудес" з Л. Якубовичем.	
07.30 "Вікна-Бізнес".	23.00 Х/ф "Народжена революцією", 1 с.	
07.50 Прогноз погоди.	00.10 Х/ф "Сімнадцять миттєвостей весни", 5 с.	
07.55 Т/с "Пристрасті по-італійськи".	01.30 Кримінальна Росія "Особливості провінційного розшуку", 2 с.	
08.50 "Вікна-Столиця".	02.00 Т/с "Жінки в коханні".	
09.00 "Принцип "Доміно".	02.30 "Велике прання" з А. Малаховим.	
10.20 Х/ф "Золоте теля".	03.30 Д/ф "Обличчя Домогарова" з циклу "Цікаве кіно".	
12.05 Х/ф "Заручниці".	04.20 Дог-шоу.	
14.00 "Вікна-Новини".	05.00 КВН. "Кращі ігри минулих років".	
14.20 Х/ф "Африканська королева"		
16.30 "Вікна-Кримінал".		
16.40 "Принцип "Доміно".		
18.00 "Вікна-Столиця".		
18.10 "Рослинне життя".		
18.40 Х/ф "Іхали в трамваї Ільф і Петров".		
20.00 Х/ф "Падіння".		
22.00 "Вікна-Новини".		
22.20 "Вікна-Спорт".		
22.25 Прогноз погоди.		
23.00 "Подружні зради".		
00.05 Прогноз погоди.		
00.10 Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".		
НОВИЙ КАНАЛ		
06.30 Т/с "Заколотний шлях-2".	07.00 "Доброго ранку, Росія!"	
07.20 М/с "Злюки бобри".	09.15 Т/с "Навіки Джулія". (Аргентина).	
07.50 Т/с "Мої дружина і діти".	10.00 Вісті-Москва.	
08.15 Т/с "Тракер".	10.30 Т/с "Злодійка. Щастя напрокат".	
09.05 Т/с "Неш Бриджес".	11.30 Новини культури.	
09.50 Магазин на дивані	11.50 "Більше, ніж любов". Генерал Скоблін і Надія Плевицька.	
10.00 Х/ф "Секретний фарватер". І	12.30 "Городок". Дайджест.	
11.25 Т/с "Ніна. Розплата за кохання"	13.00 Вісті.	
12.20 Шоу Івонни Найді.	13.10 Вісті-Москва.	
13.20 Х/ф "Усе ще майже людина" І	13.30 "Моя срібна куля. Театр Маяковського".	
15.25 М/с "Нові пригоди мисливців за привидами".	14.15 Т/с "Оперативний псевдонім".	
15.45 М/с "Злюки бобри".	15.00 Вісті-Спорт.	
16.15 Т/с "Заколотний шлях-2".	15.10 "Паризький журнал".	
17.10 Т/с "Баффі - переможниця вампірів".	15.40 Вісті-Москва.	
18.05 Т/с "Тракер".	16.00 Вісті.	
19.00 Репортер. Спорт.	16.10 Х/ф "Дипломати мимоволі".	
19.15 Репортер. Спорт.	17.15 М/ф.	
19.20 Погода.	17.40 Т/с "Прості істини".	
19.25 Ціна любові	18.10 "Історичні хроніки" з Н. Сванідзе. "1905. Граф Вітте".	
20.25 Х/ф "Жорстокі ігри-2"	19.00 Вісті.	
22.15 Кунсткамера.	19.30 Вісті-Москва.	
23.15 Х/ф "Бойова еліта"	19.45 Т/с "Злодійка. Щастя напрокат".	
01.10 Репортер. Спорт.	20.30 Новини культури.	
01.25 Погода.	20.50 "Документальна камера".	
01.35 Зона ночі.	21.30 Драма "Пастка в старому будинку". (Франція).	
02.05 Х/ф "Секретний фарватер".	23.20 "Клуб "Театр + ТВ".	
03.20 Служба розшуку дітей	00.35 "Лінія життя". Е. Радзинський.	
03.25 Т/с "Баффі - переможниця вампірів".	01.30 "Історичні хроніки" з Н. Сванідзе. "1905. Граф Вітте".	
04.10 Кунсткамера.	02.15 Т/с "Навіки Джулія". (Аргентина).	
04.15 Зона ночі	03.00 Вісті.	
05.00 Х/ф "Жорстокі ігри-2"	03.30 Вісті-Москва.	
05.05 Шоу Івонни Найді.	03.45 Т/с "Злодійка. Щастя напрокат".	
06.25 М/с "Гаргулі".	04.30 Драма "Пастка в старому будинку". (Франція).	
07.10	06.20 "Музична колекція".	

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК "Ера"	
06.00 "Доброго ранку, Україно!"	
06.30, 07.00, 08.00 Новини	
06.40, 07.15, 08.10 Погода	
06.50 Смачна сім'я	
07.05 Ера бізнесу	
07.10, 08.05 Спорт	
07.30 Будівельний майданчик	
07.55 Православний календар	
08.20 Україна енергетична	
08.30 М'юзик-бокс	
08.45 Джерело здоров'я	
Перший Національний	
09.00 Вісті сільські	
09.10 Погода	
09.15 Анонс	
09.20 Одвічні істини	
09.30 Для тих, хто вдома	
09.45 Ситуація	
09.55 Зелений коридор	
10.20 Клуб "Суперкниги"	
10.50 Служба розшуку дітей	
11.00 Вісті	
11.10 Погода	
11.20 Для тих, хто вдома	
11.35 Економічний журнал "Перехрестя"	
12.05 Мультфільм	
12.25 Вітаю вас...	
12.55 Абетка безпеки	
13.00 Форсаж	
13.40 Знак Благодаті	
14.00 Для тих, хто вдома	
14.20 Закон є закон	
14.25 Телевізійна служба "Мілісердя"	
14.50 Служба розшуку дітей	
15.00 Вісті	
15.10 Погода	
15.20 Проект ДНК "Святе письмо"	
15.45 Надія	
16.05 Стара колекція "Магія опери"	
16.40 Університет культури представляє	
16.55 Закон є закон	
17.05 Резонанс	
17.25 Погода	
17.30 Право	
17.55 Футбольні діалоги	
18.25 Авторська програма Т. Метерчук "Межа"	
18.50 Вісті. Діловий світ	
19.10 Саме той	
19.35 Закон є закон	
19.45 Концертна програма "Пізнйй вечір в Соренто" /ч. 1/	
20.30 Погода	
20.40 "Лото Трійка", "Кено"	
20.50 Вечірня казка	
21.00 Вісті	
21.30 Діловий світ	
21.35 Тема дня	
21.45 Світ спорту	
21.55 Ситуація	
22.05 Погода	
22.10 Концертна програма "Пізнйй вечір в Соренто" /ч. 2/	
22.55 Анонс	
ТРК "Ера"	
23.00 Підсумки	
23.25 Погода	
23.35 Вірую	
23.40 Ера гумору.	
Сміхопанорама	
Перший Національний. Нічний канал	
01.18 Анонс	
01.20 Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /2 с./	
03.00 Анонс	
ДРУГИЙ КАНАЛ УТ	
Канал "1+1"	
07.00 Інформаційно-розважальна програма "Сніданок з 1+1"	
07.02 ТСН: "Телевізійна Служба Новин"	
07.35 Гаряча лінія. Серіал "Чорний ворон", 33 серія	
08.30 Інформаційно-розважальна програма "Сніданок з 1+1"	
09.05 Тільки прем'єри. Серіал	
10.00 Телемагазин.	

12.45	Т/с "Затока Доусона".	11.10	Т/с "Клон".
12.45	Факти. День.	12.00	"Анекдоти".
13.00	СМС-гра "Візок".	12.30	"Непутні замітки" з Дм. Криловим.
13.10	Т/с "Відьмак".		
14.05	Х/ф "Володарі Всесвіту".	12.40	Поки всі вдома.
15.50	М/с "Кмітлива Шерон".	13.20	"У пошуках втраченого".
16.15	Т/с "Чи боїшся ти темряви".	14.00	Новини.
		14.20	"Найчарівніший і найпривабливіший. Ширвіндту-70!"
16.50	Т/с "Вайпер".		
17.40	Т/с "Відьмак".	15.00	Реклама, анонси.
18.45	Факти. Вечір.	15.00	Т/с "Забійна сила: Слід глухаря".
19.10	Каламбур.	16.00	"Велике прання" з А. Малаховим.
19.55	Х/ф "Фотовитримка".		Новини.
21.45	Факти. Підсумок дня.	17.00	Т/с "Жінки в коханні".
22.00	Спорт.	17.20	"Хто хоче стати мільйонером?" з М. Галкіним.
22.15	Х/ф "Гніздо".		Т/с "Клон".
Гретя	зміна представляє:	19.10	Час.
23.55	Х/ф "Без імені".	20.00	Т/с "Забійна сила: Силевий захист".
01.50	Х/ф "І це все про нього", 2 с. Х/ф "Жінка дня". "Каламбур".	20.30	Х/ф "Тіні зникають опівдні", 2 с.
		21.30	Кремль-9. "Царське полювання".
СТБ		22.30	"Останній герой".
06.55	Прогноз погоди.	23.10	Х/ф "Сімнадцять миттєвостей весни", 2 с.
07.00	"Рослинне життя".	00.10	Кримінальна Росія.
07.30	"Вікна-Бізнес".	01.30	"Прописка на той світ", 1 с.
07.50	Прогноз погоди.		Новини.
07.55	Т/с "Пристрасті по-італійськи".	02.00	Т/с "Жінки в коханні".
08.50	"Вікна-Столиця".	02.05	"Велике прання" з А. Малаховим.
09.00	"Принцип "Доміно".	03.10	Новини.
10.20	Х/ф "12 стільців".	04.00	Е. Радзинський. "Загадки історії". Пер. 9.
11.50	Х/ф "Таємниця "Чорних дроздів".	04.05	КВН. "Кращі ігри минулих років".
14.00	"Вікна-Новини".		
14.25	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".		
15.25	"Вікна-Кримінал".		
15.40	Т/с "Салон краси".		
16.45	"Принцип "Доміно".		
18.05	"Вікна-Столиця".		
18.15	"Рослинне життя".		
18.45	Х/ф "12 стільців".		
20.15	Х/ф "Право на постріл".		
22.00	"Вікна-Новини".		
22.30	"Вікна-Спорт".		
22.35	Прогноз погоди.		
22.40	"Вікна-бізнес".		
23.00	Т/с "Мовчазний свідок".		
00.05	Прогноз погоди.		
00.10	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".		
01.10	"Вікна-Кримінал".		
НОВИЙ КАНАЛ			
Профілактика			
14.00	Мультфільм		
15.00	М/с "Пригоди Дигимонів".		
15.25	М/с "Нові пригоди мисливців за привидами".		
15.45	М/с "Злюки бобри".		
16.10	Т/с "Заколотний шлях2".		
17.10	Т/с "Баффі - переможниця вампірів".		
18.05	Т/с "Тракер".		
19.00	Репортер.		
19.15	Репортер. Спорт.		
19.20	Погода.		
19.30	Т/с "Ніна. Розплата за кохання".		
20.25	Кунсткамера. BEST.		
21.05	Шоу "Вікна" із Дмитром Нагієвим.		
22.05	Х/ф "Зміїне джерело"		
23.50	Репортер		
00.00	Репортер. Спорт.		
00.05	Погода.		
00.15	Т/с "Нікіта".		
01.05	Зона ночі		
01.30	Т/с "Баффі-победительница вампиров".		
02.15	Зона ночі		
02.20	Х/ф "Секретный фарватер".		
03.25	Зона ночі		
03.30	Кунсткамера. BEST.		
04.00	Зона ночі		
04.05	Шоу "Вікна" із Дмитром Нагієвим.		
04.50	Т/с "Нікіта".		
05.30	Шоу Іванни Найді.		
ПЕРШИЙ КАНАЛ.			
ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА.			
07.00	Новини.		
07.10	"Доброго ранку".		
08.00	Новини.		
08.20	"Доброго ранку".		
08.50	Чекай на мене.		
09.40	П. Любимцев в програмі "Подорожі натураліста".		
10.10	"Колесо історії".		
11.00	Новини.		

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК "Ера"	
06.00	"Доброго ранку, Україно!"
Країна он-лайн. Перлина Карпат	
06.30, 07.00, 08.00	Новини
06.40, 07.15, 08.10	Погода
06.50	Смачна сім'я
07.05	Ера бізнесу
07.10, 08.05	Спорт
07.55	Православний календар
08.30	М'юзик-бокс
08.45	Джерело здоров'я
Перший Національний	
09.00	Вісті сільські
09.10	Погода
09.15	Анонс
09.20	Одвічні істини
09.30	Для тих, хто вдома
09.50	Ситуація
10.00	III Міжнародний молодіжний фестиваль мистецтв "Сергіївські зорі"
10.50 Служба розшуку дітей	
11.00	Вісті
11.10	Погода
11.15	Для тих, хто вдома
11.30	Аудієнція
12.05	Хто в дім хазяїн?
12.25	Вітаю вас...
12.50	Абетка безпеки
13.05	"Сільський час" з К. Вороненко
14.00	Клуб "Суперкниги"
14.20	Для тих, хто вдома
14.35	Закон є закон
14.50	Служба розшуку дітей
15.00	Вісті
15.10	Погода
15.20	Подружки
15.55	Крок до зірок
16.30	Університет культури представляє
16.50	Закон є закон
17.00	Народна служба порятунку - 01
17.25	Погода
17.35	Телефон податкової - 007
18.05	Експертиза
18.25	Зелений коридор
18.50	Вісті. Діловий світ
19.10	Саме той
19.30	Закон є закон
19.35	Концертна програма "Зірковий шанс"
20.35	Вечірня казка
20.40	Лотерея "Супер Лото", "Лото Трійка", "Кено"
20.50 Мегалот	
21.00	Вісті
21.30	Діловий світ
21.35	Тема дня
21.45	Світ спорту
21.55	Ситуація
22.05	Погода
22.15	Концертна програма "Галерея"
22.45	Настільний теніс України
22.55	Анонс
ТРК "Ера"	
23.00	Підсумки
23.25	Погода
23.35	Вірую
23.40	Ера гумору . Навколо сміху
Перший Національний. Нічний канал	
01.18	Анонс
01.20	Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /3 с./
Анонс	
03.00	

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

Канал "1+1"	
07.00	Інформаційно-розважальна програма "Сніданок з 1+1"
07.02	ТСН: "Телевізійна Служба Новин"
07.35	Гаряча лінія. Серіал "Чорний ворон", 31 серія
08.30	Інформаційно-розважальна програма "Сніданок з 1+1"
09.05	Тільки прем'єри. Серіал "Земля кохання, земля надії", 117 серія
УТ-2	
10.00	Телемагазин.
10.10	"Співає Оксана Пекун". Солний концерт в Національному палаці "Україна". Част. 2
10.55	Торговий ряд.

Український телеканал "Культура"	
11.00	"Незнайомець із вічності". Фільм-лауреат. "Буковинська ікона". "Зодчий". Телеальманах.
Канал "1+1"	
16.00	"Програма "ХА-2". Маленькі комедії"
16.20	Тільки прем'єри. Серіал "Дорога Маша Березина", 12 серія
17.20	Серіал "Таємниці слідства - 2", 2 серія
18.25	Гаряча лінія. Серіал "Чорний ворон", 32 серія
19.30	ТСН: "Телевізійна Служба Новин"
20.00	"ТСН. Проспорт"
20.05	"ТСН. Погода"
20.10	Тільки прем'єри. Серіал "Дорога Маша Березина", 13 серія
21.10	Гаряча лінія. Серіал "Менти" 5 серія
22.15	Справжнє чоловіче кіно: фантастичний бойовик "Вони"
00.05	ТСН: "Телевізійна Служба Новин"
00.25	"Служба Розшуку Дітей"
00.30	Нічний кінозал представляє: трилер "Захист"
ІНТЕР	
06.00	Погода.
06.05	"Я все про вас знаю".
06.55	М/ф.
07.20	"Камера сміху".
08.00	Новини.
08.10	Інтреспорт.
08.15	Народна платформа.
08.20	Т/с "П'ятий янгол".
09.30	Кулінарне шоу "Містер Кук"
10.10	М/с "Нові пригоди дівчинки з океану"
10.40	М/с "Усі собаки потрапляють до раю".
11.10	"Страда советов"
12.05	Т/с "Жінка з ароматом кави".
13.05	"Містер Бін".
13.45	"Ералаш".
14.05	Д/с "ВВС". "Справжнє диكة шоу".
14.40	"Азартні ігри у владу, або Політична історія України".
15.15	"Діюві особи".
15.45	Т/с "Агенство НЛС 2".
16.50	Народна платформа.
16.55	Т/с "Кріт".
18.00	Т/с "Пригорни мене".
18.55	Т/с "П'ятий янгол".
20.00	"Подорожчів".
20.25	Інтерспорт.
20.30	Погода.
20.35	Т/с "Медовий місяць".
21.45	Т/с "Удар Лотоса 3".
23.00	"Азартні ігри у владу, або Політична історія України".
23.35	Т/с "Стилет".
00.35	Телевізійна служба розшуку дітей.
00.40	Перша експедиція".
01.50	Т/с "Недоторкани".
02.35	Т/с "Мертва зона". (3 категорія).
03.15	Погода.
03.25	Т/с "Висоти".
04.10	Т/с "Медовий місяць".
05.00	Т/с "Удар Лотоса 3".
ICTV	
05.15	Х/ф "І це все про нього", 2 с.
06.35	Служба розшуку дітей.
06.40	300 сек/год.
06.45	Т/с "Досьє детектива Редфорда"
07.45	Факти. Ранок.
07.50	Ділові факти.
07.55	Спорт.
08.05	300 сек/год.
08.10	Каламбур.
08.45	Факти. Ранок.
08.55	Спорт.
09.05	Т/с "Пляж. Рятувальники Малибу".
10.00	Т/с "Вайпер".
10.55	Ток-шоу "Дівочі сльози".
11.50	Т/с "Затока Доусона".
12.45	Факти. День.
13.00	СМС-гра "Візок".
13.10	Т/с "Відьмак".
14.05	Х/ф "Фотовитримка".
15.55	М/с "Кмітлива Шерон".
16.15	М/с "Чарівний світ Текса Ейвері".

16.25	Т/с "Чи боїшся ти темряви".
16.55	Т/с "Вайпер".
17.45	Т/с "Відьмак".
18.45	Факти. Вечір.
19.10	Каламбур.
19.55	Х/ф "Монашки у бігах".
21.45	Факти. Підсумок дня.
22.00	Спорт.
22.15	Х/ф "Без імені".
22.25	зміна, представляє:
00.10	Х/ф "Нічний мисливець".
02.00	Х/ф "І це все про нього", 3 с.
03.15	Х/ф "Здрастуйте, я ваша тьотя!". "Каламбур".
СТБ	
06.55	Прогноз погоди.
07.00	"Рослинне життя".
07.30	"Вікна-бізнес".
07.50	Прогноз погоди.
07.55	Т/с "Пристрасті по-італійськи".
08.50	"Вікна-Столиця".
09.00	"Принцип "Доміно".
10.15	Х/ф "12 стилів".
11.45	"Божевільне ТБ".
13.35	"Вікна-Новини".
14.00	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".
14.25	"Вікна-Кримінал".
15.25	Т/с "Салон краси".
15.35	Т/с "Принцип "Доміно".
16.35	"Вікна-Столиця".
17.55	"Рослинне життя".
18.05	Х/ф "Золоте теля".
18.35	Х/ф "Таємниця вілли Грета".
22.00	"Вікна-Новини".
22.30	"Вікна-Спорт".
22.35	Прогноз погоди.
22.40	"Вікна-бізнес".
23.00	Т/с "Мовчазний свідок".
00.05	Прогноз погоди.
00.10	Д/с "Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття".
01.10	"Вікна-Кримінал".
НОВИЙ КАНАЛ	
06.30	Т/с "Заколотний шлях-2".
07.20	М/с "Злюки бобри".
07.50	Т/с "Мої дружина і діти".
08.15	Т/с "Тракер".
09.05	Т/с "Неш Бріджес".
09.50	Магазин на дивані
10.00	Х/ф "Секретний фарватер".
11.20	Т/с "Ніна. Розплата за кохання".
12.15	Шоу Іванни Найди.
13.15	Х/ф "Майже людина".
15.05	М/с "Пригоди Дигимонів".
15.30	М/с "Нові пригоди мисливців за привидами".
15.50	М/с "Злюки бобри".
16.15	Т/с "Заколотний шлях-2".
17.10	Т/с "Баффі - переможниця вампірів".
18.05	Т/с "Тракер".
19.00	Репортер.
19.15	Репортер. Спорт.
19.20	Погода.
19.30	Т/с "Ніна. Розплата за кохання" -7с.
20.25	Кунсткамера. BEST.
21.05	Шоу "Вікна" із Дмитром Нагієвим.
22.05	Х/ф "Упир" II
23.35	Репортер.
23.45	Репортер. Спорт.
23.50	Погода.
00.00	Служба розшуку дітей
00.05	Т/с "Нікіта".
00.55	Зона ночі
01.25	Т/с "Баффі - переможниця вампірів".
02.05	Зона ночі
02.10	Х/ф "Секретний фарватер".
03.15	Зона ночі
03.20	Кунсткамера. BEST.
03.50	Зона ночі
03.55	Шоу "Вікна" із Дмитром Нагієвим.
04.40	Т/с "Нікіта".
05.20	Шоу Іванни Найди.
ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА.	
07.00	Новини.
07.10	"Доброго ранку".
07.10	Новини.
08.00	"Доброго ранку".
08.20	"Людина і закон".
08.50	з О. Пімановим.

09.30	"У світі тварин" з М. Дроздовим.
10.10	Т/с "Вайпер".
11.00	Новини.
11.10	Т/с "Клон".
12.00	"Повернення додому. Володимир Пресняков-старший. Єкатеринбург".
12.50	Поки всі вдома.
13.20	"У пошуках втраченого".
14.00	Новини.
14.20	"Великі батьки".
15.00	А. Громико.
16.00	Т/с "Убивча сила: Тактика ближнього бою".
17.00	"Велике прання" з А. Малаховим.
17.20	Новини.
18.10	Т/с "Жінки в коханні".
19.10	Для тих, хто вдома
20.00	Оперативне втручання".
20.30	Х/ф "Тіні зникають опівдні", 3 с.
21.30	Таємниці століття.
22.30	"Титанік". Російська версія".
23.10	"Останній герой".
00.10	Х/ф "Сімнадцять миттєвостей весни", 3 с.
01.30	Кримінальна Росія.
02.00	"Прописка на той світ", 2 с.
02.05	Новини.
03.10	Т/с "Жінки в коханні".
04.00	"Велике прання" з А. Малаховим.
04.05	Новини.
05.20	Е. Радзинський. "Загадки історії". Пер. 10.
РТР-Планета	
07.00	"Доброго ранку, Росія!"
09.15	Т/с "Навіки Джулія". (Аргентина).
10.00	Вісті.
10.30	Вісті-Москва.
10.45	Т/с "Злодійка. Щастя напрокат".
11.30	Новини культури.
11.50	"Романтика романсу".
12.30	"Збірна Росії".
13.00	Вісті.
13.10	Вісті-Москва.
13.30	Світ спорту
21.45	Ситуація
22.05	Погода
22.10	Авторська програма О. Савенка "Четверта влада"
22.55	Анонс
ТРК "Ера"	
23.00	Підсумки
23.25	Погода
23.35	Вірую
23.40	В гостях у Д.Гордона. Беніамін Смахов
00.45	Ера гумору. Сміхопанорама
Перший Національний. Нічний канал	
01.18	Анонс
01.20	Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /4 с./
Анонс	
03.00	

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

ТРК "Ера"	
06.00	"Доброго ранку, Україно!"
06.30, 07.00, 08.00	Новини
06.40, 07.15, 08.10	Погода
06.50	Смачна сім'я
07.05	Ера бізнесу
07.10, 08.05	Спорт
07.55	Православний календар
08.30	М'юзик-бокс
08.45	Джерело здоров'я
Перший Національний	
09.00	Вісті сільські
09.10	Погода
09.15	Анонс
09.20	Одвічні істини
09.30	Для тих, хто вдома
09.45	Ситуація
09.55	Клуб "Суперкниги"
10.20	Авторська програма Т. Метерчук "Межа"
10.50	Служба розшуку дітей
11.00	Погода
11.10	Погода
11.20	Для тих, хто вдома
11.50	Мультфільм
12.25	Вітаю вас...
12.55	Абетка безпеки
13.10	Телефортуна
13.50	"Класик - прем'єр" з Т. Міленіною
14.20	Для тих, хто вдома
14.35	Закон є закон
14.50	Служба розшуку дітей
15.00	Вісті
15.15	Погода
15.25	Подорож у дитинство
16.00	З днем народження, Артек!
16.25	Університет культури представляє
16.40	Закон є закон
16.50	Гармонія душі
17.10	Грані пізнання
17.35	Погода
17.45	Авторська програма Л. Лисенко "Не все так погано..."
18.20	Енергетичне поле
18.50	Вісті. Діловий світ
19.10	Саме той
19.35	Закон є закон
19.45	Концертна програма "Пісня буде поміж нас".
20.40	В. Івасюк /ч. 2/.
20.45	"Лото Трійка", "Кено"
20.45	Вечірня казка
21.00	Вісті
21.30	Діловий світ
21.35	Тема дня
21.45	Світ спорту
21.55	Ситуація
22.05	Погода
22.10	Авторська програма О. Савенка "Четверта влада"
22.55	Анонс
ТРК "Ера"	
23.00	Підсумки
23.25	Погода
23.35	Вірую
23.40	В гостях у Д.Гордона. Беніамін Смахов
00.45	Ера гумору. Сміхопанорама
Перший Національний. Нічний канал	
01.18	Анонс
01.20	Телесеріал "Родина Кордье. Опер та слідчий" /4 с./
Анонс	
03.00	

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

Канал "1+1"	
07.00	Інформаційно-розважальна програма "Сніданок з 1+1"
07.02	ТСН: "Телевізійна Служба Новин"
07.35	Гаряча лінія. Серіал "Чорний ворон", 32 серія
08.30	Інформаційно-розважальна програма "Сніданок з 1+1"
09.05	Тільки прем'єри. Серіал "Земля кохання, земля надії", 118 серія
УТ-2	
10.00	Телемагазин.
10.10	Мультфільм на замовлення
10.40	Телемагазин.
10.50	Торговий ряд

Український телеканал "Культура"	
11.00	"Любий баламут" на сцені Київського театру ім. Л.Українки
11.30	Літературна Одеса. Кіно і театр.
11.50	Мелодії Маріїнського палацу.
Канал "1+1"	
16.00	"Програма "ХА-2". Маленькі комедії"
16.20	Тільки прем'єри. Серіал "Дорога Маша Березина", 13 серія
17.20	Серіал "Таємниці слідства - 2", 3 серія
18.25	Гаряча лінія. Серіал "Чорний ворон", 33 серія
19.30	ТСН: "Телевізійна Служба Новин"
20.00	"ТСН. Проспорт"
20.10	"ТСН. Погода"
20.15	Тільки прем'єри. Серіал "Дорога Маша Березина", 14 серія
21.15	Гаряча лінія. Серіал "Менти" 6 серія
22.20	Справжнє чоловіче кіно: Джефф Бріджес та Кім Бейсінгер у комедійному трилері "Наділ"
00.05	ТСН: "Телевізійна Служба Новин"
00.30	"Служба Розшуку Дітей"
00.30	Нічний кінозал представляє: фантастичний фільм "Полонений майбутнього"
ІНТЕР	
06.00	Погода.
06.05	"Я все про вас знаю".
06.55	М/ф.
07.15	"Джентльмен-шоу" та зірки гумору".
08.00	Новини.
08.10	Інтреспорт.
08.15	Народна платформа.
08.20	Т/с "П'ятий янгол".
09.30	"Все для тебе".
10.15	М/с "Нові пригоди дівчинки з океану".
10.45	М/с "Усі собаки потрапля

Адам Голуб, Георгій Лебеденко — символи незламності духу. Для німців?

У Франкфурті-на-Майні на площі, названій іменами двох українців — Адама Голуба з Дніпропетровська та киянина Георгія Лебеденка, встановлено пам'ятну стелу, що розповідає про трагедію, котра сталася тут майже 60 років тому. Було багато квітів і промов про незламність людського духу та страшні часи нацизму. Про те, що маємо пам'ятати про них, щоб не повторилися. Але щоб ці слова прозвучали, мало минути майже 60 років! І то лише тому, що серед сотень тисяч людей знайшлося хоч небагато, але по-справжньому небайдужих.

Спочатку це були члени неурядової організації, котрі, незважаючи на неприємну для тутешніх мешканців тему, розбурхали громадську думку. Вони розповіли в газетах про двох примусових робітників — дев'ятнадцятирічного Адама Голуба та двадцятидворічного Георгія Лебеденка, що на світанку 14 березня 1945 року втекли з концтабору «Катцбах», але вже за кілька годин їх стратили есесівці. Георгія застрелили відразу. Адам заховався у підвалі одного з будинків, але його господиня викликала поліцію. На очах у тутешніх мешканців есесівці катували хлопця. Натовп реготав, коли після зливи ударів він не міг підвестися з бруківки. Кати били його доти, поки не стомилися.

А потім один з них застрелив Адама.

Добитися покаяння громадським активістам удалося лише після перемоги соціал-демократів і «зелених» на виборах 1998 року, котрі ініціювали виплату компенсацій колишнім оstarбайтерам. Чотири роки тому невелику площу, поблизу якої закатовано двох українців, назвали їхніми іменами.

Та знайшлася ще одна небайдужа людина — іммігрантка з Росії Зоя Райх, що мешкає у Франкфурті-на-Майні. Вона звернула увагу на незвичну для тутешніх місць назву площі. «Я подумала тоді, — розповідала пані Зоя, — це ж наші люди! Судячи з прізвищ, з України. Мають, їхні родичі дума-

ють, що вони пропали безвісти».

Зоя Райх не полінувалася подзвонити в Берлін — до Посольства України в Німеччині, де їй повідомили, що у Франкфурті є власний кореспондент «Голосу України». В одному з випусків («ГУ», 9 травня 2003 року) була надрукована кореспонденція «Чи ви, хлопці, будете?», яка розповідала про загибель юнаків. Її в «Голосі України» прочитала ще одна небайдужа людина — Генеральний консул України у Франкфурті-на-Майні Юрій Ярмілко.

Він розпочав переговори з представниками міської влади про увічнення пам'яті наших земляків, встановивши на площі пам'ятну стелу. Але виникла проблема: досі вважалося, що Адам Голуб і Георгій Лебеденко були... поляками. Це тому, що в концтаборі «Катцбах» нацисти утримували переважно учасників варшавського повстання. Як потрапили туди українці — невідомо. Тому Юрій Анатолійович Ярмілко попросив німецьких партнерів роз-

шукати на них архівні дані. З'ясувалося, що Адама Голуба, ім'я батька якого було Максим, а матері — Федора, німці пригнали до Франкфурта-на-Майні з Дніпропетровська, де він мешкав на вулиці Дельницькій, 54. Георгія Лебеденка — по батькові Андрійович, привезли з Києва, де він мешкав на вулиці Сінній, 135. Розв'язали також проблему фінансування проекту. Витрати поділили порівну: одну частину вніс магістрат міста, другу — український національний фонд «Взаєморозуміння і примирення». Ця робота тривала понад рік.

Під час урочистого відкриття стели я розмовляла з багатьма людьми, котрі казали, що два українці для них є символом незламності духу, прагнення до свободи. І немає значення, загинули вони в бою чи ось так. Юнаки, імовірно, могли б залишитися живими, якби дотерпіли, дочекалися визволення: висадка союзників у Нормандії була вже за місяць, а радянські війська нестримно наступали зі сходу.

Але ті, хто дочекався, кажуть, що серед в'язнів «Катцбаху» поповзли чутки про знищення усіх. Пізніше нацисти погнали їх — 1600 осіб — етапом до Бухенвальда. Дорогою загинув кожен третій...

Адам Голуб і Георгій Лебеденко зробили власний вибір — утікати. Хоч за всією логікою тодішньої ситуації, вони були приречені. Але коли тобі 19 років, надворі весна і будь-що хочеться жити, то шукатимеш логіки? Що підштовхнуло їх до втечі — відчай чи надія? Тепер про це вже не дізнатися. У Німеччині про силу їхнього духу, очевидно, розповідатимуть на уроках у школі. Чи батьки, гуляючи зі своїми дітьми у скверіку, неподалік від площі...

А що Україна? Як вшанувала вона своїх замордованих нацистами синів? Заплатила гроші, щоб на чужині вони стали символом. Бо куди простіше зробити ще одну ікону, щоб час від часу приносити до неї офіційні квіти. Чи так важко було розшукати родичів цих хлопців, котрі навіть не здогадуються, яка до-

ля їм випала, і котрі мали б стати найпочеснішими гостями на урочистостях? Адже відомі навіть адреси, звідки вони були вивезені до Німеччини. Щоправда, родичів намагалися шукати німці — члени франкфуртської громадської організації «Ініціатива проти забуття», але надто вже багато для неї проблем — мовних, фінансових та інших.

...На центральному кладовищі Франкфурта-на-Майні є велика братська могила, де знайшли спокій в'язні концтабору «Катцбах». Тут після ексекції есесівці, котрі над усе цінували порядок, поховали і наших хлопців. На двох з кількох сотень кам'яних плит викарбувані імена: Адам Голуб, Георгій Лебеденко. Кілька разів на рік сюди з Польщі приїжджають колишні в'язні «Катцбаху» — учасники варшавського повстання, котрі вижили в ті страшні часи. Щоб згадати побратимів, покласти квіти. Тож і наші не забудуть...

Валентина ПИСАНЬСКА.
Франкфурт-на-Майні.

ЧУТКИ

Каддафі купить англійців...

Слідом за губернатором Чукотки, єгипетським магнатом Мухаммедом Аль-Файеді, і, можливо, таїландським прем'єром, лівійський лідер Муамар Каддафі може поповнити і без того різношерстий список власників англійських футбольних клубів.

Як пише «Гардіан», заснована урядом Джамахирії Лівійська арабська інвестиційна компанія ЛА-ФІКО два роки тому придбала п'ять з половиною відсотків акцій одного з головних італійських футбольних клубів — туринського «Ювентуса». Тепер Каддафі має намір придбати один з клубів англійської Прем'єр-ліги. За повідомленням газети, лівійський лідер накинув оком на команду «Кристал Пелес», що завоювала недавно путівку у вищу лігу. Утім, поки що жодних офіційних пропозицій на цей рахунок не надходило...

Футболом у родині Каддафі не захоплюється хіба що Аіша (**на знімку**). Донька лівійського лідерау свої неповні тридцять років є професором права і входить до групи адвокатів, які захищають Саддама Хусейна.

Фото АП.

Таксі для принца

Днями принц Чарльз, спадкоємець британського престолу, вперше у своєму житті проїхався на знаменитому лондонському «чорному кебі», після чого зустрівся зі столичними таксистами. Джон Шин, таксист із 30-річним стажем, відвіз принца на Ганноверсквер, де у спадкоємця було заплановане чаювання. Потім Шин та інші таксисти побували в резиденції принца в Кларенс-хаус. Там їм подякували за відмінну службу місту. Прес-секретар принца Чарльза заявив, що той хотів віддати таксистам належне за те, що вони пропонують пасажирам безпечну, надійну послугу.

Браво, Італіє!

З 8 по 11 вересня у центрі «Київ-експонлаза» відбудеться виставка «Браво, Італіє», організована Інститутом зовнішньої торгівлі цієї країни та італійським Союзом торгово-промислових палат.

Більш як 100 виробників представлять в українській столиці харчові продукти, меблі, одяг, косметику, товари для дому та відпочинку. В рамках виставки організатори мають намір ознайомити відвідувачів не тільки з «італійською вітриною», а й з італійським способом життя. А створювати відповідний настрій будуть музика та... італійська кухня.

За словами Карло Сангаллі, президента Союзу торгово-промислових палат і Торгово-промислової палати Мілана, Київ викликає великий інтерес представників малого та середнього бізнесу Італії. Ця країна посідає третє місце серед імпортерів нашої продукції та п'яте як експортер. За даними Держкомстату України, взаємний товарообіг протягом минулого року зріс на 48 відсотків і сягнув 1 млрд. 913,6 млн. доларів. У цьому товарообміні беруть участь більш як 1600 італійських підприємств.

Фото АП.

Незнання законів не звільняє від клопоту

NOTA BENE!

Для багатьох співвітчизників цього літа закордонна подорож почалася з... уроку права. Прикордонникам доводилося роз'яснювати їм нові правила виїзду з країни. Найчастіше тим, хто подорожує з дітьми.

Річ у тім, що 1 січня 2004 року набув чинності новий Цивільний кодекс України. У його 313-й статті вперше було чітко визначено, що фізична особа, яка не досягла 16 років, має право виїжджати за межі України лише за згодою батьків (усиновлювачів), піклувальників та в їхньому супроводі. Або в супроводі осіб, які уповноважені ними. Самостійно вирушати за кордон можна починаючи з шістнадцяти.

Як повідомили у відділі з питань взаємодії зі ЗМІ Державної прикордонної служби, щоб перетнути український кордон, неповнолітні повинні мати проїзний документ дити-

ни (з п'яти років) або бути записані в закордонний паспорт батьків. Раніше до найближчих сусідів — Молдови та Білорусі — діти могли подорожувати за звичайним свідоцтвом про народження. Нині вимоги змінилися: з 1 січня 2003 року відносно Білорусі і з 1 січня 2004 року щодо Молдови. До речі, з 1 січня наступного року такий порядок виїзду планують запровадити і на кордоні з РФ.

Якщо туристові від 5 до 18 років, у паспорті матері чи батька обов'язково має бути його фотографія. Такі вимоги передбачені Правилами оформлення і видачі паспортів громадянина Ук-

раїни для виїзду за кордон і проїзних документів дитини, їх тимчасового затримання та вилучення, затвердженими постановою Кабміну від 24 березня 2004 року, та спільним з МВС України наказом від 25 листопада 2003 року «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між МВС України та Державною прикордонною службою України з питань приймання-передавання та повернення дітей у країни постійного проживання».

Якщо малюк подорожує лише з матір'ю, для виїзду необхідно мати нотаріально завірений дозвіл батька. І навпаки. Це правило залишається в силі навіть тоді, коли батьки розлучені. Якщо ж дитина подорожує з третьою особою, вона повинна мати нотаріально завіреним дозволи обох батьків. Як роз'яснили у Державній прикордонній

службі України, усі ці зміни спрямовані на запобігання торгівлі дітьми та їх незаконному вивезенню з країни.

Мета благородна, проте нововведення додали клопоту і митникам, і батькам. Особливо якщо сім'я подорожує не в повному складі. Трапляється, що батько чи мати відмовляються дати дозвіл на поїздку, і тоді проблему, згідно із законом, доводиться вирішувати в суді.

З огляду на пік сезону відпусток та завантаженість вітчизняної феміди, згаданий дозвіл мама чи тато можуть «вибавити» довгенько. Особливо, якщо тато проживає в іншій країні. Але прикордонники все-таки радять подбати про формальності, щоб потім не довелося повертатися додому ще на початку подорожі.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Василь Брус:

«МЕНІ ВЛАДИ ВИСТАЧАЄ»

ЗНАЙОМСТВО ЗБЛИЗЬКА

Журналісти не часто мають змогу поставити запитання голові Івано-Франківської обласної ради **Василеві БРУСУ** (на знімку). Зазвичай після прес-конференцій голови облдержадміністрації Михайла Вишиванюка їх у них не залишається. «Ми ділимо не владу, а роботу», — люблять повторювати обидва керівники. Цією ж фразою, що вже стала афоризмом серед місцевих чиновників, пояснюють успіхи регіону. Але не ділити владу аж ніяк не означає бути на одне лице. Сьогодні ми спробуємо виокремити з цієї зв'язки Василя Бруса. Підстав для цього більш ніж достатньо. Івано-Франківщина виглядає нині досить пристойно навіть на тлі потужних областей. Василь Брус нещодавно успішно вітнував перед депутатами за два роки свого головування. До того ж у нього незабаром ювілей — 50 років.

районі, де працював більше десяти років, спілкувався з різними керівниками і чив їх і себе, що свої амбіції треба ховати, бо за нами люди. Нерозв'язаних питань дуже багато. Коли виставлятимемо свої амбіції, до чого це приведе? У мене правило: людина не повинна вийти з мого кабінету ображена і шукати справедливості вище. Бо хіба треба великого розуму — відправити делегацію в область і хай там з нею морочаться?

— Здається, не всі сповідують це правило, інакше б у вашій приймальні було порожньо. Сам факт, що люди приїжджають зі своїми проблемами в область, — це для вас характеристика районних керівників?

— Безперечно. Я ж був на їхньому місці. Раз людина приїхала в область, отже, в районі щось не допрацювали, не те їй сказали або ж просто не прийняли.

— Пане Василю, ви працювали у різних структурах влади. Що, на вашу думку, важче — приймати рішення чи їх виконувати?

— Залежно, яке рішення. Пригадую, в Богородчанському районі ми дуже хотіли створити спільне підприємство. Був початок 90-х. Почали співпрацю з однією польською фірмою і два роки її штурмували, щоб вона на це погодилась. За цей час мене двічі переобирали головою. І поляк мені каже: «У вас вибори за виборами. А як тебе наступного разу не оберуть? Що станеться з нашими інвестиціями?» Я так мріяв про це підприємство, що з відчаю сказав: «Мене обиратимуть завжди». Поляки засміялися, але повірили, привезли потужні інвестиції і ми те підприємство створили. Кажу це для того, що треба думати, як себе виставляємо перед світом.

Мені неважко вибачитись. Гонору в мене немає

— Сказані вами слова «мене обиратимуть завжди» якимсь дивним чином спрадилися у житті. В чому розгадка?

— Моє життєве кредо — робити людям добро. Знаю, що це звучить дуже пафосно, але суть, думаю, саме в цьому. Де б не працював, кажу собі: «Будь Василем, просто Василем». Так вчили мене мама і покійний тато. Батьки у мене прості: тато все життя фірманів, а мама працювала у ланці. Від цієї їхньої настанови я не відійду. Працювати нині непростро. Але якщо людина чогось не розуміє, схильний брати це на свій рахунок: отже, ядесь недопрацював. Я чи інший. Становлення моє пройшло у Бо-

городчанах. Це були ті роки, коли зарплату видавали горілкою, крупкою, мукою, бо грошей не вистачало. За день, бувало, через мій кабінет проходило 300 людей. Прийом починав о 10-й годині і вів до переможного кінця. Всякого начувся і надивився. Ділю людям по 15 гривень і чую, як вони говорять: «Буде дитині на два дні харчів купити». Або прийде жінка, розплачеться, а ти їй нічим допомогти не можеш. А вона дивиться на тебе, все розуміє і каже: «Дякую за те, що ви мене вислухали». Постійно кажу і підлеглим, і собі: «Нам важко, а їм не легше. Тому будьмо насамперед не керівниками, а просто людьми. Бо нині ми сидимо в цих кріслах, а як завтра Бог поверне нами чи нашим здоров'ям, невідомо».

Цю роботу голови поділили так.

— Ми говорили про владу. А чи маєте ви владу над своїм характером?

— Інколи хотілося б бути стриманішим, особливо на сесіях. Бо часом, коли перечиту стенограму, де фіксується кожне слово, починаю себе картати: навіщо зірвався?.. Але ж виводять! Є такі, що спеціально тебе накручують. Та все одно не мав би переступати через якийсь бар'єр.

— У влади і преси зазвичай непрості стосунки. А як виглядає ваше спілкування зі ЗМІ?

— Я ніколи не казав, що газети писати. І ніколи не замовляв якихось статей. Тільки завжди закликаю журналістів: пишіть правду! Як чогось не знаєте, запитайте. Я розмовляю з журналістами широким, відкрито, без брехні і фальші і хочу, щоб вони адекватно реагували на мою щирість.

— Що ще викликає у вас таку гостру реакцію?

— Дуже не люблю фальші. Жодної. Бувало, сидиш на нараді і відчуваш, як тобі брехню в очі женуть. І розумієш: фарисействують тільки тому, що ти зараз у цьому кріслі.

Стрічки новобудов Василь Брус і голова ОДА Михайло Вишиванюк перерізають разом.

Я теж людина команди

— Сьогодні в Україні нараховується майже сто партій. Яка з них вам за духом найближча?

— Моя душа лежить до хліба, до землі, бо пам'ятаю людей, з якими ріс, збирав урожай, мерз на полі, і вважаю, що вони заслуговують кращої долі. Цих простих людей треба організувати, бо вони не розуміють, що їм треба захищати свої права, відстоювати свої інтереси. Зробити це може партія. Я сподіваюсь, що нею стане реформована Народна аграрна партія. Тож вибір свій в принципі уже зробив. Але вважаю, що повне право на життя має і позиція підтримки тією чи іншою партією будь-кого, хто робить конкретні корисні справи. Бо про людину найперше мають говорити вони, а не слова.

— Свого часу голова облдержадміністрації сказав, що він людина команди і команда ця — президентська. А до якої команди належите ви?

— Я теж людина команди. І завжди намагаюсь вести командну гру. Вести так, як вимагає закон, як велить совість. Бо один у полі не воїн. Ніколи не був і не буде. Мета у нас одна — розвивати, розбудовувати, стабілізувати. І, повірте, в команді легко працювати. Чому області

вдалося за п'ять з половиною років 73 школи побудувати? Та й всю економіку перевернути з голови на ноги? У 1997 році, коли прийшов головою ОДА Михайло Вишиванюк, обсяги промислового виробництва були провалені на 38,5 відсотка. Цілковитий провал був і з товарами народного споживання. Область посідала передостаннє місце. Це на всіх нарадах починали з нас і нами приймали рішення. Та ось в області сформовано добру команду і щороку промисловість в середньому тепер додає 25 відсотків. Мені приємно, що і я до цього причетний. За минулий рік Прикарпаття з 35 соціально-економічних, фінансових показників зайняло четверте місце. За підсумками п'яти місяців цього року — п'яте. Це ще раз підтверджує: якщо є співпраця, є команда — є і результат.

— Але часто можна почути, що ці успіхи існують ніби самі по собі, а в повсякденному житті вони мало відчутні. Як ви думаєте, в чому тут річ?

— Життя стає кращим, хоч би хто що казав. Але біда, що ми любимо накручувати один одно-

го. Та й є багато партій, які вміють згущувати фарби. Тож хочу, щоб люди повірили: завтра життя буде кращим. Завтра — у прямому розумінні слова. Але за однієї умови: якщо будемо не тільки агітувати, а й дружно працювати. Бо само по собі нічого з неба не впаде.

— Василю Хомичу, і кілька особистих запитань. Ви родом з Вінниччини. Чи зразу вас прийняло Прикарпаття, а ви його?

— На Івано-Франківщині я уже більш як 28 років. Тут народилися мої діти. Як приїжджаємо додому на Вінниччину, то моя мама онуків пестить: «Ви мої западенці маленькі...» На Прикарпаття я потрапив за направленням після закінчення сільськогосподарського технікуму. Працював інженером у Галицькій райсільгосптехніці. Жив у гуртожитку, а потім у сім'ї, де було шестеро дітей, а я став сьомим. Ставилися до мене у цій родині як до рідного. Втім, ми і нині як рідні. Сільгосптехнікою тоді керував надзвичайно порядний, жорсткий і вимогливий чоловік Іван Андрійович Лутаненко. Працював він зранку до ночі — і ми з ним. У цьому колективі я ріс, мужнів, виховувався. Ті люди і нині називають мене просто Василем. Ніколи ні від них, ні від інших я не чув жодного образливого слова. Завжди буду вдячний їм за людяність і життєву науку.

— Цього року ви відзначите своє 50-річчя. Про ювілеї з іронією кажуть, що на них все неправда, крім віку. А у вас є якісь застереження до свого ювілею?

— 50 років — це солідна вік в житті, певний підсумок. Звичайно, що без віншувань, побажань і тостів не обійдеться. Але я дуже хотів би, щоб вони були без фальші, від душі.

— Яким подарунком вас можна здивувати?

— Одного разу журналісти були у нашому селі, зайшли до моєї мами і почали її про мене розпитувати. Мама не знала, що її записують на диктофон, і охоче розповідала, як я у дитинстві випасав худобу свою і сусідську, як у грозу зняв з себе сорочечку і накрив гусенят, щоб не змогли, а сам простудився і захворів, як ходив маленьким у платтячку, зшитому її руками, бо іншого одягу не було... Коли мама помітила, що її записують, розхвилювалась: син — начальник, солідний чоловік, а вона про нього такого наговорила! Пізніше журналісти подарували мені цю касету. Коли її прокручую і чую рідний мамин голос, відчуваю, як мені теплішає на душі і перехоплює подих...

Інтерв'ю взяла
Дарина НАЗАРЧУК.

Лише курортне місто може спати спокійно

А також сміливо пити воду, не смітити і не боятися бродячих собак

САМОВРЯДУВАННЯ

Вїзд до Щурового перепиняють шлагбаум і двоє охоронців. Це — останній, хоча і слабенський кордон між природою і цивілізацією. Сюди, до популярної зони відпочинку, сьогодні націлено потік людей з усіх куточків області. Сказати, що така популярність викликає у місцевої влади нестримне захоплення, було б перебільшенням. Адже кількість «диких» відпочиваючих не позначається на прибутках місцевого бюджету, а навпаки, потребує додаткових витрат. Красний Лиман — місто особливе: земельний фонд міської ради становить 121 тисячу гектарів. Із них понад 40 тисяч — орні землі, 35 тисяч — ліс. Попри «сільську» специфіку, місто по праву вважається північними воротами Донбасу завдяки розташованій тут Краснолиманській дирекції залізничних перевезень, одній із найбільших на Донецькій залізниці. До того ж це одне із небагатьох місць на Донеччині, де, за даними санітарних служб, чистота повітря не викликає занепокоєності. Тисячі мешканців загазованих міст улітку прагнуть потрапити сюди, до хвойних і дубових лісів, до блакитних озер і чистого берега Сіверського Дінця. Однак місцева влада, депутатський корпус Красного Лимана говорять про великі екологічні проблеми, які переживає місто. Чи не парадокс? Щоб розібратися в цьому, «Голос України» провів у Красному Лимані «круглий стіл», на який запросив керівників міста, екологів, медиків, комунальників, представників громадськості. Розмова виявилася дуже «гарячою» і набула широкого резонансу.

Фото Леоніда Підружного.

Гроші за статус

Сергій Лиска, заступник начальника Краснолиманського відділення Слов'янської об'єднаної державної податкової інспекції, стурбований екологічними проблемами і як податківець, і як депутат міської ради. А професійну зацікавленість у вирішенні цих питань Сергій Іванович пояснює дуже логічно: зі зменшенням ставки прибуткового податку з громадян до 13 відсотків місто щомісяця недоотримує 400 тисяч гривень. Якщо так триватиме і далі, уже восени доведеться закривати всі сільські клуби, кілька дитсадків і шкіл.

— Тим часом є резерв, який ми можемо використати: зробити наш регіон курортною зоною, — каже депутат. — Це допоможе розвивати сферу послуг, рекреаційні центри, отримувати фінансові надходження із обласного і державного бюджетів.

Ідея надати Красному Лиману статус міста-курорта виникла не сьогодні. Уже чотири роки відповідний пакет документів перебуває в Одеському інституті курортології. Але причина затримки банальна: із 24 тисяч гривень, які треба сплатити за отримання висновків, у місті «нашкрябали» лише 9 тисяч.

Поезія природи і проза життя

Прискіплива розмова про курортну зону далека від поезії. Приміром, фекалії з численних баз і пансіонатів у Щуровому вивозять асенізаційними машинами — каналізаційного колектора у місці масового відпочинку немає. Ліс і залізниця потерпають від несанкціонованих звалищ побутового сміття. Стоки із мікрорайону з романтичного назвою Зелений Клин потрапляють на очисні споруди, які не працюють, колишнього силікатного заводу, а звідти — на фільтрувальні поля. Є проблеми із полігоном твердих побутових відходів. Чималу шкоду природі завдають фермери, які безконтрольно використовують хімікати, зокрема й поблизу водойм. Ось лише деякі із думок, які пролунали під час засідання.

Анатолій КОЗЛОВ, заступник міського голови Красного Лимана:

— Потрібен обвідний колектор, каналізаційно-насосна станція у мікрорайоні Заводський. Не розв'язано проблеми із полігоном твердих побутових відходів. Ми кілька років поспіль намагалися внести питання про нього до обласної програми, нарешті зробили це, і рядок такий є, але кошти не надійшли. Натомість в області починають говорити про регіональні звалища твердих побутових

відходів. Це не вихід. Стихійні звалища створюються все одно, і щоб якось систематизувати цю роботу, кожному місту потрібен свій полігон. А в ідеалі — і завод із переробки сміття. Такий завод будують у Краматорську, але тоді

доведеться возити сміття за 60 кілометрів через дві курортні зони і канал Сіверський Донець—Донбас. Навряд чи це турбота про екологію.

Іван ГРИЦЮТА, голова мікрорайону Центральний:

— У нас приватний сектор, і дуже важко зібрати гроші за вивезення сміття.

Тільки цифри
У місті розроблено програму з охорони навколишнього середовища до 2010 року. У 2001-му для її реалізації зібрано 91,7 тисячі гривень, у 2002 — 114,3 тисячі, у 2003 — 110,6 тисячі, у першому кварталі 2004-го — 24,4 тисячі.

Коментарі

Леонід ПЕРЕБИЙНІС, міський голова Красного Лимана:

— Сьогодні на прикладі Краснолиманського району можна розпочинати будувати систему поліпшення екологічного клімату в регіоні. Але без фінансів це зробити неможливо. Тоді як із коштів за забруднення навколишнього середовища у місті залишається лише 10 відсотків. Решта надходить до області і Києва.

Роман РОДИНА, завідувач відділення комунальної гігієни Донецької обласної санітарно-епідеміологічної станції:

— Згоден з колегою з дорожньої санепідстанції, що очищення води від заліза, з одного боку, доводить її до якості питної, з другого — може спричинити підвищення в ній вмісту токсичних речовин. Але технології, які нині розробляють, враховують і це питання. Мінохоронздоров'я дав дозвіл Красному Лиману використовувати воду із високим вмістом заліза тому, що інших джерел немає. Вихід я бачу все-таки у запровадженні таких установок, а на далеку перспективу — пошук інших джерел водопостачання, у яких концентрація іонів заліза буде близька до норми.

Найглобальніша проблема — генеральний план міста. Він застарів катастрофічно, і його треба коригувати. Самому місту це не під силу. Питання і шуму, і саночищення мають бути впорядковані генпланом. Звичайно, перенесення підприємства і переселення людей потребують дуже великих коштів. Однак повинні бути якісь заходи планувального характеру для поліпшення умов проживання у місті.

Щомісяця проходимо по подвір'ях, умовляємо, вимагаємо. А у відповідь чуємо: мовляв, у мене своя машина, сам вивезу. Але куди? До лісу? Треба зробити так, щоб платили всі, як у багатоповерхових будинках.

Володимир ІВАНОВ, начальник комунального підприємства «Лиманжитлосервіс»:

— Змусити людей платити за вивезення сміття дуже важко. Нехай це буде місцевий податок, якщо неможливо — давайте приймемо закон. Якщо прагнемо до курортної зони, до чистоти, інакше не може бути. Потрібно затвердити єдиний для всіх збір, і для багатоквартирних бу-

викидати сміття вночі, рано-вранці. 56 осіб лісової охорони не в змозі простежити за кожним подвір'ям. І ще одна біда — лісові пожежі. Ми утримуємо п'ять хімічних пожежних станцій, коштів на це бракує. Ось за вчорашній день уже шість виїздів. Горить смуга від асфальту, від узбіччя, а це — невихованість, безконтрольність людей. Тому ми — за статус курортної зони.

Володимир ЮДІН, завідувач відділу цивільної оборони і надзвичайних ситуацій міськвиконкому:

— Щороку до 100 гектарів лісу уражає низова пожежа, і це з вини населення. Недопалки кидають, крадений кабель обпалюють, є бомжі, які живуть у лісі. Непокоїть і те, що залізницею через наш район проходять небезпечні вантажі. Гарантувати, що викидів не буде, на жаль, не можемо. Тривожать підприємства, які змінили форму власності, стали приватними і експлуатують старе обладнання. Особливо небезпечно потрапляння хімічних речовин до каналу Сіверський Донець—Донбас, який «напуває» всю область.

Нічний потяг — це не романтика, а підвищений тиск

Залізниця є найбільшим підприємством у Красному Лимані. «Колесо закрутилося — і пішли відрахування до місцевого бюджету», — каже головний інженер Краснолиманської дирекції залізничних перевезень Григорій Кучеренко. На початку червня в санаторії-профілакторії «Щуровський» Донецької залізниці відбулася нарада залізничників України з питання удосконалення охорони навколишнього середовища. За словами головного інженера, пакет документів, який отримали всі учасники, засвідчив, що в

Україні є дуже гарні закони і постанови Кабміну, які, втім, часто-густо не виконують. Тепер залізничники пообіцяли подвоїти зусилля з охорони природи. Зокрема, нині порушують питання газифікації селища Щурове і всіх баз відпочинку, які містяться тут. Таким чином, оздоровчі заклади працюватимуть цілорічно.

Із залізницею у місті пов'язана одна гучна проблема. Гучна у прямому розумінні цього слова. Мешканці мікрорайону Південний, розташованого поруч із залізницею, потерпають від шуму, що його створюють цілодобове проходження составів і переговори по гучному зв'язку.

— Шум від потяга, який проїжджає, сягає рівня у 100 децибел, — зауважує Сергій Лиска. — Тривале прослуховування такого шуму спричинює серйозний розлад здоров'я: звуження кровоносних судин, розширення зіниць, підвищення м'язового тону, підвищення кров'яного тиску, збільшення частоти серцевих скорочень. Гадаю, варто переглянути інструкції і норми «дореволюційної» давності — у кращий бік, а також за рахунок залізниці оздоровлювати мешканців мікрорайону.

Як розповів лікар-терапевт лікарні відділення на станції Красний Лиман Сергій Болотний, рівень захворюваності на гіпертонію серед пацієнтів у півтора разу вищий за середньоукраїнський рівень. Від цієї хвороби потерпають 30 відсотків дорослого населення.

Про «залізну» воду і «м'яких» контролерів

Красний Лиман не належить до посушливих районів. Але питна вода багато років залишається одним із найактуальніших питань: вміст заліза у ній у 100 разів перевищує норму! Керівництво міськводоканалу бачить вихід у будівництві станції очищення води від заліза. Експертна установка працювала наприкінці минулого року. За словами начальника міськводоканалу Валентина Жука, воду, отриману із артезіанських свердловин, вдалося доставити до норм держстандарту. Експеримент визнано вдалим, і на спеціальне обладнання із місцевого бюджету буде виділено 102 тисячі гривень.

Утім, деякі фахівці категорично протестують проти такого методу очищення води.

— Що таке подібне очищення? Це те саме хлорування води, — каже Микола Білик. — Це органіка, діоксини і таке інше. Я категорично проти введення такої станції, якщо врахувати можливі наслідки. Крім того, це зменшить обсяг води, яку подають, а за наших протікань її взагалі буде мало. Треба шукати інші джерела, у воді яких вміст заліза не такий високий.

А от з'ясувати, хто відповідає за стихійні звалища, так і не вдалося. І санітарна служба, і представники лісового господарства заявили, що не в змозі проконтролювати всіх. Начальник служби дільничних інспекторів міськвідділу міліції Роман Малий запропонував створити окрему санітарно-екологічну міліцію: мовляв, навантаження на дільничного сьогодні таке, що складати протоколи ще й на забруднювачів території немає коли. Схоже, відповідальні особи взагалі усунулися від цієї невдячної роботи. Водночас, як зазначив депутат міської ради Сергій Лиска, за останні п'ять років адмінкомісія міськвиконкому не розглянула жодного(!) протоколу на таких порушників. Хоча штрафи могли б стати істотним доважком до місцевого бюджету.

Ліна КУЦЬ.

На бричці з вітерцем...

Доки на Рівненщині розробляють маршрути для «зеленого» туризму, створюють відповідні побутові умови, за цю справу вже взявся мешканець села Плешева, що в Радивилівському районі, Юрій Бігун

ВЛАСНА СПРАВА

У недавньому минулому безробітний, одержавши в центрі зайнятості одноразову грошову допомогу для розвитку підприємництва у розмірі своєї річної допомоги з безробіття, Юрій Васильович використав її із зиском і для себе, і для тих, хто любить сільську екзотику.

Підприємець приймає шанувальників «зеленого» туризму в себе вдома. Куховарить для гостей його дружина Лідія Дмитрівна —землевпорядник Плешівської сільради. Щодо дозвілля, то людям ніколи

скучати: господар на бричці з вітерцем прокатає мальовничими місцями, і риболовлю на річці Стир організує (для цього має рибальські приладдя, човна), і юшку біля вогнища...

Звичайно, кожен, хто навідується до Бігуна, не обмине святого для кожного українця місця — Державного історико-меморіального заповідника «Поле Берестецької битви», який розміщений тут, у Плешевій, дізнається всі подробиці про те, як боролися і полягли за волю України козаки.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Зачарована «Десна»,

або Як один чоловік, не маючи ні земельного, ні майнового паю, зумів перебрати на користь свого приватного підприємства землю і майно селян великого господарства

ЗЕМЕЛЬНА АРИФМЕТИКА

Доведені до відчаю 40 трудівників села Дружелюбівка, що в Калинівському районі на Вінниччині, найняли автобус і поїхали «шукати правду» у голови облдержадміністрації Григорія Калетніка. Історія, яку розповіли селяни, засвідчує те, що розвиток земельних відносин на селі вийшов на новий етап. Запитання «кому доручити паї?» звучить нині так само, як «бути чи не бути?» З дбайливим господарем, кажуть селяни, можна стати багатим, а з недбалим чи невмілим — горбатим... Хоч як прикро казати, часто-густо люди ведуться на красиві обіцянки. Так сталося і в Дружелюбівці...

Мав чоловік сто гривень...

Микола Т. прийшов у СТОВ «Десна» безземельним: не мав ні майнового, ні земельного паю. За укладеною угодою найнявся на роботу виконавчим директором. А через два роки у селі з'явилося нове приватно-орендне сільгоспідприємство «Дружелюбівське». Створив його Т. Селяни не приховували здивування: статутний фонд нового «колгоспу», так дехто називає ПОСП «Дружелюбівське», становив аж... 100 гривень (названу цифру підтвердив у розмові юрисконсульт СТОВ «Десна» Павло Катрич). «Хто ж до такого на роботу піде?..» — казали одні. «Багач з копійкою в кишені», — кепкували інші. Дружелюбівці й гадки не мали, що саме він, Т., зуміє їх так зачарувати, що передадуть новому господарю і свою земельку, і своє майно.

«Бідні» сто гривень, з якого починалося «Дружелюбівське», невдовзі знайшли істотне підкріплення. Селяни й оком не встигли моргнути, як майно «Десни» на суму 1 мільйон 250 тисяч гривень перейшло до новоствореного господарства. Юрисконсульт Катрич стверджує, що зроблено це було без згоди власників паїв. А як таке могло статися, ліпше запитати у Т. та його виконавчого директора. Він, а точніше вона, працювала економістом у «Десні», тому, кажуть, добре знала, де що лежить. З укладенням відповідного договору

передачі майна не було особливих проблем.

У нове господарство з «Десни» перейшли майже всі головні спеціалісти. Так само зробила і більшість селян. Здавалося б, нічого особливого: трудівники вільні самі обирати власника. Зумів «зачарувати» — працюйте разом на здоров'я, добра наживайте. Якби ж то так...

Підпишеш договір — отримаєш зерно

На прийомі у голови облдержадміністрації члени дружелюбівської делегації навперебій твердили (дехто зі слъзами на очах), що їх Т. ошукав. На підтвердження наводили приклади. Скажімо, приходиш до комори отримувати зерно, а тобі кажуть: підпишеш угоду про перехід у нове господарство — отримаєш зерно. Називали конкретні прізвища тих, з ким саме так постунали. Усе це виклали на папері у скарзі, переданій керівнику області. Хоча важко повірити у те, що всі 400 (!) трудівників, а саме стільки колишніх «деснянців» поповнили нове господарство, дали себе обвести навколо пальця.

Співвласником «Десни» було МПП «Колос». Ті, хто трудився в цьому підприємстві, також нарікають на неправомірні, за їхніми словами, дії Т. По-

силаються на конкретні факти і приклади. Зокрема кажуть, що в нове господарство передано лише активи «Десни», а пасиви, тобто бор-

лися міліціонери, з чимось спус-

Точка зору правоохоронців
Ігор ЧЕРНЕГА, старший прокурор відділу нагляду за додержанням законів органами внутрішніх справ Вінницької облпрокуратури:

— Перевіркою встановлено, що терміни розгляду кримінальної справи проти Т. справді порушено. Тому прокуратурою внесено подання до УМВС України у Вінницькій області з вимогою притягнути винних до відповідальності. Крім того, дано письмові вказівки щодо необхідності урахування всіх аргументів, викладених у заяві мешканців Дружелюбівки. Без цього, зрозуміло, не може йти мова про пов-

ноту й об'єктивність розслідування обставин даної кримінальної справи. Ще одне доручення дано прокуратурі Калинівського району. Зобов'язано її працівників перевірити викладені у заяві факти щодо зловживання службовим становищем окремих районних керівників.

залишилися у СТОВ. Тому «зачарована» «Десна» доведена до банкрутства. Саме цього добивався Т., переконані представники колись дружної і згуртованої селянської родини Дружелюбівки. «Неспроста у нашого села така назва...»

А слідчі хто?..

Як каже керівник СТОВ «Десна» Віктор Лановик, селяни сподівалися, що розплутати хитромудрі схеми Т. їм допоможуть правоохоронці. Віра в це з'явилася тоді, коли працівники Калинівського райвідділу міліції порушили проти Т. кримінальну справу. Йому інкримінували, зокрема, заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем та доведення господарства до банкрутства. Щоправда, розслідування, за яке активно взя-

верто нехтує їхніми приписами: продає навіть те майно, на яке накладено арешт? А слідчі того ніби й не помічають...

«Де «Десна», не знаю...»

У Миколи Т. своя думка з приводу цієї ситуації. СТОВ «Десна» для нас — учорашній день, каже він. Там нема уже жодного договору на оренду земельного чи майнового паю. Хіба може таке господарство претендувати на май-

Коментар голови Вінницької облдержадміністрації Григорія КАЛЕТНИКА:

— Звернення хліборобів із Дружелюбівки мене вразило особливо. Досі бачу їхні схвильовані обличчя, слъзи. Не хочеться вірити у таке протистояння, коли одна людина нехтує інтересами багатьох. Як таке могло трапитися? Чому грубо порушено права власників паїв? Тільки детальна перевірка ситуації дасть вичерпні відповіді на поставленні запитання. Вірю в те, що конфлікт у Дружелюбівці буде вичерпано. Заодно хочу порадити нашим працівникам, чесним, ширим і довірливим хліборобам: уважно придивляйтеся до того, кому доручаєте свою частку власності. Адже від цього залежить дуже багато... Серйозні висновки мають зробити також правоохоронні органи. Чому окремі їх працівники виявили недбалість? До того ж під час розгляду кримінальної справи...

нагромаджень на руках у населення, акумулювання значних фінансових ресурсів у невеликому сегменті населення, нарешті, наявна непевність у завтрашньому дні — все це гальмує розвиток іпотеки більше, ніж законодавчі «шпильки». Яскравий приклад — Російська Федерація, де було прийнято грандіозний за глибиною розробки проблеми іпотечний законодавчий пакет, але на практиці іпотекою користуються лише деякі тамтешні громадяни. У Росії іпотекою займаються переважно філії західних компаній.

Головна проблема іпотеки і у нас, і в Росії — високі ставки і малі терміни кредитування. Наприклад, в Україні середня ставка за житловим кредитом під заставу нерухомості чи земельної ділянки — 14 відсотків, термін — щонайбільше 12 років. Неважко підрахувати, що за цей час сума майже подвоюється. Якщо по-

рівняти з американською схемою іпотечного кредитування, то п'ять відсотків і 30 років здаються нам просто глузуванням. Річ у тім, що в Україні іпотека із самого початку була пілотним проектом, за принципом «допрацюємо на місцевості». Наприклад, у тих само США іпотека солідно тисне на держбюджет, тому що держава викупує зобов'язання за кредитами і фактично стає гарантом їх виплат. Низький відсоток і тривалі терміни у купності з високим середнім доходом американців роблять іпотеку доступним механізмом поліпшення житлових умов. Цього не скажеш про нас. Слід зазначити, що у нас потребу в житлі мають насамперед соціально неблагополучні і малозахищені верстви населення, серед них — молодь. Державна програма молодіжного кредитування під низький відсоток могла лише небагатьом.

Однак велика кількість бажаючих влізти в борги заради даху над головою доводить, що потрібно для популяризації іпотеки. Можливо, взяти до уваги американський іпотечний досвід, а також досвід Німеччини з її позичково-кредитними касами. Основний вектор зусиль має бути спрямований на підвищення доступності іпотеки, що сьогодні може собі дозволити мало хто. Та і ім через стрімке зростання цін на житло і коливання валютних курсів вигідніше купувати нерухомість відразу, без кредиту. Це призводить до того, що населення воліє нарашувати внески на депозитах замість того, щоб залазити в боргову кабалу. І хоча мікрокредитування в Україні довело свою ефективність, проте перший іпотечний млинець був глевкий.

Олег БОЙКО, президент Центру суспільно-правових досліджень.

Іп-п-потека*

ТЕНДЕНЦІЇ

Новий закон про іпотеку, що набрав чинності з 1 січня 2004 року, дає змогу робити запаморочливі за вишуканістю операції, продавати і відчужувати у власність ще не добудовану нерухомість. Звідси — активізація будівництва житла, в основному під потенційне кредитування. Скажімо, закон дозволив заставляти ще не побудоване житло й у такий спосіб одержувати кредит. Але зайво казати, що для повномасштабної реалізації іпотечного механізму вітчизняному банківському сектору необхідно пережити період сегментації, тобто своєрідного профільного орієнтування банків. У країнах Заходу поступово утворився багатоплановий банківський сектор, де в іпотечних відносинах домінують суто іпотечні банки, що надають весь спектр іпотечних послуг, котрі не обмежені, звичайно ж, видачею кредитів. Слідом — багатопрофільні банки і, нарешті, кредитні спілки. В Україні є лише банки, але їх число стрімко зростає. Зросло і число кредитів, виданих за іпотечним механізмом. Між іншим, процентна ставка за ними, як, до речі, і загальні ставки за кредитами, трохи знижена порівняно з відповідним періодом минулого року. Одним з чинників є повномасштабна підготовка до іпотечної діяльності і перший досвід іпотечного кредитування.

низька платоспроможність населення. Сьогодні, за оцінками різних експертів, лише від двох до шести відсотків населення України має достатню кількість коштів, щоб оп-

латити частину вартості житла, і стільки само можуть розраховувати на стабільний дохід, щоб сплачувати борг. Економічна нестабільність і відсутність достатніх сум

*Закінчення. Початок у номері за 13 липня 2004 року.

Експеримент триває, а житло дорожчає

ПЕРСПЕКТИВА

Понад п'ять років тому холдингова компанія «Київміськбуд» розпочала експеримент із залучення коштів населення в інвестування житлового будівництва. Спершу це робила на основі указу глави держави, а пізніше — і відповідного закону та доповнень до нього. Сьогодні відомий експеримент набув поширення не лише в столиці України, а й у Дніпропетровську, Полтаві, Вінниці, інших містах України.

Що позитивного набуто у рекламованій справі та яка її перспектива? Саме про це йшлося на засіданні наглядової ради з моніторингу експерименту в житловому будівництві на базі ХК «Київміськбуд», в якому взяли участь представники багатьох державних установ та громадських організацій, зокрема Держбуду, Мінфіну, Мінекономіки, Пенсійного фонду, ДПА, Фонду соціального страхування України, КМДА, профспілки працівників галузі, ЗМІ.

Голова наглядової ради, заступник глави адміністрації Президента України Павло Гайдучий зауважив, що будівельний комплекс, який очолює Володимир Поляченко, протягом останніх років став не лише лідером, а й фаворитом у справі зведення житла, об'єктів соціально-побутового призначення. Якщо раніше іноземці, які мали намір вкладати кошти, приміром, у торговельні комплекси, лише приглядалися до київських будівельників, то нині вони плідно працюють з ними. Свідчення цього — міні- та супермаркети, зведені на замовлення інвесторів, реконструкція найбільшого в країні універмагу «Україна».

— Експеримент, який ми розпочали, — сказав президент ХК «Київміськбуд» Володимир Поляченко, — допоміг вря-

тувати багатотисячний колектив від розпаду, відкрити сотні нових робочих місць. І тим, що нині у нас працює 40 тисяч виробничників із середньою заробітною платою 975 гривень на місяць, ми завдячуємо нашому головному інвестору — населенню. За його кошти зводимо 95 відсотків житла. Радую, що в людей зростає довіра до цієї важливої справи. До того ж у соціально-активної частини населення — осіб від 18 до 55 років. Цього року, наприклад, населення інвестувало на 17 млн. грн. більше, ніж торік. Загалом залучено 238 млн. грн., а вкладено у будівництво за рахунок внеску банку «Аркада» на 60 млн. грн. більше.

Позитивна динаміка спостерігається і в збільшенні кількості учасників пенсійних та дитячих фондів банківського управління, відкритих в уповноважених банках. Понад 27 тис. осіб за пенсійною програмою інвестували будівельний комплекс більш як на 45 млн. грн. (у середньому кожен вніс трохи більше 1600 грн.). Молоді віком до 25 років тут майже немає, а ті, кому від 40 до 55 і більше. Основна маса фонду — люди з незначними статками (понад 80 відсотків); внесок цих 22 тисяч громадян до загальної суми — 4 відсотки.

Те, що люди одержують додаткову

пенсію (в середньому 300 грн.), річ, звичайно, хороша. Але тут, як кажуть, рекламістам-міськбудівцям й аркадівцям ще працювати і працювати, бо кількість осіб, яким фонд нараховує так звані строкові пенсійні виплати, — 627, а тих, кому довічні — аж 49. І хоч у 2004 році кількість учасників пенсійної програми зросла вдвічі порівняно з попереднім, для тримільйонного міста ці цифри, погодьтеся, — крапля у морі. Та найцікавіше, що більшість з «ошасливлених» пенсіонерів — не кияни.

Схожа картина і в дитячому фонді банківського управління, де всього 524 учасники, половина з яких внесли до тисячі гривень кожен. А тих, хто вклав понад 10 тис. грн., лише 5 відсотків.

Ця невесела картина — від нашої бідності, постійного зростання цін на товари та послуги, непосильного кредитного тягара. Тому й дорожчають квартири і стоять місяцями невикуплені (особливо трикімнатні), зведені ХК «Київміськбуд», тому й триває загальний спад інвестицій до цієї компанії. А як може бути інакше, коли тільки арматура і металопрокат, без чого не можна звести будинків, останнім часом подорожчали в 1,6—1,26 рази? Нині за квадратний метр житлоплощі у кредит доводиться платити по півтори — дві з половиною тисячі гривень, а починали з 300—400 гривень за метр. «Київміськбуд» поки що не підвищує вартості свого житла лише тому, що закупив велику партію металу на «Запоріжсталі» ще до її приватизації.

Та, попри все, експеримент із залучен-

ня коштів населення в будівництво триватиме й надалі, бо кращого інвестора, ніж власний народ, немає. Тому чимало промовців, котрі взяли участь у роботі наглядової ради, зокрема, голова правління АKB «Аркада» Костянтин Паливода, секретар названої ради Василь Кравченко та інші, пропонували ґрунтовніше вивчити та запозичити чилійський досвід у цій справі, на державному рівні дбати про підвищення купівельної спроможності пересічних громадян, стежити й контролювати роботу будь-яких фондів, котрі нерідко стають звичайними МММ.

Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.
Фото Юрія ПЕРЕБАЄВА.

Нові закони створюють і нові лавірки

Маленький хліб і великий бізнес

Удвічі більшу хлібину можна купити за ті самі гроші

БІЛЯ ПРИЛАВКА

Увечері купити хліб на Шулявці — проблема. В одному магазині — розібрали, інший зачинений. Та є у цьому столичному

районі кіоск, такі в народі звуться «мінісупермаркетами» — будь-яка примха за ваші гроші прямо на вході у станцію метро.

Там усе разом: фотографії замовляють, поряд тістечка вибирають. Що й казати — річ зручна. Забув чи не встиг щось купити — користуйся благами цивілізації. Хоча до цивілізованого обслуговування якраз далеко. Недавно біля прилавка відбувався такий діалог:

— Бородинський.
Продавець подає маленьку і прим'яту буханку житнього хліба:
— Дві гривні.
— Дайте,

будь ласка, отой, що на вітрині. (Там лежить така ж за розміром хлібина, щоправда з іншою етикеткою — мабуть, іншого виробника).

— Той узагалі коштує 4, 80!

Погляд падає на численні цінники. Бородинський — 1.90 грн. — написано на одному з них.

— ?..
— Гривня дев'яносто — це великий «Бородинський», того, що на цінниках у нас немає і, взагалі — заберіть свої дві гривні, — заторохтіла продавщиця.

— Якщо немає товару — зніміть цінник! Чи ваш асортимент треба відчувати шостим чуттям?!

Уся ця історія закінчилася тим, що великий буханець за 1.90 знайшовся десь у глибині магазину.

З точки зору психології, пояснення просте: такі кіоски «по дорозі додому» не мають постійних покупців, а значить і не дорожать клієнтом. З економічного боку — це простіше. Людей через станцію метро проходить тьма. Одним не таке, прийде інший — магазин без прибутку не залишиться. А якщо припустити, що вартість кожної хлібини можна округлити ...

Ольга СРІБНА.
На знімку: шулявський «мінісупермаркет».

Фото Олександра ВОСКРЕСЕНСЬКОГО.

За сміття візьмуться фірми

КОМУНАЛКА

Покласти край стихійним звалищам на вулицях обласного центру має намір міська влада Херсона.

Тут запроваджено новий механізм розрахунку за вивіз сміття з приватного сектору. Якщо раніше мешканці сплачували по одній гривні з двору, то нині доведеться

ся викласти 2,2 грн. за кожного члена сім'ї. Весь приватний сектор уже розподілено між фірмами, які й мають дбати про вивіз сміття на міське звалище. Для кожного двору вводяться абонентські книжки і сплата тарифу стає обов'язковим комунальним платежем. Для малозабезпечених громадян передбачено субсидії.

Алла БРУСИЛОВА.
Херсон.

Приляж на пляж!

КУРОРТНИЙ СЕЗОН

Море, нарешті, нагрілося. А кримські пляжі, заради яких численні гості їдуть на Чорноморське узбережжя, — так собі. Деякі досі працюють без документів про придатність. Дехто примудряється отримати напірці-дозволи від структур, які не мають права проводити таку експертизу.

Курортників на 616 пляжах завдовжки 343 кілометри залишили без рятувальних служб. Замість того МНС і всі водно-рятувальні станції півострова захопилися боротьбою за сфери впливу у справі вилучення грошей з усіляких туристів. Відповідальних за безпеку людей не вдалося визначити навіть на присвяченому цьому питанню засіданні координаційної ради уряду автономії.

Усі лікувальні й відомчі пляжі, як завжди, платні. Дворічна кампанія уряду автономії за безкоштовний вхід на комунальні місця купання для всіх, незалежно від «прописки», триває понині з перемінним успіхом. Ще дорожчими стали

усі послуги на пляжах. Проте їх орендарі виручені гроші зазвичай скеровують зовсім не на об'лашту-

До речі
Порушників б'ємо по кишені
У Криму зусиллями державної інспекції з контролю за цінами споживачам повернули 44 тисячі гривень. Здебільшого це гроші, неправильно нараховані жеками. Порушення — на кожному другому перевіреному підприємстві! А сума фінансових санкцій за півроку перевищила 900 тисяч гривень.

ван на території. А численні (особливо в розпал курортного сезону) перевіряльники з найрізноманітніших інстанцій ніби не бачать, що зиск від прибуткового діла обминає бюджет.

Усе як завжди: моря вистачає, бракує води й туалетів. Заважають насолодитися морем та сонцем і вихлопні гази іномарок,

які шугають набережними, кіптява від спалюваного сміття, пил від занедбаних автошляхів, цілодобові димні мангали. Спроба ялтинської влади заборонити забруднювати повітря наразилася на масовий супротив шашличників і... самих відпочивальників.

Як ніколи густо усі рекреаційні місця (крім Євпаторії й Феодосії) обліпили й торгові точки та пляжні рознощики напоїв, найдків, товарів і сувенірів. Податківці знову запевнили, що в зоні їхньої особливої уваги опинилися підприємці, які працюють

на пляжах і набережних, адже саме тут крутяться величезні суми готівки. Однак і сьогодні заледве третина «пляжних» бізнесменів працює офіційно. Така сама ситуація й і власниками морських паропланів, «бананів» та іншого спортивного спорядження — віндсерфінга, човнів, гідроциклів, катамаранів тощо.

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

Ряба — не риба

ЗАПАШОК

Кожна господарка знає, що курка — не риба — в морі не плаває.

Між тим, купуючи курячі стегенця, український споживач одержує на додачу ще й заморожену водичку — грамів так із 200 в одному кілограмі. Множимо мільйони тонн щорічного завезення у країну цього продукту на 13 незалежних років життя (за радянського часу стегенця і не снилися) і висновок напрашується сам собою: покупцеві — водичку за ціною 10,5 гривні за кілограм, а мафіозним курятникам — мільйони гривеньок до їх бездонної кишені. І от що дивно: такий стан зі стегенцями повсюди — від Києва до Жмеринки і далі. Але кажуть, що в більш-менш великих містах України є комітети із захисту прав споживача. А в Києві ще й вище начальство працює, однак усі, пардон, немов незрячі...

Оскільки до Києва далеко, поцікавилася в місцевих торговців цим питанням. І мені, за умови нерозголошення імен, відкрили «страшну таємницю», мовляв, на якомусь там етапі хоч українські, хоч «стегенця Буша» заливають водою і — до морозильної камери. Результат хоч і навч, та не відколупуватимеш же з годину лід від «псиси». Може, запропонувати це дійство тим, хто на кордоні перевіряє якість цього нем'яса, а в крайньому разі оптовикам?

Ольга РОКОТ.

Кривий Ріг.

Поки що гарантовано права собаки...

ДУМКИ ВГОЛОС

Почну з того, що автор цих рядків змалечку дуже любить собак. Однак усе, що коїться із собаківництвом нині, навіть збагнути важко. Стрімко зростає кількість собак — і свійських, і бездомних. Скільки їх в Україні, один Бог знає. Тільки в Києві їх не менш як мільйон. На це можна було б не звертати уваги, якби чотириногі не завдавали багато прикрощів людям. Коли до тебе наближається добре вгодована, переважно «бійцівська» звірюка — почувасяся не дуже добре. Нещодавно став свідком такого випадку. Собака «мама», мабуть, з метою дресирування, дала своїй вівчарці команду «шукати». Невідомо кого, але — шукати. Вмить завдання було виконано. В цей час у затінку відпочивала молода мама з дитиною. Саме перед ними і вигулювала із-за кушів паща пса. Гірко було дивитися на зблідле обличчя молодої жінки, яка, захищаючи своє дитя, прикрила його собою. Цікаво, що парком прогулювався наряд міліції з трьох хлопців. Але жодного зауваження власниці собаки вони не зробили.

Про собаче свавілля, яке панує в усій Україні, останнім часом пишуть і говорять дедалі частіше. Власники собак, звісно, заперечуватимуть, мовляв, — це наші друзі, вони нас охороняють, розважають... Може, й так. Але собаководи аж ніяк не хочуть погодитися з думкою, що треба поважати не тільки самих себе, а й інших громадян, зважати на інтереси більшості. А тим часом, «собаче питання» дедалі загострюється і з сучасного побуту набуває загальнодержавного характеру. Тисячі покусаних громадян, до зайкування переляканих дітей, бруд фекальних мас на східнях під'їздах, тротуарах, спортивних і дитячих майданчиках, у парках та інших місцях загального користування, зіпсований настрій мільйонів людей — усе це далеко не повний перелік прикрощів, які завдають нам собаки та їх власники. За даними Міністерства охорони здоров'я України, є випадки захво-

рювання людей на сказ після укусів собак. Особливо небезпечні вівчарки, доги, боксери, бультер'єри, господари яких, нерідко нападуть, виходять з ними прогулятися.

Проблему треба розв'язувати правовими, примусово-силовими засобами. А як врегульовано це питання правовими засобами? Майже ніяк! Дуже дивно, але закон поки що захищає не людину, а ту саму розлючену тварину, яка може просто так понівечити вас, покусати. Принаймні так врегульовано відносини тварин з людиною Кримінальним кодексом. Зокрема, стаття 299 КК передбачає відповідальність за жорстоке поводження з тваринами. Така стаття є і в Кодексі про адміністративні правопорушення. Стаття 154 Кодексу про адміністративні правопорушення України передбачає сміховинний штраф за порушення правил утримання

собак та котів. У розділі XII Кримінального кодексу «Злочини проти громадського порядку та моральності» взагалі нема норми, яка передбачала б відповідальність господаря собаки за тілесні ушкодження або каліцтво, якщо собака, з вини господаря, покусав людину. Неконкретною є і стаття 251 КК «Порушення ветеринарних правил».

То що мільйони наших громадян і надалі мусять терпіти «собачий бум» та зухвальство собаководів і мовчки поступатися перед ними тротуаром, а то й обходити десятою дорогою? Цього дозволити не слід. Припинити гідність людини, зазіхати на її здоров'я, безпеку і життя цивілізована держава не може дозволити нікому жодними засобами, зокрема і з допомогою собаки.

Законом не можна заборонити утримання собак взагалі. До цього й не слід вдаватися. Але законом можна (і треба) поставити деяких собаководів у певні правові рамки. Враховуючи невисокий рівень загальної культури багатьох собаководів, доцільно вжити заходів з посилення відповідальності (адміністративної, цивільно-правової та кримінальної) за порушення правил утримання собак. До речі, такі правила доцільно розробити окремо і спеціально щодо утримання собак. Поеднувати собак з кішками в одних правилах і нормах аж ніяк недоцільно, бо суспільна безпека kota (порівняно з собакою) набагато менша (кішки не являють

собою ніякої суспільної небезпеки).

Правилами про утримання собак слід надати право комунальним службам (жекам), працівникам міліції, ветеринарним та санітарно-епідеміологічним закладам притягати власників собак, у разі порушення санітарних та ветеринарних норм, громадського порядку, вилучення собак, до суворої адміністративної й матеріальної відповідальності, а у разі порушення суспільної безпеки — до порушення кримінальної справи.

До Кримінального кодексу та Кодексу про адміністративні правопорушення мають бути внесені відповідні зміни й доповнення нормами, які надійно захищали б людину від зазіхань на її здоров'я, безпеку й життя і передбачали б кримінальну відповідальність тих володарів (власників), собаки яких завдали таку шкоду людині.

Як на мене, в певних випадках собаку слід розглядати як знаряддя злочину. А вже з допомогою собаки можна не тільки захиститись, а й нападати з метою пограбування, вбивства, запліднення тілесних ушкоджень тощо. Тобто собаку можна використовувати як живу (і дуже небезпечно) зброю, захиститись від якої звичайними засобами самозахисту майже неможливо. В цьому зв'язку відповідні статті Кримінального кодексу слід доповнити, а вчинення злочину з допомогою собаки має розглядатись як обставина, що обтяжує вину.

Колаж Олексія КУСТОВСЬКОГО.

І, безперечно, доцільно повернути увагу до «собачої» проблеми працівників міліції (дільничих та патрульних служб), надати їм права застосовувати зброю щодо собак, які є суспільно небезпечні, тобто нападають на людину. Оскільки собаки «бойових» порід можуть розглядатись як джерело підвищеної небезпеки і знаряддя злочину, то на них доцільно поширити вимоги обов'язкової реєстрації в органах міліції. Господарями таких собак звичай є люди заможні, тож для держави і місцевих бюд-

жетів не було б зайвим встановити підвищені щорічні податки за утримання собак.

Висловлені пропозиції і міркування не стосуються собак декоративних порід (пінчерів, болонок тощо), які справді є інколи чи не єдиною втіхою для самотніх людей, інвалідів і їхніх помічників.

Тільки в такий спосіб ми можемо знову повернути собаку на друга людини і повернути повагу людини до собаки, який, звісно, не винний.

Валентин ГОЛОВЧЕНКО,
кандидат юридичних наук.

Вирішуємо разом

ДІЄВІСТЬ

От уже три роки під такою назвою виходить одна з найпопулярніших передач Севастопольської державної телерадіокомпанії. Щосереди о 8 ранку біля мікрофона прямого ефіру сідає людина, яка реально може вплинути на сиюхвилинну ситуацію.

У цій студії побувало багато керівників підприємств і організацій різних форм власності, галузевих управлінь міської та районних держадміністрацій, депутатів міської та Верховної рад, громадські й державні діячі, підприємці. Одні приймають пропозицію відповісти на запитання телеглядачів і радіослухачів охоче, інші їх просто панічно бояться. Але відмовитися від прямого ефіру держчиновники, наприклад, просто не мають права — їхні своєрідні звіти перед севастопольцями контролює голова міської державної адміністрації. Тому ефір жодного разу не було зірвано.

Ідея передачі, яка у прямому ефірі одночасно транслюється по телебаченню і радіо, належить заслуженому журналістові України, керівнику СДТРК Іванові Левченку. А втілює її в життя головний редактор радіо і постійна ведуча Світлана Цепальова. На особистий прийом до того чи іншого діяча потрапити важко, а тут така можливість не просто поставити запитання й одержати на нього відразу ж відповідь, а й підказати шляхи вирішення якої-небудь проблеми.

В ефір вийшло вже більше 150 передач, що допомогли розв'язати багато проблем Севастопольського регіону: газифіковано села Пів-

нічної сторони, відремонтовано 28 конкретних квартир, мешканці яких не в змозі були заплатити за ремонт; безплатно встановлено лічильники води і газу багатьом ветеранам війни; майже двісті чоловік після прямого ефіру одержали матеріальну допомогу на лікування. За конкретними адресами, підказаними телеглядачами й радіослухачами, з міської скарбниці виділено 300 тисяч гривень на ремонт покрівель. Реконструкція Парку Перемоги теж почалася з пропозицій, які пролунали в передачі «Вирішуємо разом». Гарячі точки, що потребують негайного втручання, позначають слухачі популярної передачі, а потім спільними зусиллями справа вирішується. Не треба бути семирзумом, щоб здогадатися, що найближчим часом в ефірі йтиметься про болючі проблеми підготовки до наступного опалювального сезону, підвищення тарифів на комунальні послуги.

Після обкатки в передачі «Вирішуємо разом» багато питань переносяться в зал засідань міськради і вирішуються вже депутатським корпусом. Безсумнівно одне: цій передачі, що вперше пролунала в телерадіоефірі в травні 2001 року, уготоване довге життя — доки не буде вирішено всі гострі проблеми. А вони хіба коли-небудь закінчуються?

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.
На знімку (зліва направо): ведуча Світлана Цепальова, заступник голови Севастопольської міськдержадміністрації Іван Куликов і керівник СДТРК Іван Левченко — за п'ять хвилин до прямого ефіру.

Фото автора.

Істотна різниця

У чому полягає різниця між новим призначенням та перерахунком пенсії і чи можна використовувати для розрахунку пенсії довідку про зарплату без розбивки по місяцях?

Іван КОПИТЬКО.

Рівненська область.

Терміни

«нове призначення» та

«перерахунок пенсії»

чинним законодавством не визначаються. Виходячи з практики застосування пенсійного законодавства, новим призначенням пенсії вважається призначення пенсії вперше, наприклад, при досягненні пенсійного віку або коли особа отримувала пенсію по інвалідності, а згодом її призначається пенсія за віком. У цьому разі призначення пенсії за віком буде новим призначенням. Водночас, наприклад, якщо науковому працівникові вже було призначено пенсію згідно з Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», а в подальшому до закону були внесені зміни, відповідно до яких пенсіонеру проводиться обчислення пенсії, то це не можна назвати новим призначенням, оскільки це є перерахунком пенсії. У довідках про заробітну плату для перерахунку пенсії повинна зазначатися щомісячна заробітна плата працівника, оскільки під час розрахунку пенсії визначаються щомісячні коефіцієнти заробітку.

Загалом визначення величини, з якої обчислюється розмір пенсії науковим працівником, здійснюється в такому порядку:

1) визначаються щомісячні коефіцієнти заробітку (числом з п'ятьма знаками після коми) шляхом ділення заробітної плати цієї особи на середню заробітну плату в Україні у розрізі кожного місяця періоду, який поданий особою для обчислення пенсії;

2) обчислені щомісячні коефіцієнти заробітку підсумовуються та під час ділення цієї суми на їх кількість визначається середній коефіцієнт заробітку особи;

3) далі визначений середній коефіцієнт заробітку помножують на величину середньої заробітної плати в Україні за попередній рік (перед зверненням за призначенням пенсії). Під час призначення пенсій у 2004 році, незалежно від того, в якому місяці призначається пенсія, визначений середній коефіцієнт помножують на середню зарплату в Україні за 2003 рік, яка, за даними Держкомстату, становить 462, 27 грн. Із отриманої величини скоригованого (осучасненого) заробітку обчислюється розмір пенсії залежно від тривалості стажу роботи.

Володимир МАКСИМЧУК.

ЛУЦЬКІ ТРОЛЕЙБУСИ разом з курми йдуть на спочинок. Адже літні дні для них надто короткі

ПРОБЛЕМА

Уже кілька років у Луцьку тролейбуси ходять тільки до дев'ятої години вечора. І хоч останній з них заходить у депо о 22.20, після 21-ї на більшості з 12 міських маршрутів їх чекати не варто. О цій порі на ходу лише кілька машин, і ті рухаються в одному напрямку — в депо.

У черзі на ремонт...

Дані хронометражу, зробленого самим підприємством про те, що ввечері — рух нерентабельний, бо мало пасажирів, треба сприймати критично. Для кількох сотень маршрутних автобусів, які працюють в цей час на вулицях міста, цих пасажирів вистачає. І так аж до 24-ї. Отже, перевозити є кого. Річ у іншому — втрачено довіру лучан до цього виду громадського транспорту. Щоб повернути її, треба наситити маршрути рухомим складом. Як сказав заступник директора підприємства Сергій Дьомін, у цій справі є певні нормативи: на кілометр ліній має бути в середньому від 1,5 до 2,5 машини. Скажіть, хто тоді не почекає 7—10 хвилин, щоб сісти у зручний і екологічно чистий транспорт? Схожа ситуація була в Луцьку в 1991 році, коли, експлуатуючи 84,4 кілометра ліній, тодішнє тролейбусне управління мало 130 машин. Того року Луцьк закупив 14 нових тролейбусів.

А яка ситуація сьогодні? Маючи 109 кілометрів ліній, підприємство може залучити максимум 56 тролейбусів. Фактично у першу зміну виходить 47 машин, у другу — 42. Тобто до оптимального нормативу місту бракує щонайменше 100—110 тролейбусів. А які перспективи? Із 83 машин, які має підприємство, 27 перебувають на ремонті. Деякі в черзі на це стоять уже кілька років, оскільки рухомий склад безнадійно застарів. Два останні тролейбуси підприємство придбало в 1997 і 1998 роках. Решті — по десять, двадцять і більше років. А термін їх експлуатації —

десять років. Отож, якщо його дотримуватися, то мали б лише дев'ять тролейбусів.

Тролейбусники із вдячністю згадують свого колишнього директора Володимира Марушкіна, який зумів на підприємстві організувати капітальний ремонт машин. Завдяки йому і вдалося зберегти тролейбусний парк. Але латати до безкінечності старі тролейбуси не можна. Та й коштує це недешево. Якщо відверто, робота ця безперспективна, отож без оновлення рухомого складу не обійтись. Та коштів не вистачає на найнеобхідніше, навіть купу зарплату луцькі тролейбусники отримують із запізненням.

Причини такої скрути, як то кажуть, — зверху. Проведені дослідження показують, що лише 35—40 відсотків пасажирів оплачують свій проїзд, решта — пільговики. Із запланованих на цей рік 8 мільйонів витрат компенсацій з різних джерел очікують 3,2 мільйона, тобто лише 40 відсотків. А мало б бути 60—65. Себто до реальних відшкодувань бракує 1,6—2 млн. гривень. Це вартість 3—4 тролейбусів.

Перші «живі» гроші

Або така деталь: за кіловат-годину електроенергії транспортники платять майже 30 копійок — чи не вдвічі більше від населення. Саме тут варто згадати, що тролейбуси й трамваї є соціальним видом транспорту. Ним користуються переважно незможні верстви населення. З огляду на це доцільно було б вирівняти компенсацію і тарифи, що дало б змогу лише луцьким тролей-

бусникам придбати за рік дві машини.

У потребі такого кроку переконався і Прем'єр-міністр України Віктор Янукович, зустрівшись наприкінці травня на Луганщині з делегацією Алчевського тролейбусного підприємства. «Якщо не здійснюватимемо компенсацій на проїзд пільгових категорій громадян, ми знищимо пасажирські перевезення», — зауважив тоді глава уряду. Вже через кілька днів дієвість прем'єрського розпорядження відчували і в Луцьку: 30 червня підприємству електротранспорту з держбюджету перерахували 68 тисяч гривень. Сума невелика, але, як сказав директор підприємства Іван Кубицький, це — перші «живі» гроші, отримані цього року від держави. Раніше лише йшов взаємозалік за спожиту електроенергію.

Треба віддати належне керівнику луцьких тролейбусників, який відшукує можливості збільшення надходжень до каси підприємства. Скоротивши чисельність контролерів з 56 до 16, зменшивши кількість кіоскерів з продажу проїзних квитків і залучивши до цього додатково 70 працюючих, тут ввели на всіх тролейбусах кондукторів. Квитки вони продають лише для проїзду в конкретному тролейбусі. Ефект від нововведення відчутний: за збільшення фонду заробітної плати на 20—22 тисячі гривень щомісячна виручка зросла на 100—120 тисяч грн.

Однак це не вирішує проблеми. Коштів бракує не лише на придбання нового рухомого складу, а й на ремонт старого. Тож без допомоги держави і місцевих органів влади луцьким тролейбусникам не обійтись.

Хто сяде за кермо?

Не обійтись їм і без водіїв, яких катастрофічно мало. Через

Фото з архіву «У».

низьку плату, а ще більше — через затримки з її виплатою, десятки місцевих спеціалістів працюють у Москві, Києві, Санкт-Петербурзі. Дехто з них, можливо, й погодився б працювати за 540 гривень на місяць, бо вартість життя у Луцьку значно нижча, ніж у цих столичних містах. Але умови праці водіїв в обласному центрі Волині багатьох не задовольняють. Забиті транспортом вулиці, маршрутні таксі, для яких ніби не існує правил дорожнього руху. На кількох кілометрах центральних магістралей міста крутиться до 600 маршруток, зовсім не звертаючи увагу на тролейбуси. Треба мати дуже міцні нерви, щоб припаркувати громіздкий тролейбус на зупинках біля ЦУМу або центрального ринку. Водії мікроавтобусів, очікуючи пасажирів, влаштовують тут навіть відстій. Утім, влада Луцька вдає, ніби не бачить, як потерпають від цього водії тролейбусів. Така байдужість породжує в мешканців міста різні чутки про належність цього транспорту деяким керівникам міста. За такої їзди, окрім усього, згоряє на 15 відсотків більше електроенергії.

У місті зменшується кількість бажаючих сісти за кермо тролейбуса. За два роки тут ледве спомоглися відшукати 16 чоловік на курси водіїв за рахунок міського центру зайнятості, хоча планова-

лося набрати 25. Якщо врахувати, що тролейбусами сьогодні керує дев'ять водіїв-пенсіонерів, то з часом кадрова проблема лише загостриться.

На початку 90-х років минулого століття тролейбуси в Луцьку ходили до 24-ї, а деякі з них до першої години ночі. Тепер ми лише мріємо про таке. «Батьки» міста тим часом кажуть, що транспортну проблему в Луцьку розв'язано. Але за рахунок чого? Насамперед завдяки спустошенню гаманців мешканців міста. Адже далеко не в кожного є достатньо грошей, щоб користуватися маршрутними таксі, вартість проїзду в яких нещодавно зросла до 80 копійок.

Не можна не враховувати і екологічної ситуації. Шість сотень маршруток для міста з населенням 210 тисяч — чи не забагато? Вже сьогодні загазованість повітря на проспектах Волі, Перемоги, Відродження, Соборності, вулицях Рівненській, Ковельській, Винниченка, Парковій, Глушець значно перевищує допустимі норми. А безпека пішоходів і учасників руху? Невже ці питання не хвилюють міську раду і її голову Антона Кривицького? Тролейбуси в Луцьку мені більше нагадують мамонтів, що вимирають. Колись кинемося рятувати їх, але чи не буде пізно?

Микола ЯКИМЕНКО.

Міст у майбутнє — надійний

Львів'яни дали найвищу оцінку Сихівському шляхопроводу, який споруджено за підтримки Міністра транспорту України Георгія Кірпи

ТРАНСПОРТ

Ця унікальна інженерна споруда — чудова візитівка Львова, яка зробила б честь будь-якому великому європейському місту. І водії, і пасажирів запевняють, що на цьому мосту звідкись береться приплив сил, енергії, доброго настрою. Водночас шляхопровід є віддзеркаленням складних соціально-економічних процесів та управлінських рішень. Об'єкт має повчальну історію, етапи котрої — песимістичні й оптимістичні — послідовно відстежувала наша газета.

Понад 15 років тому було вирішено звести шляхопровід, який з'єднав би центральну частину

міста з великим новозбудованим Сихівським майданом. По суті, міст треба було б споруджувати вод-

ночас із житловим районом, але транспортне розв'язання відклали на потім, і врешті він став доволі заплутаним вузлом проблем. Через брак коштів, зміну епох, режимів і структур влади фінансування об'єкта припинили на тривалий час. А 16 вересня 2003 року на спільній нараді колегії Міністерства транспорту України та Львівської облдер-

жадміністрації було прийнято рішення про добудову Сихівського шляхопроводу зусиллями Львівської залізниці. Терміни визначили стислі. Так і зробили. Хід робіт особисто контролювали Міністр транспорту Георгій Кірпа та начальник Львівської залізниці Богдан Піх. Роботи тривали цілодобово. Для добудови мосту завдовжки 1200 метрів і завширшки — 54 було залучено тисячу працівників різних професій та 340 одиниць техніки. Про обсяги виконаних робіт свідчать цифри: вкладено 15 тисяч тонн асфальту, прокладено 4,5 тисячі метрів мережі освітлення, встановлено 120 світильників. Загалом добудова шляхопроводу коштувала залізниці 48 мільйонів 500 тисяч гривень.

Шляхопровід водночас став своєрідною з'єднувальною ланкою для подальшої співпраці між Міністерством транспорту, органами влади та підприємствами Львівщини.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

На знімку: шляхопровід із дванадцятьма дорогами на розв'язці — гордість Львова.

Фото Юрія ЮХНІЦЬКОГО.

АКТУАЛЬНО

«Жнива» комунальників

Більш як половину з 10 мільйонів, що їх надав Рівненщині Кабінет Міністрів України на виконання робіт із запобігання аварій на об'єктах житлово-комунальної сфери, комунальники області вже освоїли. Вони прагнуть за тепла виконати роботи капітального ремонту водо- і тепломереж, житла. Як повідомила в. о. начальника управління житлово-комунального господарства Рівненської облдержадміністрації Ніна Весельська, нині триває капітальний ремонт житлового фонду, переданого в комунальну власність, а також водогонів в Острозі, Здолбунові, Костополі, селах Новоукраїнка та Котів Рівненського району; реконструкція його у селищах Клесів і Квасилів, тепломереж у Рівному, селі Зоря Рівненського району тощо.

Олександра ЮРКОВА.

Автомобіль провалився під землю

Судитися з міськими комунальними службами має намір харків'янин, автомобіль якого буквально провалився крізь землю в самому центрі Харкова. Потерпілий каже, що коли він зупинився на світлофорі, асфальт під машиною проломився, і за лічені секунди автомобіль наполовину занурився в яму з водою. Ремонт машини, за підрахунками хазяїна, коштуватиме 10 тисяч гривень.

Микола КОСИЙ.

На доважок до квитка — мінералка

Нову послугу пропонує своїм клієнтам миколаївське обласне підприємство автобусних станцій. Відтепер кожен покупець квитка на морські курорти області безплатно отримує півлітрову пляшку мінеральної води. Шоправда, цим привілеєм зможуть скористатися пасажирів, які вирушають в Рибаківку та Коблеве тільки в будні і вдень. Незважаючи на те, що нинішнє літо не балує відпускників теплом, щодня з автовокзалу до моря йдуть майже 250 осіб. У вихідні — вдвічі більше. Торік бажаючих скористатися послугами рейсових автобусів було менше на 10 відсотків.

Олена ІВАШКО.

ОГОЛОШЕННЯ

27 серпня 2004 р. за адресою: м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2/234.:
— **о 12 год. 00 хв. відбудеться аукціон з продажу за грошові кошти наступного майна ДП «Великобerezнянський консервний завод», а саме:**
Лот № 1 — промисловий майданчик в с. Сіль, що складається з: будівля цеху «А» (внутрішня площа 511,9 м. кв., площа забудови — 602,2 м. кв., об'єм — 2590 м. куб.), будівля цеху «Б» (внутрішня площа 131,1 м. кв., площа забудови 156,2 м. кв., об'єм — 625 м. куб.) будова електрощита «В» (без обладнання) (внутрішня площа — 9,3 м. кв., площа забудови 13,4 м. кв., об'єм — 40 м. куб.) будова насосної «Г» (без обладнання) (внутрішня площа 4,8 м. кв., площа забудови — 7,8 м. кв., об'єм — 23 м. куб.), будівля складу «Д» (внутрішня площа 99,7 м. кв., площа забудови — 120,9 м. кв., об'єм — 399 м. куб.), будівля прохідної «З» (внутрішня площа — 5,7 м. кв., площа забудови — 8,4 м. кв., об'єм — 23 м. куб.). Ціна лота — 34800,00 грн. в т. ч. ПДВ.
Місце знаходження: Закарпатська область, Великобerezнянський р-н, с. Сіль.
— о 15 год. 00 хв. відбудеться аукціон з продажу за грошові кошти наступного майна ДП «АПК Ужгородський», а саме:
Концентратор А1-БЗК-9 за ціною 1624,00 грн.; аспіратор за ціною 2733,00 грн.; установка для виробництва яечного порошку А1-ФМУ за ціною 61811,00 грн.; камневідбірник РЗ-БКТ за ціною 3480,00 грн.; розсів шафного типу ЗРШ-4М за ціною 11963,00 грн.; чотири установки інфрачервоного та ультрафіолетового випромінювання ІКУФ-2М за ціною 2284,00 грн. за штуку; розкидувач мінеральних добрив МВУ — 5 за ціною 742,00 грн.; гноєрозкидувач ПРТ — 10 за ціною 1540,00 грн.; сівалка СО — 4,2 за ціною 2828,00 грн.; дискова боро-на БДП — 6,3 за ціною 5429,00 грн.; фрезерна борона ФБН — 1,1 за ціною 528,00 грн.; Плуг ПЛН 5 —35 за ціною 528,00 грн.; 55 штук го-дівниці за ціною 127,00 грн. за штуку; частина будівлі магазину пл. 706,6 кв. м. за ціною 124301,00 грн., котра знаходиться за адресою: Закарпатська область, Ужгородський р-н, с. Розівка, вул. Молодіжна, 7. В ціні включено ПДВ.
Місце знаходження обладнання та с/г техніки: Закарпатська об-ласть, м. Ужгород, вул. Молодіжна.
Для участі в аукціоні потенційним покупцям слід подати заявки на участь в торгах по 23 серпня 2004 р. До заявки додаються: документ, що посвідчує особу, або представника юридичної особи, їх повнова-ження; довідку про те, що проти учасника торгів не порушено справу про банкрутство; документ про внесення грошових коштів у розмірі 10% від початкової ціни продажу об'єкта на рахунок Філії Агентства з питань банкрутства; документ про внесення реєстраційного внеску в розмірі одного неоподаткованого мінімуму на рахунок Філії Аген-тства з питань банкрутства; декларацію про доходи, належним чином завірене свідоцтво про державну реєстрацію суб'єкта підприємниць-кої діяльності та ідентифікаційного коду для покупців — фізичних осіб; нотаріально засвідчені копії установчих документів для покупців — юридичних осіб (копію рішення про участь в аукціоні — для органів місцевого самоврядування). З усіх питань організації та проведення аукціону слід звертатися до організатора торгів — Філії Агентства з питань банкрутства в Закарпатській області — за адресою: м. Ужго-род, пл. Б. Хмельницького, 2/234, тел.: (03122) 3-59-37.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 01.06.2004 р. порушив справу № 42/98Б про банкрутство Сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Дружба», ЄДРПОУ 30835208 (85525, вул. Леніна, 1, с. Зелене Поле, Великоновоселківський район, Донецька об-ласть, р/р 26005300324 у Великоновоселківському ООБ № 3227, МФО 394482) і ввів мораторій на задоволення вимог кредиторів.
Розпорядником майна призначений арбітражний керуючий Афа-насьєва Світлана Іванівна, ліцензія № 783031, адреса: м. Донецьк, вул. Арктики, 21, кв. 11.
Вимоги кредиторів приймаються протягом 30 днів з дати цієї публікації.

Господарським судом Донецької області, 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157, по справі № 15/122 Б Постановою від 25.06.2004 за заявою голови ліквідаційної процедури, відповідно до ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» визнано банкрутом ТОВ «Донпромстрой», 87532, До-нецька область, м. Маріуполь, пр. Леніна, 5/7, код ЗКПО 30736023, р/р № 26007215060291 у Маріупольському відділенні Укрсоцбанку; МФО 334185 та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначений голова ліквідаційної комісії — Чікіна Лю-бов Петрівна (87532, Донецька область, м. Маріуполь, пр. Леніна, 5/7).
Претензії приймаються протягом 1 місяця з моменту опубліку-вання цього оголошення.

В інформації надрукованій в газеті «Голос Украї-ни» від 20.07.2004 р. № 132 (3382) стор. 22 про Фі-нансовий звіт ВАТ АКБ «ГАРАНТ-БАНК» потрібно чи-тати: Фінансовий звіт Відкритого акціонерного то-вариства «Акціонерний комерційний банк «ГАРАНТ» і далі за текстом.

Постановою Господарського суду Донецької області від 01.04.04 товариство з обмеженою відповідальністю «Мечта» (87600, Донецька обл., м. Новоазовськ, вул. 60 Років СРСР, 113, код ЗКПО 24163698) визнано банкру-том. По справі відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатор ВАТ «Коломийський консервний завод» реалізує на відкритих торгах майно банкрута — ВАТ «Коломийський консервний завод» по наступних лотах:
Лот № 1. Виробничий комплекс в складі адмінкорпусу (А), заг. площею 509,3 м 2, цеху дитячого харчування (Н), заг. площею 2078 м 2, та конден-саторної (Н1), заг. площею 41,5 м 2. Рік введення будівель в експлуатацію — 1992. Стан задовільний. Підведені інженерні мережі. Початкова ціна прода-жу — 257 401 грн., в т. ч. ПДВ.
Лот № 2. ГАЗ 3307, 1990 р. в., в задов. стані; ГАЗ 53 (фургон), 1991 р. в., в незадов. стані. Початкова ціна продажу — 4 249 грн., в т. ч. ПДВ.
Лот № 3. Гомогенізатор, 1992 р. в. Початкова ціна продажу -6 750 грн., в т. ч. ПДВ.
Лот № 4. Автомобільні ваги — 2 шт. 1979 р. в. Початкова ціна продажу — 9 728 грн., в т. ч. ПДВ.
Лот № 5. Паровий котел ДК-4/13, 1991 р. в. Початкова ціна продажу —16 000 грн., в т. ч. ПДВ.
Лот № 6. Трансформатор МГ-250, 1993 р. в. Початкова ціна продажу — 4 428 грн., в т. ч. ПДВ.
Лот № 7. Інше обладнання та матеріали згідно переліку (неліквіди, мета-лобрухт). Початкова ціна продажу — 11 413 грн., в т. ч. ПДВ.
Лот № 8. Металевий модуль (Д), заг. площею 1867,7 м 2. Початкова ціна продажу — 124 967 грн., в т. ч. ПДВ.
Відкриті торги відбудуться 23 серпня 2004 року о 13.00 год. за адресою: м. Коломия, вул. Счинського, 53, адмінкорпус ВАТ «Коломийський консер-вний завод».
Порядок продажу, умови, строки придбання майна:
У випадку надходження однієї пропозиції майно буде продане шляхом ви-купу згідно початкової ціни, у випадку надходження кількох пропозицій — бу-дуть проведені відкриті торги. Повна оплата за майно — протягом 30 днів з дня укладення договору купівлі-продажу. Акт прийому-передачі — протягом 10 днів після перерахування коштів.
Заявки на придбання майна приймаються до 20 серпня 2004 року за ад-ресом: 77303, м. Калуш Івано-Франківської обл., а/с 15, ліквідатор Мазур В. В. Ознайомитись з порядком проведення відкритих торгів, додатковими умовами, з майном — за тел. ліквідатора 8 (050) 373-57-51.

12 березня 2004 р. в га-зеті «Голос України» № 47 була опублікована інфор-мація про порушення спра-ви про банкрутство дочір-нього підприємства з іно-земною інвестицією «Укрін-терпродукт».
На виправлення помилки, зробленої в публікації пові-домляємо, що справа № 5/66-6 про банкрутство дочірнього підприємства з іноземною ін-вестицією «Укрінтерпродукт» була порушена господарським судом Донецької області 05.03.2003 р. мораторій вве-дено з 5 березня 2003 року.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмель-ницького, 44-Б) порушив спра-ву № 24/331-б про банкрут-ство приватного підприємства «Транспроєкт-Київ» (04080, м. Київ, вул. Новокосятинів-ська, 8, п/р 2600901546009 в АБ «Брокбізнесбанк», МФО 300249, ЗКПО 31201448).
Розпорядником майна при-значений Гусак Ігор Михайло-вич (ліцензія АА № 630109 від 23.12.2003 р.).
Претензії кредиторів та зая-ви санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Постановою Господарсько-го суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 6.4) від 01.07.2004 р. по справі № 19/103(04) ТОВ «Мікрограф», розташова-не за адресою: 72319, Запо-різька область, м. Меліто-поль, вул. 8 Березня, 6. 8 (код ЄДРПОУ — 24513187), визна-но банкрутом та відкрита лік-відаційна процедура.
Ліквідатором призначено Моїсеєва Юрія Володимирови-ча, ліцензія АА № 419459 (м. Мелітополь, 3-й провулок Ма-люги, 13, а/с-103).
Претензії приймаються про-тягом 30 днів з дня публікації.

Господарським судом Мико-лаївської області Постановою по справі № 5/45 від 13 липня 2004 року Приватне сільськогоспо-дарське підприємство «Дружба» (код ЄДРПОУ № 03764330, ад-реса: 56570, Миколаївська об-ласть, Вознесенський район, с. Дорошівка; р/р 26004303151871 у Вознесенському відділенні «Промінвестбанк», МФО 326289) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено ар-бітражного керуючого Черепен-ко Вікторію Григорівну (ліцензія серії АА № 140411 від 12.06.2002 року, адреса: м. Ми-колаїв, вул. Московська, 54-а, тел.: 8(0512)47-34-64).

11.06.2004 року Господар-ським судом Кіровоградської області (м. Кіровоград, вул. Лу-начарського, 29) по справі № 10/94 про визнання банкрутом ТОВ АФ «Жовтневе» (с. Жов-тневе, Новомиргородський р-н, Кіровоградської обл.), код ЄДРПОУ 30798514 винесено постанову про визнання бор-жника банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Лікві-датором призначено арбітраж-ного керуючого Муравську О. С. (ліцензія Мінекономіки № 249695 від 30.10.2001 р.), 25031, м. Кіровоград, вул. Ге-роїв Сталінграду, 32, кв. 115, 8-0522-55-52-58.

Господарський суд Одеської області (65032, м. Одеса, пр. Шевченка, 4) постановою від 24 лю-того 2004 р. по справі № 2/307-03-8973 визнав банкрутом та відкрив лік-відаційну процедуру ДП «Бласко-Агент» (м. Оде-са, вул. Приморська, 1, код 24535906).
Ліквідатором банкрута призначений Киричок С. А., ліцензія АА № 250008 від 19.11.2001 р., тел. 8-050-395-30-85.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ДП «Шахтоуправління «Червона Зірка» ВО «Донецьквугіль-ля», повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляється будинок палацу культури ім. Горького ДП «Шахтоуправління «Червона Зірка» ВО «Донецьквугільля», який роз-ташований за адресою: м. Донецьк, вул. Будьоннівських Партизан, 7а, площа — 3029,3 м 2, початкова ціна продажу-309172,21 грн., без ПДВ, гарантійний внесок-15458,61 грн. Гарантійний внесок у розмі-рі 5% від початкової ціни реалізуемого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу — 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ «Аваль» м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в До-нецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташовано-му за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. З фіксовани-ми умовами можна ознайомитись у організатора конкурсу. Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації у газеті по 15 серпня 2004 г. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 23 серпня 2004 г., у Філії ДГУ Аген-тство з питань банкрутства в Донецькій області о 11 00 год. за ад-ресом: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Довідки за телефона-ми: 304-37-21, 304-77-83 та на сайті ФДГУ Агентство з питань бан-крутства в Донецькій області: **bankruptcy.internet.dn.ua**

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області та ліквідатор СВК ім. Чкалова по-відомляють про проведення публічних торгів (аукціону) з реалізації майна підприємства-банкрута.
На публічні торги виставляється наступне майно, розташоване за адресою: Запорізька область, Василівський район, с. Підгірне, вул. Чкалова, 161а;
Лот №1: Будівля корівника, загальною площею 1672 м² та будів-ля санпропускника, загальною площею 1636,6 м², початкова ціна продажу лота 13 200,00 грн., з ПДВ;
Гарантійний внесок у розмірі 5 % від початкової ціни продажу майна, що реалізується, перераховується Філії Державної госпроз-рахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізькій області на р/р 2600827020 в ЗОД АППБ «Аваль» м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.
Реєстраційний збір 17 грн. за комплект документів для реєстра-ції публічних торгів (аукціону) перераховується Філії Державної гос-прозрахункової установи Агентство з питань банкрутства у Запорізь-кій області на р/р 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль», м. Запоріжжя, МФО 313827, код ОКПО 26252756.
Заявки на участь у публічних торгах (аукціоні) приймаються не піз-ніше, ніж за три дні до дати проведення аукціону за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95 з 9.00 до 18.00 (крім вихідних).
Для ознайомлення з майном та оформлення участі у публіч-них торгах (аукціоні) звертатися за телефонами: (0612) 64-39-01, 64-36-22.
Публічні торги (аукціон) відбудуться 20 серпня 2004 р. о 12.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Постановою Господарського суду Івано-Франківської області від 01 червня 2004 року по справі № Б-4/24 ВАТ «Снятинська МПМК-2», 78300, с. Х-Будилів, вул. Баронська, 1 Снятинського району Івано-Франківської області, код 05432553, р/р 26005619, МФО 336495 визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру та призначено ліквідатором арбітражного керуючого Сеника Романа Івановича, 76008, м. Івано-Франківськ-8, а/с-26, ліцензія Мінекономіки України АА № 719876 від 04.03.2004 р.
Постановою Господарського суду Івано-Франківської області від 04 червня 2004 року по справі № Б-14/138 Сільськогосподарський виробничий кооператив «Липиця», 77015, с. Нижня Липиця, Рогатин-ського району Івано-Франківської області, код 22183857, р/р 26005390542001, МФО 336365 визнано банкрутом, відкрито ліквіда-ційну процедуру та призначено ліквідатором арбітражного керуючо-го Сеника Романа Івановича, 76008, м. Івано-Франківськ-8, а/с-26, ліцензія Мінекономіки України АА № 719876 від 04.03.2004 р.

Господарський суд Тернопільської області (46000, м. Тер-нопіль, вул. Кн. Острозького, 14А) порушив справу № 1/Б-457 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Підволочиське хлібоприймальне підприємство» (47800, Тер-нопільська обл., м. Підволочиськ, вул. Б. Хмельницького, 18, код ЄДРПОУ 14056458, п/р 260013385 в ТОД АППБ «Аваль», МФО 338501). Розпорядником майна боржника призначено Дідича Володимира Євгеновича (46000, м. Тернопіль, вул. Коперніка, 3, ліцензія серії АА № 047819 від 15.10.2001 р.).
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Івано-Франківській області (Організатор) та Ліквідатор проводять конкурс з реалізації майна підприємства-банкрута: ВАТ «ЛьОН» (с. Боднарів Калуського району Івано-Франківської області).
1. Незавершене будівництво шовхів — відкритих складів в кількості — 2 шт., під розбір на слідуючі будівельні матеріали:
Плити ПНС — 6х3 в кількості 192 шт. по ціні 480 грн. за 1 шт.,
Плити ПНС — 6х1,5 в кількості 288 шт. по ціні 240 грн. за 1 шт.,
З/Б прогони — балки горизонтальні, довжиною 12 м, в кількості 100 шт. по ціні 660 грн. за 1 шт.,
З/Б колони вертикальні перерізом 40х40 в кількості 100 шт. по ціні 240 грн. за 1 шт.,
З/Б колони вертикальні перерізом 50х50 в кількості 50 шт. по ціні 300 грн. за 1 шт.
Цегла з кладки стін, орієнтовна кількість придатної —30 тис. шт. на загальну вартість 4000 грн.
2. Паливоподача — похила ламана галерея, загальною довжиною 54 м., під розбір на будівельні матеріали та металоконструкції на загальну вартість 13200 грн.
3. Костроподача — металоконструкції бункерного та каркасного типу, під розбір на загальну вартість 12000 грн.
Всі ціни вказані з врахуванням ПДВ.
Рішення про переможця конкурсу — приймає конкурсна комісія. Фіксовані умови конкурсу:
1. Реалізація вищезазначеного майна по кількості здійснюється за бажанням Покупця.
2. Демонтаж та транспортні витрати за рахунок Покупця, придатність та мож-ливість подальшого використання визначає Покупець.
3. Укладання договору купівлі-продажу протягом 5-ти днів з дня засідання конкурсної комісії;
4. Ознайомлення з майном продажу — щоденно, крім вихідних з 8.00 до 15.00 год. на території ВАТ «Льон» в селі Боднарів Калуського району.
Для реєстрації учасникам конкурсу необхідно подати: заяву; копію докумен-та про сплату гарантійного внеску, реєстраційного збору та конкурсну пропози-цію, крім того фізична особа зобов'язана подати копію паспорта та копію довід-ки про присвоєння ідент. номера; юридична особа — копія Свідоцтва про дер-жавну реєстрацію, Довідки про включення в ЄДРПОУ, Свідоцтва про реєстрацію платника ПДВ (якщо покупець є платником) та документ, який посвідчує повно-важення представника.
Гарантіїні внески учасників торгів (10% від початкової ціни) та реєстрацій-ний збір за реєстрацію учасників —17 грн. перераховуються Організатору тор-гів на р/р 260064425 в Івано-Франківській ОД АППБ «Аваль», МФО 336462, код — 26255708 до 15.08.2004 р. включно.
Заяви на участь в конкурсі та конкурсні пропозиції приймаються до 15.08.2004 р. за адресою: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Бельведерська, 2-А, оф. 7. Розгляд заяв конкурсною комісією відбудеться 17 серпня 2004 року.
З питань ознайомлення з об'єктом, умовами торгів та оформлення участі в конкурсі звертатися за тел. (0342) 50-24-94, (050) 373-43-46, (03472) 94-3-37.

Баланс АКБ «ПОРТО-ФРАНКО» за II квартал 2004 року				(тис. грн.)
Ря док	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	
1	АКТИВИ			
2	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	9123	10463	
3	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані Національним банком України за вирахуванням резервів	0	0	
2.1	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, і цінні папери, емітовані аціональним банком України	0	0	
2.2	Резерви під зменшення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	0	0	
3	Кошти в інших банках	0	0	
3.1	Кошти в інших банках	18314	14559	
3.2	Резерви під заборгованість інших банків	18334	14559	
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	(20)	0	
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	5113	0	
5.1	Цінні папери в портфелі банку на продаж	9142	5627	
5.2	Резерви під зменшення цінних паперів у портфелі банку на продаж	9142	5627	
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	0	0	
6.1	Кредити та заборгованість клієнтів	29358	28846	
6.2	Резерви під заборгованість за кредитами	32973	32420	
7	Резерви під заборгованість до погашення в портфелі банку за вирахуванням резервів	(3615)	(3574)	
7.1	Цінні папери в портфелі банку до погашення	0	5472	
7.2	Резерви під зменшення цінних паперів у портфелі банку до погашення	0	5476	
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	0	(4)	
9	Основні засоби та нематеріальні активи	0	0	
10	Чисті нараховані доходи до отримання	1743	1984	
10.1	Нараховані доходи до отримання	140	191	
10.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	146	194	
11	Інші активи за вирахуванням резервів	(6)	(3)	
11.1	Інші активи	5661	870	
11.2	Резерви під дебіторську заборгованість	5662	871	
12	Усього активів	78594	68012	
13	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
13.1	Кошти банків	10905	8000	
13.2	У тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	0	0	
14	Кошти клієнтів	43062	37241	
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	0	0	
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
17	Нараховані витрати до сплати	505	345	
18	Інші зобов'язання	2219	1958	
19	Усього зобов'язань	56691	47544	
ПРИМІТКА				
"Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за II квартал 2004 року.				(тис. грн.)
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	На кінець попереднього фінансового року	Зміни після дати останньої річної звітності (+,-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	145	0	145
2	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банками	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	1962	4437	-2475
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	5862	0	5862
9	Усього	7969	4437	3532
Керівник Головний бухгалтер				В. В. Воловик Л. М. Шкрабак

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 17.05.2004 року по справі № 42/87 Б, порушено справу про банкрутство Дочірнього підприємства «Комбінат харчових продуктів «Смак» (адреса: вул. Леніна, 58, м. Краматорськ, Донецької області, 84300, р. р. № 26006137 в Краматорському відділенні банку «Аваль», МФО 335281, код ЗКПО 19377285).

З 17.05.2004 року запроваджено мораторій на задоволення вимог кредиторів.

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Дрюк Надія Олексіївна (ліцензія № 047801, вул. Южна, 21, м. Краматорськ, Донецької області, 84313, тел. (0626)416367).

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Баланс за 2 квартал 2004 р.				(тис. грн.)
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу 01-07-2004	На кінець попереднього фінансового року 01-01-2004	
1	АКТИВИ			
2	Грошові кошти та залишки в НБУ	20852	36600	
3	Кошти в інших банках	12795	19993	
4	Цінні папери на продаж за вирахуванням резервів	22917	10845	
5	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	303191	192111	
6	ЦП в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	0	34	
7	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	7108	7106	
8	Основні засоби та нематеріальні активи	30128	28368	
9	Чисті нараховані доходи до отримання	11407	5945	
10	Інші активи за вирахуванням резервів	16315	21873	
11	Усього активів	424713	322875	
12	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
13	Кошти банків	21000	35300	
14	Кошти клієнтів	328523	230190	
15	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	360	0	
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	1800	1800	
17	Нараховані витрати до сплати	5384	3032	
18	Інші зобов'язання	19584	6912	
19	Усього зобов'язань	376651	277234	
20	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
21	Статутний капітал	13300	13300	
22	Акції, викуплені в акціонерів	(463)	(463)	
23	Емісійні різниці	60	60	
24	Резерви	5000	3326	
25	Результати переоцінки осн. засобів та немат. активів	14457	14457	
ПРИМІТКА "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" Полтавський акціонерний банк "Полтава-банк" за 2 квартал 2004 р.				(тис. грн.)
Рядок	Найменування статті	На звітну дату 01.07.2004	На кінець попереднього фінансового року 01.01.2004	Зміни після дати останньої річної звітності (+,-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	9328	3631	5697
2	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	29277	17212	12065
3	Усього	38605	20843	17762
Некрасов Олександр Васильович Щербак Людмила Іванівна				

Фінансовий звіт за II квартал 2004 року АКБ «ПОРТО-ФРАНКО»			
20	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
20.1	Статутний капітал	18214	18214
20.2	Зареєстровані прості акції	18114	18114
20.3	Зареєстровані привілеювані акції	100	100
21	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
24	Емісійні різниці	0	0
25	Резерви та інші фонди банку	707	707
26	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	515	515
27	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	746	746
28	мінус сум перерозподілу у тому числі сум перерозподілу в разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
29	Прибуток/збиток звітного року, що очікує затвердження	286	286
30	Результат поточного року	1435	0
31	Усього власного капіталу	21903	20468
32	Усього пасивів	78594	68012
Керівник Головний бухгалтер			
В. В. Воловик Л. М. Шкрабак			
Звіт про фінансові результати АКБ «ПОРТО-ФРАНКО» за II квартал 2004 року			
(тис. грн.)			
Ря док	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного року	На кінець попереднього фінансового року
1.1	Процентний дохід	2223	1562
1.2	Процентні витрати	(686)	(379)
2	Чистий процентний дохід	1537	1183
2.1	Комісійні доходи	1864	1795
2.2	Комісійні витрати	(542)	(388)
3	Чистий комісійний дохід	1322	1407
4	Торговельний дохід	1841	326
5	Дохід у вигляді дивідендів	0	0
6	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0
7	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
8	Інший дохід	7	116
9	Операційний дохід	4777	3032
10	Загальні адміністративні витрати	(1059)	(614)
11	Витрати на персонал	(962)	(783)
12	Витрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0
13	Інші витрати	(472)	(456)
14	Прибуток від операцій	2284	1179
15	Чисті витрати на формування резервів	(704)	(889)
16	Прибуток до оподаткування	1580	290
17	Витрати на податок на прибуток	(156)	(156)
18	Прибуток після оподаткування	1435	134
19	Неперерабачені доходи/витрати	0	0
20	Чистий прибуток/збиток банку	1435	134
21	Чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,79	0,10
22	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	0,79	0,10
Керівник Головний бухгалтер			
В. В. Воловик Л. М. Шкрабак			

Баланс проміжної фінансової звітності банку на 1 липня 2004 р. Форма FB5_1.01				(тис. грн.)
Ря док	Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього фінансового року	
1.	АКТИВИ			
2.	Грошові кошти та залишки в НБУ	75 918	48 788	
3.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ, що вирахуванням резервів	10 357	10 007	
2.1.	Казначейські та інші ЦП, що рефінансуються НБУ, і ЦП, емітовані НБУ	10 357	10 007	
2.2.	Резерви під зменшення боргових ЦП, що рефінансуються НБУ	(0)	(0)	
3.1.	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	167 375	106 860	
3.2.	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	169 678	111 381	
4.	Резерви під заборгованість клієнтів	(2 303)	(4 521)	
5.	Цінні папери на продаж	0	0	
5.1.	ЦП в портфелі банку на продаж	3 344	0	
5.2.	Резерви під заборгованість за ЦП в портфелі банку на продаж	3 386	0	
6.	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	(42)	(0)	
6.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	355 572	397 549	
6.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	428 287	464 239	
7.	Резерви під заборгованість до погашення в портфелі банку до погашення	(72 715)	(66 690)	
7.1.	ЦП в портфелі банку до погашення	0	2 377	
7.2.	Резерви під зменшення ЦП у портфелі банку до погашення	0	2 387	
8.	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	(0)	(10)	
9.	Основні засоби та нематеріальні активи	9 345	9 346	
10.	Чисті нараховані доходи до отримання	55 282	55 075	
10.1.	Нараховані доходи до отримання	3 035	1 255	
10.2.	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	3 493	1 712	
11.	Інші активи за вирахуванням резервів	(458)	(457)	
11.1.	Інші активи	18 010	21 977	
11.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	18 017	21 983	
12.	Усього активів	(7)	(6)	
13.	Кошти банків	698 238	653 234	
14.	У тому числі кредити, які отримані від НБУ	52 570	78 395	
15.	Кошти клієнтів	10 000	10 000	
16.	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	504 220	436 413	
17.	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0	
18.	Нараховані витрати до сплати	1 031	215	
19.	Інші зобов'язання	20 421	21 943	
20.	Усього зобов'язань	578 242	536 966	
21.	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
22.	Статутний капітал	50 000	50 000	
23.	Зареєстровані прості акції	49 800	49 800	
24.	Зареєстровані привілеювані акції	200	200	
25.	Не сплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0	
26.	Капіталізовані дивіденди	0	0	
27.	Акції, що викуплені в акціонерів	(138)	(138)	
28.	Емісійні різниці	14 016	14 016	
ПРИМІТКА «Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках» на 1 липня 2004 року				
Форма FB5_1.02 105 «МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК»				(тис. грн.)
Рядок	Найменування статті	Звітна дата	На кінець попереднього фінансового року	Зміни
1.	Гарантії, що надані клієнтам	20 459	6 886	13 573
2.	Сумнівні гарантії та поручительства	0	0	0
3.	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4.	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	132 111	138 209	(6 098)
5.	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	0	0	0
6.	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	0	0	0
7.	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8.	Надана застава	10 096	33 064	(22 968)
9.	Усього	162 666	178 159	(15 493)
Голова Правління Головний бухгалтер				Гой К. Г. Белініна О. В.

Господарським судом Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) за заявою ДПІ у Галицькому районі м. Львова порушено справу про банкрутство: ЛЬВІВАГРОПРОМБУД, справа № 6/90-4/33, юридична адреса: 79066, м. Львів, вул. Грунтова, 1. ЄДРПОУ 03576189, розрахунковий рахунок № 26003615010300 в Дністровському відділенні ЛОФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 325019. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Качура М. В., який проживає за адресою: м. Львів, вул. Буцманюка 92-Б/2, Ліцензія АА № 719751. Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) визнані банкрутами та відкриті ліквідаційні процедури щодо наступних підприємств: 1) постановою від 21.06.04 р. по справі № 19/83 — Приватне підприємство «Промінь», розташоване за адресою: Запорізька обл., Веселівський район. смт. Веселе, вул. Чапаєва, 21, (код ЄДРПОУ — 30896131); 2) постановою від 30.06.04 р. по справі № 19/95 — ТОВ «Великий Луг», розташоване за адресою: Запорізька обл., смт. Куйбишево, вул. Миру, 17 а, (код ЄДРПОУ — 30896283); 3) постановою від 01.07.04 р. по справі № 19/90(04) — КСП «Калинівське», розташоване за адресою: Запорізька обл., Приазовський район, с. Калинівка, (код ЄДРПОУ — 19283130); 4) постановою від 01.07.04 р. по справі № 19/97(97) — ТОВ «Інтас», розташоване за адресою: 71100, Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Горького, 39/13, (код ЄДРПОУ — 31458550). Ліквідатором призначено Осипенко Олександра Валентиновича, ліцензія АА № 783079 (72100, Запорізька обл., м. Приморськ, вул. Шевченко, 76). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Баланс проміжної фінансової звітності на 01 липня 2004 р.				(тис. грн.)
Рядок	Найменування статті	01.07.04	01.01.04	
1	АКТИВИ			
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	232	223	
2	Кошти в інших банках	55	61	
3	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	19704	16045	
3.1	Кредити та заборгованість клієнтів	23825	19680	
3.2	Резерви під заборгованість за кредитами	4121	3635	
4	Основні засоби та нематеріальні активи	4504	4543	
5	Чисті нараховані доходи до отримання	114	65	
5.1	Нараховані доходи до отримання	311	268	
5.2	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	197	203	
6	Інші активи за вирахуванням резервів	28	31	
6.1	Інші активи	325	328	
6.2	Резерви під дебіторську заборгованість	297	297	
7	Усього активів	24639	20968	
8	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
9	Кошти банків	404	399	
10	Нараховані витрати до сплати	96	67	

Баланс за 2 квартал 2004 року				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу	(тис.грн.) На кінець попереднього фінансового року	
		на 01.07.2004	на 01.01.2004	
АКТИВИ				
1	Грошові кошти та залишки в НБУ	33 884	34 374	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ / цінні папери, емітовані НБУ за вирахуванням резервів	0	0	
2.1.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ / цінні папери, емітовані НБУ за вирахуванням резервів	0	0	
2.2.	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються НБУ	0	0	
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	115 582	139 103	
3.1.	Кошти в інших банках	116 633	140 081	
3.2.	Резерви під заборгованість інших банків	(1 051)	(978)	
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0	
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	71 382	54 747	
5.1.	Цінні папери в портфелі банку на продаж	74 474	54 825	
5.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(3 092)	(78)	
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	509 254	439 179	
6.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	521 437	455 514	
6.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	(12 183)	(16 335)	
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	25 198	236	
7.1.	Цінні папери в портфелі банку до погашення	26 890	1 961	
7.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	(1 692)	(1 725)	
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	10 030	10 030	
9	Основні засоби та нематеріальні активи	32 534	30 942	
10	Чисті нараховані доходи до отримання	6 076	8 155	
10.1.	Нараховані доходи до отримання	6 082	8 025	
10.2.	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(906)	(870)	
11	Інші активи за вирахуванням резервів	28 200	28 771	
11.1.	Інші активи	28 591	29 234	
11.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	(391)	(463)	
12	Усього активів	832 140	745 537	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
13	Кошти банків:	222 234	216 464	
13.1.	у тому числі кредити, які отримані від НБУ	22 500	0	
14	Ошадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	425 725	351 369	
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	6 684	30 641	
17	Нараховані витрати до сплати	9 630	6 946	
18	Інші зобов'язання	31 219	5 516	
19	Усього зобов'язань	695 493	610 936	
АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ				
20	Статутний капітал	100 000	100 000	
20.1.	Зареєстровані прості акції	100 000	100 000	
20.2.	Зареєстровані привілейовані акції	0	0	
20.3.	Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0	
21	Капіталізовані дивіденди	0	0	
22	Акції, що викуплені в акціонерів	(27)	0	
23	Емісійні різниці	0	0	
24	Резерви та інші фонди банку	25 991	25 991	
25	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	88	88	
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років:	6 290	6 290	
26.1.	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0	
27	Прибуток / збиток звітного року, що очікує затвердження	2 032	2 232	
28	Результат поточного року	2 073	0	
29	Усього власного капіталу	136 647	134 601	
30	Усього пасивів	832 140	745 537	
Примітка "Рахунки довірного управління" за 2 квартал 2004 року				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу на 01.07. 2004	На кінець попереднього фінансового року на 01.01. 2004	Зміни після дати останньої річної звітності (+/-)
1	Активні рахунки довірного управління	490	490	0
2	Готівкові кошти за операціями довірного управління	0	0	0
3	Поточні рахунки управління з довірного управління	0	0	0
4	Довідорська заборгованість за операціями довірного управління	0	0	0
5	Цінні папери в довірчому управлінні	0	0	0
6	Банківські метали в довірчому управлінні	0	0	0
7	Інші активи в довірчому управлінні	490	490	0
8	Витрати за операціями довірного управління	0	0	0
9	Нараховані доходи за об'єктами довірного управління	0	0	0
10	Пасивні рахунки довірного управління	490	490	0
11	Фонди банківського управління	0	0	0
12	Рахунки установників	490	490	0
13	Кредиторська заборгованість за операціями довірного управління	0	0	0
14	Доходи від операцій довірного управління	0	0	0
Голова Правління Заступник Головного бухгалтера				

Фінансова звітність ВАТ Банку «БІГ Енергія» за II квартал 2004 року				
Звіт про фінансові результати за 2 квартал 2004 року				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату кварталу поточного року на 01.07.2004	На кінець попереднього фінансового року на 01.07.2003	(тис.грн.)
1.1.	Процентний дохід	42 022	37 574	
1.2.	Процентні витрати	(30 747)	(22 811)	
2	Чистий процентний дохід	11 275	14 763	
2.1.	Комісійний дохід	7 035	5 631	
2.2.	Комісійні витрати	(654)	(5 302)	
3	Чистий комісійний дохід	6 381	329	
4	Торговельний дохід	435	13 085	
5	Дохід у вигляді дивідендів	0	0	
6	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	0	0	
7	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0	
8	Інший дохід	557	116	
9	Операційний дохід	18648	28293	
10	Загальні адміністративні витрати	(7 226)	(5 255)	
11	Витрати на персонал	(7 894)	(6 725)	
12	Втрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	0	0	
13	Інші витрати	(2 566)	(2 748)	
14	Прибуток від операцій	962	13 565	
15	Чисті витрати на формування резервів	1 111	(11 787)	
16	Прибуток до оподаткування	2 073	1 778	
17	Витрати на податок на прибуток	0	(961)	
18	Прибуток після оподаткування	2 073	817	
19	Непередбачені доходи/витрати	0	0	
20	Чистий прибуток/збиток банку	2 073	817	
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію, грн.	0,04	0,02	
Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках" за 2 квартал 2004 року				
Рядок	Найменування статті	На звітну дату поточного кварталу на 01.07. 2004	На кінець попереднього фінансового року на 01.01. 2004	Зміни після дати останньої річної звітності (+/-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	3	4	0
2	Сумнівні гарантії та поручительства	673	716	(43)
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	0	0	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	80009	53526	26 483
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	7874	0	7874
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютною та банківськими металами	0	0	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	0	0	0
8	Надана застава	114253	125828	(11 575)
9	Усього	202809	180070	22 739
Б.В.Стеценко В.Г.Михайленко				

Баланс				
Рядок	Найменування статті	30.06.2004	(тис. грн.) 31.12.03	
АКТИВИ				
1	Грошові кошти та залишки в Національному банку України	35 213	43 940	
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України / цінні папери, емітовані Національним банком України за вирахуванням резервів	-	-	
2.1.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України / цінні папери, емітовані Національним банком України	-	-	
2.2.	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-	-	
3	Кошти в інших банках за вирахуванням резервів	136 202	174 252	
3.1.	Кошти в інших банках	137 383	174 813	
3.2.	Резерви під заборгованість інших банків	(1 181)	(561)	
4	Цінні папери в торговому портфелі банку	0	0	
5	Цінні папери в портфелі банку на продаж за вирахуванням резервів	12 478	5 903	
5.1.	Цінні папери в портфелі банку на продаж	12 765	5 903	
5.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	(287)	(1)	
6	Чисті кредити та заборгованість клієнтів	387 587	416 348	
6.1.	Кредити та заборгованість клієнтів	394 387	421 637	
6.2.	Резерви під заборгованість за кредитами	(6 800)	(5 289)	
7	Цінні папери в портфелі банку до погашення за вирахуванням резервів	-	26	
7.1.	Цінні папери в портфелі банку до погашення	-	26	
7.2.	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-	-	
8	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	-	-	
9	Основні засоби та нематеріальні активи	4 403	3 309	
10	Чисті нараховані доходи до отримання	2 207	2 989	
10.1.	Нараховані доходи до отримання	2 601	3 325	
10.2.	Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	(394)	(337)	
11	Інші активи за вирахуванням резервів	640	725	
11.1.	Інші активи	682	762	
11.2.	Резерви під дебіторську заборгованість	(42)	(37)	
12	Усього активів	578 730	647 492	
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
13	Кошти банків:	194 210	299 707	
13.1.	у тому числі кредити, які отримані від Національного банку України	-	-	
14	Ошадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	236 975	204 754	
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	1 657	1 164	
17	Нараховані витрати до сплати	51 270	53 091	
18	Інші зобов'язання	484 112	558 716	
19	Усього зобов'язань	912 114	1 066 228	
ПАСИВНИЙ КАПІТАЛ				
20	Статутний капітал	79 184	79 184	
20.1.	Зареєстровані прості акції	79 184	79 184	
20.2.	Зареєстровані привілейовані акції	0	0	
20.3.	Не сплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0	
21	Капіталізовані дивіденди	0	0	
22	Акції, викуплені в акціонерів	0	0	
23	Емісійні різниці	571	571	
24	Резерви та інші фонди банку	1 025	518	
25	Результати переоцінки необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-	
26	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) минулих років:	7 996	(1 626)	
26.1.	у тому числі сума переоцінки у разі вибуття необоротних активів та інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-	
27	Прибуток / збиток звітного року, що очікує затвердження	5 344	10 129	
28	Результат поточного року	5 344	0	
29	Усього власного капіталу	94 618	88 776	
30	Усього пасивів	578 730	647 492	
Керівник Головний бухгалтер				

Фінансова звітність АКБ "ХФБ Україна" (01034, Київ, вул.Ярославів Вал, 14-А) за другий квартал 2004 року				
Звіт про фінансові результати				
Рядок	Найменування статті	30.06.04	(тис. грн.) 30.06.03	
1.1.	Процентний дохід	22 771	14 351	
1.2.	Процентні витрати	(6 571)	(4 324)	
2	Чистий процентний дохід	16 200	10 027	
2.1.	Комісійний дохід	5 868	4 775	
2.2.	Комісійні витрати	(281)	(741)	
3	Чистий комісійний дохід	5 587	4 034	
4	Торговельний дохід	(44)	1 578	
5	Дохід у вигляді дивідендів	-	-	
6	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	-	-	
7	Дохід від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-	
8	Інший дохід	(40)	199	
9	Операційний дохід	21 703	15 838	
10	Загальні адміністративні витрати	(2 718)	(1 729)	
11	Витрати на персонал	(5 221)	(4 095)	
12	Втрати від інвестицій в асоційовані й дочірні компанії	-	-	
13	Інші витрати	(3 351)	(1 904)	
14	Прибуток від операцій	10 413	8 920	
15	Чисті витрати на формування резервів	(2 624)	(910)	
16	Прибуток до оподаткування	7 789	7 110	
17	Витрати на податок на прибуток	(1 947)	(2 133)	
18	Прибуток після оподаткування	5 842	4 977	
19	Непередбачені доходи/витрати	-	-	
20	Чистий прибуток/збиток банку	5 842	4 977	
21	Скоригований чистий прибуток на одну просту акцію (грн.)	-	-	
Керівник Головний бухгалтер				

Примітка "Зобов'язання банку, які обліковуються на позабалансових рахунках"				
Рядок	Найменування статті	30.06.04	31.12.03	(тис. грн.) Зміни після 31.12.2003 (+/-)
1	Гарантії, що надані клієнтам	8 748	1 466	7 282
2	Сумнівні гарантії та поручительства	-	-	0
3	Зобов'язання з кредитування, які надані банкам	-	-	0
4	Зобов'язання з кредитування, які надані клієнтам	102 986	72 757	30 229
5	Валюта та банківські метали, які куплені, але не отримані	26 973	37 832	-10 859
6	Сумнівні вимоги за операціями з валютою та банківськими металами	-	-	0
7	Сумнівні вимоги за операціями з фінансовими інструментами, крім інструментів валютного обміну	-	-	0
8	Надана застава	-	-	0
9	Усього	138 707	112 055	26 652
Керівник Головний бухгалтер				Мартін Леберле Тетяна Васильєва

Примітка "Рахунки довірного управління"				
Рядок	Найменування статті	30.06.2004	31.12.03	(тис. грн.) Зміни після 31.12.2003 (+/-)
1	Активні рахунки довірного управління	8 675	8 530	145
2	Готівкові кошти за операціями довірного управління	-	-	-
3	Поточні рахунки управління з довірного управління	-	-	-
4	Довідорська заборгованість за операціями довірного управління	-	-	-
5	Цінні папери в довірчому управлінні	-	-	-
6	Банківські метали в довірчому управлінні	-	-	-
7	Інші активи в довірчому управлінні	8 675	8 530	145
8	Витрати за операціями довірного управління	-	-	-
9	Нараховані доходи за об'єктами довірного управління	-	-	-
10	Пасивні рахунки довірного управління	8 675	8 530	145
11	Фонди банківського управління	-	-	-
12	Рахунки установників	8 675	8 530	145
13	Кредиторська заборгованість за операціями довірного управління	-	-	-
14	Доходи від операцій довірного управління	-	-	-
Керівник Головний бухгалтер				Мартін Леберле Тетяна Васильєва

На старті без перепочинку

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 2-й тур. 20 липня.

«Таврія» — «Металург» Зп. 1:1. 6 500 глядачів. Голи: Гігіадзе, 51 — Чижевський, 70 (автогол). Дублери — 0:1.

«Оболонь» — «Ворскла-Нафтогаз». 0:1. 3 500. Гол: Стоян, 30. Дублери — 1:2.

«Металіст» — «Металург» Д. 1:4. 15 000. Голи: Рибейро, 45 — Гюзелов, 60, Століца, 71, 90, Незірі, 76. Дублери — 2:0.

«Кривбас» — «Дніпро». 1:2. 15 000. Голи: Шубін, 17 — Грицай, 23, Рикун, 76. Дублери — 1:0.

«Шахтар» — «Чорноморець». 1:0. 23 415. Гол: Агахова, 67. Дублери — 0:0.

«Закарпаття» — «Динамо». 1:2. 7 000. Голи: Целих, 28 — Федоров, 4, Нанні, 78. Дублери — 1:6.

«Волинь» — «Іллічівець». 3:2. 8 200. Голи: Тришович, 9, Герасим'юк, 32, 68 — Грибанов, 37, Шищенко, 80. Дублери — 2:0.

	В	Н	П	М	О
Металург Д	2	0	0	6-2	6
Ворскла-Нафтогаз	2	0	0	4-0	6
Дніпро	2	0	0	6-3	6
Шахтар	2	0	0	3-0	6
Волинь	2	0	0	4-2	6
Чорноморець	1	0	1	3-2	3
Динамо	1	0	1	2-3	3
Металург Зп	0	2	0	2-2	2
Борисфен	0	1	0	1-1	1
Таврія	0	1	1	1-2	1
Іллічівець	0	0	1	2-3	0
Закарпаття	0	0	1	1-2	0
Оболонь	0	0	2	1-3	0
Кривбас	0	0	2	2-5	0
Арсенал	0	0	1	0-3	0
Металіст	0	0	2	3-8	0

Після поразки від «Шахтаря» у стартовому домашньому матчі президент ФК «Динамо» (Київ) Ігор Суркіс сказав:

— За традицією наша команда важко входить у сезон. Торік на старті ми програли «Чорноморцю», сьогодні поступилися «Шахтареві». Однак ні в які ворота не лізе гра «Динамо» в першому таймі. Команда, котра претендує на щось серйозне, діяти так не має права. Це просто неподобство. Я не обговорюю рішення тренера, але вочевидячки, що на початку поєдинку «Динамо» геть програло середину поля. Зрештою, суперник одержав заслужену перемогу...

Однак і в Ужгороді динамівці нічим особливим не відзначилися. Вони вимучили мінімальну перемогу над командою, м'яко кажучи, далеко не високого класу. В деяких епізодах гра «Динамо» справляла гнітюче враження. Щоправда, варто згадати про тропічну спеку під час зустрічі на ужгородському стадіоні «Авангард» (35 градусів). Але не лише висока температура повітря була головною причиною помилок киян у передачах.

Ще ми стали свідками низької реалізації динамівців, котрі змарнували безліч моментів. Чернат, Шацьких, Рінкон постійно «мазали» по порожніх воротах.

А от в Донецьку спостерігалася зовсім інша картина. Там протистояли гідні суперники, котрі діяли на високих швидкостях. «Шахтар», як і належало, вів партію першого номера, намагався бути активною стороною. Одесити, у свою чергу, надійно оборонялися, вміло в'язали суперника і за найменшої

нагоди прагнули організувати контрдії. Високий темп, добра техніка виконавців, безліч комбінацій зробили цю суперечку особливо привабливою. Нарешті про передбачливість Мірчі Луческу, котрий вгадав із заміною. Долю зустрічі вирішив красивий удар у «дев'ятку» Агахови, який шойно ступив на газон.

Щоправда, заради справедливості варто сказати, що й Олексій Михайличенко вчасно випустив на заміну Нанні. Саме аргентинський форвард встиг надобивання і завдав вирішального удару.

Чемпіонат, який шойно стартував, не дає перепочинку вболівальникам. Третій тур розпочнеться вже післязавтра у Дніпропетровську, де зустрінуться «Дніпро» і «Шахтар». Це повторення цьогорічного кубкового фіналу. Тоді, нагадаю, на висоті були гірники...

На знімках: аргентинець Роберто Нанні, який забив переможний м'яч «Динамо»; новобранець «Шахтаря» чех Томаш Хюбшманн і одеський бомбардир Олександр Косирін.

НА ОЛІМПІЙСЬКІЙ ХВИЛІ

Про квитки...

Організатори Олімпійських ігор, що починаються через кілька тижнів в Афінах, заклали мешканців Греції активніше купувати квитки на спортивні змагання. Поки що із 5,3 мільйона квитків продано тільки близько двох.

Щоб підігріти інтерес до ігор, глава оргкомітету з проведення Олімпійських ігор Джанна Ангелопулос, виступила зі спеціальним радіозверненням до нації. «Потрібно заповнити стадіони, і не тільки під час фінальних змагань! Це допомагає атлетам сповна викладатися. До того ж це наш обов'язок як господарів», — сказала вона.

Глава оргкомітету зазначила, що 64 відсотки всіх квитків можна купити дешевше, ніж за 24 долари. Як повідомляють західні ЗМІ з Афін, на темпи продажу квитків, можливо, вплинули сумніви в тому, що олімпійські об'єкти будуть готові до змагань. Багатох також могли налякати побоювання в безпеці. Однак Джанна Ангелопулос каже, що задоволена тим, як продаються квитки. Вона висловила сподівання, що греки активніше розкупуватимуть їх уже в найближчі тижні. Такої само думки і президент Міжнародного олімпійського комітету Жак Рогге.

Тим часом дослідження, опубліковані у вівторок грецькою пресою, показало, що тільки 8,5 відсотка населення країни придбали квитки на змагання. Щоправда, інтерес до ігор виявили 73,5 відсотка опитаних. За словами представників оргкомітету, продано вже 99 відсотків квитків на церемонію відкриття ігор 13 серпня.

Розкуплено також 85 відсотків квитків на закриття ігор, яке відбудеться 29 серпня.

Доброю новиною для організаторів ігор стало і від-

криття двох прес-центрів, що стали першими об'єктами, цілком готовими до змагань. Головний олімпійський прес-центр прийме майже 6 тисяч журналістів, а центр мовлення дасть можливість транслювати ігри по телебаченню і радіо.

...Про безпеку

Її для іспанських спортсменів на Олімпіаді в Афінах забезпечуватимуть не тільки грецькі правоохоронні служби, а і група з 12 бійців спецпризначення національної поліції Іспанії.

Афінські плани України

На Олімпійських іграх в Афінах Україна розраховує потрапити до п'ятнадцяти найкращих команд, здобувши щонайменше п'ять золотих медалей. Про це заявив перший заступник голови Держкомітету з питань фізичної культури і спорту України Анатолій Домашенко.

— Дуже сподіваємося на нашу чудову плавчиню Яну Клочкову, є непогані шанси в легкій і важкій атлетиці, фехтуванні, стрибках на батуті й інших, традиційно сильних для України видах спорту, — сказав пан Домашенко.

За його словами, «у питаннях підготовки національної збірної до Олімпійських ігор в Афінах проблем практично немає. Ми маємо стабільне фінансування».

***

Під час перебування у Словенії разом з естонським клубом «Флора» трагічно загинув 39-річний Вальдемарас Мартінкенас, який 1993 року в складі київського «Динамо» став чемпіоном України. Популярний литовський воротар останнім часом працював з голкіперами збірної Естонії та ФК «Флора» (Таллінн). У Литві у Мартінкенаса залишилися дружина і троє дітей.

У НОМЕР

Шанувальникам тенісу

В Іллічівську став до ладу спортивно-оздоровчий комплекс для проведення занять і змагань з тенісу. «Еліт теніс клуб» відповідає найсучаснішим вимогам і стандартам європейського рівня. Тут діють вісім кортів відкритого і два — закритого типів. Є затишні кафе, ресторан, кінозала, комфортабельний готель, кілька тренувальних зал, сауна тощо. Зручно обладнані трибуни на 600 місць. В новому комплексі, очікується, відбуватимуться змагання найвишого вітчизняного та міжнародного рівнів.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Готуйте весла, слаломісти

Будівництво штучного каналу для веслувального слалому розпочато на березі Південного Бугу у селі Сокілець Немирівського району Вінницької області. Споруда завдовжки 350 метрів і перепадами води — два метри відповідатиме міжнародним вимогам. Це стало можливо завдяки фінансовій підтримці обласної і міської влад. Плановано також залучення коштів із державного бюджету: відповідне розпорядження прийняв Кабмін.

Будівельникам активно допомагають спортсмени. За словами віце-президента обласної федерації спортивного слалому Володимира Петренка, протягом останніх п'яти років на Вінниччині підготовлено 21 майстра спорту з водного слалому. А починаючи з 1974-го команда вінницьких слаломістів у всіх всеукраїнських змаганнях входила до трійки призерів.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

«Формула досконалості»

У столичному Державному аграрному університеті за підтримки МІА «Контекст-медіа» відбулася презентація оригінальної системи фізичної підготовки студентів «Формула досконалості». Розробив її старший викладач кафедри фізичного виховання Львівського аграрного університету, новатор у сфері фізвиховання Віктор Яськів.

Як розповіла кореспондентові «Голосу України» координатор презентації Ленура Мельгазієва, були представлені всі види, що входять до цього оригінального варіанта сучасного багатоборства і дають змогу комплексно оцінити фізичний розвиток людини.

Це — жим штанги лежачи (максимальна сила людини), стрибок з місця в довжину (вибухова сила і швидкість), підтягування і цейтнот-підтягування (силова витривалість), біг на 3 000 метрів (загальна витривалість), настільний теніс (координація, реакція, спритність), фітнес-стандарт (естетика тіла).

Автор у своєму коментарі підкреслив, що програма є не лише унікальним комплексом самовдосконалення, а й дає спортсменам позитивну ціннісну «систему координат», вона приваблива за формою, продуктивна за змістом, має високий рівень уніфікації до державних і світових вимог.

Особливо варто відзначити практичні наслідки впровадження програми у Львівському аграрному університеті. Студенти, котрі протягом року брали участь у проекті «Формула досконалості», за результатами підсумкового тестування (державні тести України) істотно перевершили показники тих, хто вів заняття за традиційними програмами.

Багатоборство викликало інтерес за кордоном. Змагання за «Формулою досконалості» відбулися в Ризі (Латвія) і Сиктивкарі (Росія). Програма пройшла презентацію на УІ міжнародному науковому конгресі «Сучасний олімпійський спорт для всіх» і отримала відповідний сертифікат. Віктор Яськів має свідоцтво про державну реєстрацію авторських прав на тестово-змагальну програму для молоді «Багатоборство «Формула досконалості».

На знімку: під час київської презентації програми.

«Рівненський марафон»

СПОРТ

Минулої неділі міський парк імені Т. Шевченка у Рівному був особливо багатолюдний: тут зібралося 42 учасники традиційного кросу «Рівненський марафон-2004» з багатьох областей України, Білорусі і США. Найповажнішою за віком була 83-річна учасниця Великої Вітчизняної війни Валентина Гаврилівна Данилова з Рівного.

На найдовшій дистанції — 42 кілометри 195 метрів — не було рівних інженеру з Ніжина Чернігівської області Володимиру Гільчаку. Він подолав її за 3 години 8 хвилин 6 секунд, що дало можливість 51-річному кандидату у майстри спорту вже вдруге стати переможцем у «Рівненському марафоні», який кілька років поспіль організовує місцевий клуб любителів бігу «Полум'я».

Олександра ЮРКОВА.

На знімку: щасливий фініш Володимира Гільчука.

Фото Юрія САФІРА.

Вершина їхніх мрій — Тянь-Шань

ЗНАЙ НАШИХ!

Запорізькі альпіністи зі спортклубу «Юніт» вирушили в експедицію до Киргизії, щоб покрити найпівнічніші семитисячники світу — піки Перемоги та Хан-Тенгри.

У складі групи — кандидати у майстри спорту Андрій Молодцов, Андрій Хмель і майстер спорту Анатолій Бланковський, який очолює експедицію, що проходить в рамках програми «Вершини нашої мрії». Базовий табір планують встановити на льоднику «Зірочка», що на висоті 4000 метрів.

Програма «Вершини нашої мрії» існує майже чотири роки. Альпіністи спортклубу «Юніт» вже піднімалися на Кіліманджаро, Аконкагуа, Белугу та інші вершини гір.

Олександр ВОРОТИЛОВ.

цього

22 ЛИПНЯ

■ 1819 р. Перша постановка «Наталки Полтавки» Котляревського. ■ 1844 р. На Вінниччині народився скрипаль, диригент, композитор Тадей Ганицький. Був професором консерваторії в Берліні. ■ 1895 р. Народився авіаконструктор Павло Сухой (військові літаки серії «Су»). ■ 1944 р. Помер поет Олександр Олесь. ■ 1944 р. Початок визволення Польщі від німецько-фашистських загарбників. ■ 1944 р. У м. Аррас (Франція) загинув партизанський командир українець Василь Порик. Національний герой Франції. ■ 1949 р. Відбудований після війни Дніпровський алюмінієвий завод (Запоріжжя) видав перший метал.

НП

І ніхто не винний?

Надзвичайна пригода мала місце у Харкові. Три особи загинули, а одна опинилася в лікарні внаслідок нещасного випадку, який стався під час риття траншеї для облаштування каналізації. Вони були у траншеї глибиною майже два з половиною метра, коли обвалилися шар землі. Робітників засипало землею. Допомогти їм ті, хто був поблизу, не змогли. Як стверджують в управлінні МНС, причиною трагедії стало грубе порушення техніки безпеки.

Та ще більше холодить нерви повідомлення компетентних органів про те, що винних у смерті трьох осіб знайти не вдається. Свідок, якому вдалося вибратися з ями, відмовляється співпрацювати з правоохоронними органами, другого очевидця

трагічного випадку — водія екскаватора — взагалі поки що не вдається знайти. Як з'ясувалося, траншею копали не робітники будівельного підприємства, а сторонні люди.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Сумські студенти оголошують владі ультиматум

Від Дня Конституції в Сумах триває безстрокова Акція протесту студентів двох сумських держуніверситетів, політехнічного й педагогічного, проти президентського указу про створення Сумського національного університету на базі трьох вузів. Про початок акції «ГУ» розповідав 07.07.04 («Протестанти і моджахеди»). Відтоді ситуація загострилася.

Спроба влади за допомогою підконтрольних їй мас-медіа налаштувати громадськість міста проти «протестантів» викликала протилежну реакцію в більшості сумчан. На підтримку студентів у місті створено комітет матерів, у політехніці й педагогічному спішно створюються профспілки, до яких разом зі студентами записуються викладачі обох вузів.

Солідарність з «протестантами» висловило також чимало провідних сумських вчених, які надіслали листи керівникові Асоціації вчених України та раднику Президента України з проханням відмінити злочасний указ. На підтримку вимог сумчан українські студенти нещодавно пікетували посольство України в Польщі. Одночасно розпочато підготовку до всеукраїнської

студентської акції протесту та створення «Студентського братства».

Законність претензій сумських студентів підтвердила й робоча група українських парламентаріїв, створена наприкінці червня для перевірки фактів, викладених у зверненні до Голови Верховної Ради України Володимира Литвина.

Щойно страйкарі заявили ультиматум: якщо до 1 серпня указ Президента про створення Сумського національного університету не призупинять, студенти розпочнуть марш протесту до Києва.

Владислав ЖМУРКОВ.

Навколо світу на мотоциклі

МАНДРИ

Марка мотоцикла — «Дніпро» виробництва Київського мотоциклетного заводу. Машина удосконалена, пристосована до далеких подорожей, оснащена сучасними засобами безпеки.

На тернопільянина Романа Мартинюка і його залізного «коня» невдовзі чекає кругосвітня подорож. Ідея акції «Серце з Україною» виникла рік тому. Чимало часу затратив спортсмен для пошуку спонсорів, відкриття віз, адже на його шляху буде 21 країна світу. Через Західну Європу шлях мандрівника проляже до Марокко. Звідти літаком — до Північної Америки. З Аляски літаком — до Росії. Далі

— найскладніша частина маршруту: Китай, Афганістан, країни Середньої Азії. Мета подорожі не тільки пізнавально-випробувальна, а й дипломатична. Роман вважає, що завдяки його мандрям більше людей дізнаються про Україну. Він сподівається на допомогу співвітчизників, котрі тепер живуть за кордоном. Супроводжуватиме його під час подорожі знімальна група «Нового каналу», а сам він збирається написати книгу про це.

Триватиме подорож 80 днів. Повернутися Роман планує до 31 жовтня, щоб взяти участь у президентських виборах. А «Дніпро» передасть у заводський музей виробника.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

ФОТОФАКТ

Майже 300 учасників з Білорусі, Росії та України взяли участь у міжнародному фестивалі історичних єдиноборств, що відбувся у вихідні на березі Десни під Черніговом. Сучасні лицарі змагалися у поєдинках на мечах, турнірах зі стрільби з лука та метання списа, конкурсах давньоруських костюмів, народних забавах. У суботу фестиваль відвідали посли Швеції та Норвегії в Україні Оке Петерсон та Йостен Берхардсен.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

«Indesit»: нові рішення!

Нова серія пральних машин «Indesit», випущена навесні цього року, стане справжньою знахідкою для любителів спорту та активного відпочинку. Програма «Special Shoes» забезпечить збайливіше прання спортивного взуття і позбавить вас зайвого шуму: кеди або кросівки треба закріпити на внутрішньому боці барабана пральної машини, й вони не зіштовхуватимуться одне з одним у процесі прання. Ті, хто часто тренується, можуть скористатися циклом «Special Sport», що дає змогу освіжити спортивну форму лише за 45 хвилин.

Утім, пральні машини «Indesit» оцінять не тільки любителі спорту, а й усі ті, хто не марнує власного часу. Серія програм «Time For You» забезпечить швидке прання класу А за одну годину або освіжить білизну лише за півгодини. Деякі моделі оснащені інтерактивним дисплеєм, на котрому автоматично відображаються усі параметри прання, і зручною функцією «Мето», що зберігає в пам'яті машини найчастіше використовувані програми.

«Артек»

відкриє школу

НАМІРИ

Школа майбутнього почне працювати в «юнацькій країні щастя» з першого вересня. Навчатимуться тут діти, котрі приїхали на відпочинок. Кожен із 52-х класів оснащено найсучаснішим устаткуванням.

Світлу, легку, теплу школу з автономною котельнею і зміцненим фундаментом зі скла й піногазобетону. Все будівництво коштовною вартістю 60 млн. грн. ведуть за рахунок власного прибутку Придніпровської залізниці. Вона «підняла» нову школу просто з руїн у рекордний строк — за сім місяців.

Відкриття школи — частина глобальної реконструкції міжнародного дитячого центру, яка почалася торік. Поруч із справжнім храмом науки закінчують реконструкцію великого стадіону з новими трибунами, місцями для тренерів і запасних гравців, сучасними біговими доріжками, табло з відеопроєціюванням.

Після капітального ремонту відкритий спортивний комплекс дитячої республіки стане найбільшим сучасним стадіоном Південнобережжя.

Як повідомив генеральний директор МДЦ «Артек» Віктор Цокол, реконструкцією охоплено третину комплексу дитячого центру. Уже прийняв дітей оновлений табір «Янтарний» із номерами підвищеної комфортності. Незабаром здадуть корпуси інших таборів. Реконструкція не заважає відпочинку дітей. У таборах «Артеку» з початку літа оздоровилося близько 35 тисяч дітей з України, Росії, Америки й Німеччини. Хоча путівка сюди коштує майже 3 тис. грн., чималий відсоток дітей відпочиває за кошти держави й благодійних фондів. Зокрема, лише за останні зміни тут безплатно відпочило 178 кримських дітей. 60 із них — сироти, решта — талановиті й обдаровані хлопчики й дівчатка із малозабезпечених сімей.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Голос України

Г А З Е Т А В Е Р Х О В Н О Ї Р А Д И У К Р А Ї Н И

Редактор номера Галина КВІТКА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,

Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Ⓟ Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08337.
для підприємств і організацій — 60955.
Передплата ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн. та 2,00 грн.
для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць.
Ціна в роздрібній мережі — договірна.
Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети
«Голос України»
Зам. 3011133.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: <http://uamedia.visti.net/golos>